

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények
igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről

15091

2015. június

ARCHÍVUM

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0457-317/2015.

Témaszám: 1491

Vizsgálat-azonosító szám: V0685

Az ellenőrzést felügyelte:

Makkai Mária

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette:

Imre Zsuzsanna

ellenőrzésvezető

A számvevői jelentések feldolgozásában és a jelentés összeállításában közreműködtek:

Lődiné Cser Zsuzsanna

számvevő főtanácsos

Molcsánné Márta Tünde

számvevő tanácsos

Dr. Lomnici Adrienn Éva

számvevő asszisztens

Az ellenőrzést végezték:

Bencsik Árpád

számvevő

Kalmár István

számvevő tanácsos

Lődiné Cser Zsuzsanna

számvevő főtanácsos

Molcsánné Márta Tünde

számvevő tanácsos

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe	sorszáma
Jelentés a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmények és támogatások ellenőrzéséről	12102
Jelentés a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának helyszíni ellenőrzéséről	1016
Jelentés a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének ellenőrzéséről	1031

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	9
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	17
1. A belső kontrollkörnyezet és az adatbekérés, adatszolgáltatás rendszerének kialakítása és működtetése a PM/NGM-nél	17
1.1. A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények jogszabály-előkészítő és költségvetés-tervezési tevékenységének belső kontrollkörnyezete	17
1.2. Adatszolgáltatási kötelezettségek szabályozása a jogszabály előkészítéshez, felülvizsgálathoz és a költségvetés tervezéséhez	18
1.3. A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények jogszabály előkészítését, módosítását támogató előzetes és utólagos hatásvizsgálatok	19
2. A belső kontrollkörnyezet és a belső ellenőrzés kiépítése és működtetése az APEH/NAV-nál	20
2.1. A belső kontrollkörnyezet kialakítása a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények bevallási, nyilvántartási, adatfeldolgozási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenységek vonatkozásában	20
2.2. A belső ellenőrzés által végrehajtott ellenőrzésekről készült jelentések	24
3. Az APEH/NAV START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó tevékenysége	25
3.1. A START kártyák adattartalma kialakításának és kiállításának szabályszerűsége	26
3.2. A nyilvántartási tevékenység szabályszerűsége a START kártyák, illetve a Munkahelyvédelmi Akcióterv kedvezményei esetében	27
3.3. Az adatszolgáltatási kötelezettség a START kártyák, valamint a Munkahelyvédelmi Akcióterv kedvezményei vonatkozásában	28
3.4. A START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó ellenőrzési tevékenység	30
4. A fejlesztési adókedvezményhez kapcsolódó nyilvántartási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenység és az információcsere értékelése	34
4.1. A fejlesztési adókedvezmény igénybevételéhez kapcsolódó kérelmek, bejelentések vizsgálata, adatszolgáltatások teljesítése a PM/NGM-nél	34
4.2. Az APEH/NAV nyilvántartása és adatszolgáltatása a fejlesztési adókedvezményről	35
4.3. A fejlesztési adókedvezmények APEH/NAV ellenőrzése	36

5. A helyi iparűzési adó bevallásának, a foglalkoztatási kedvezmények érvényesítésének ellenőrzése	40
5.1. Az önkormányzatok helyi iparűzési adó rendeletei és a közzétételi kötelezettség teljesítésének értékelése	40
5.2. A helyi iparűzési adó ellenőrzése	42
5.3. A feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése	44
6. A korábbi ÁSZ ellenőrzések javaslatainak hasznosulása	45

MELLÉKLETEK

1. számú	Kimutatás az igénybe vett foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények alakulásáról a 2009-2013. években
2. számú	Kimutatás a helyi iparűzési adóalap-mentesség és az adómentesség igénybevételéről a 2009-2013. években
3. számú	Kimutatás a helyi iparűzési adóból a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó (Helyi adó tv. 39/D. § szerinti) adóalap-mentesség igénybevételének ellenőrzöttségéről a 2009-2013. években
4.A. számú	A helyi iparűzési adó bevallásának, a foglalkoztatási kedvezmények érvényesítésének ellenőrzése Budapest Főváros Önkormányzatánál
4.B. számú	A helyi iparűzési adó bevallásának, a foglalkoztatási kedvezmények érvényesítésének ellenőrzése Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatánál
4.C. számú	A helyi iparűzési adó bevallásának, a foglalkoztatási kedvezmények érvényesítésének ellenőrzése Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatánál
4.D. számú	A helyi iparűzési adó bevallásának, a foglalkoztatási kedvezmények érvényesítésének ellenőrzése Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatánál
4.E. számú	A helyi iparűzési adó bevallásának, a foglalkoztatási kedvezmények érvényesítésének ellenőrzése Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatánál
5. számú	A Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökének észrevétele
6. számú	A Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökének észrevételére adott válasz
7. számú	A Fővárosi Önkormányzat főpolgármesterének észrevétele
8. számú	A Fővárosi Önkormányzat főpolgármesterének észrevételére adott válasz
9. számú	A Nemzetgazdasági Minisztérium miniszterének észrevétele
10. számú	A Nemzetgazdasági Minisztérium miniszterének észrevételére adott válasz
11. számú	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének nemleges észrevétele
12. számú	Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének nemleges észrevétele
13. számú	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének nemleges észrevétele

FÜGGELÉKEK

1. számú Rövidítések jegyzéke
2. számú Fogalomtár

ARCHÍVUM

ARCHÍVUM

JELENTÉS

a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvez- mények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről

BEVEZETÉS

A magyar gazdaság egyensúlyi és növekedési problémái mögött elsősorban az uniós összehasonlításban is kirívóan alacsony foglalkoztatási szint, illetve gazdasági aktivitás áll, amely a gazdasági problémákon túl súlyos társadalmi következményekkel is jár és a szegénység elmélyülését, tartóssá válását idézheti elő¹. A foglalkoztatottság bővítése az elmúlt évek kormányzati célkitűzései között kiemelt feladatként szerepel. A foglalkoztatás bővítését számos területen és gazdálkodói körben különböző intézkedések ösztönzik. Az elmúlt évek egyik kiemelt foglalkoztatáspolitikai eszköze a munkaadók ösztönzésére az adó- és járulékkedvezmények rendszere, melynek elvárt működéséhez az ellenőrzés a hiányosságok, szabálytalanságok feltárásával hozzáadott értéket adhat.

Az elmúlt évek kormányzati célkitűzései között kiemelt feladatként szerepelt a foglalkoztatottság bővítése, amelynek ösztönzése – többek között – az adó- és járulékkedvezmények biztosításán keresztül valósult meg. Az ellenőrzött időszakban a munkáltatók a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket a társasági és osztalékadóból, a munkajövedelmet terhelő társadalombiztosítási járulékból (2012. évtől szociális hozzájárulási adóból), valamint a helyi iparűzési adóból vehettek igénybe. A 2009-2013. években a társasági és osztalékadóból igénybe vett fejlesztési adókedvezmények összege 146 220,0 millió Ft volt. A munkajövedelmet terhelő adókból és járulékokból igénybe vett – a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok elhelyezkedését elősegítő – kedvezmény a START Program keretében 2009-2013. években 76 202,0 millió Ft volt. A lezárult START Program helyébe lépő Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében igénybe vett és egyéb szociális hozzájárulási adókedvezmények összege az ellenőrzött időszakban 286 107,0 millió Ft volt.

A foglalkoztatást ösztönző adópolitikák eredményessége érdekében is elvárás az érintett szervezetek átlátható, pontos és szakszerű tevékenysége. Az adóbevételekből az igénybevett kedvezmények miatt kieső bevételek számbavétele, az adó- és járulékkedvezmények szabályos igénybevétele a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) bevallás-feldolgozási, adóalany-nyilvántartási és revíziós rendszerén keresztül valósul meg.

¹ Széll Kálmán Terv 2.0 A következő lépés (2012. április) 9. oldal.

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) stratégiai céljaival összhangban, az időszerű és a közvélemény érdeklődésére számot tartó ellenőrzéseivel járul hozzá a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságához, illetve választ ad arra, hogy az Országgyűlés döntéshozatali folyamataiban és a Kormány stratégiai elképzeléseinek megvalósításában a közreműködő (végrehajtó) szervezetek hogyan teremtték meg a közpénzzel való gazdálkodás átláthatóságát és szabályszerűségét. Az ÁSZ stratégiai célkitűzése továbbá, hogy a közpénzfelhasználás eddig nem ellenőrzött területeit is lefedje ellenőrzéseivel. Az ÁSZ a foglalkoztatást közvetlenül vagy közvetve ösztönző adó- és járulékkedvezményeket átfogóan még nem ellenőrizte.

Az ellenőrzés célja a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények rendszere szabályszerűségének megítélése volt. Ennek keretében értékeltük, hogy

- az Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) kialakította és működtette-e a belső kontrollkörnyezetet és az adatbekérés/adatszolgáltatás rendszerét a jogszabály-előkészítési, felülvizsgálati és költségvetés tervezési tevékenysége ellátása érdekében;
- a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollkörnyezet és monitoring tevékenység kiépítése és működtetése a jogszabályi előírásoknak megfelelt-e a NAV-nál;
- kedvezménytípusonként a NAV/NGM kapcsolódó jogosultság-megítélési, a NAV bevallás-kialakítási, nyilvántartási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenysége, illetve a jogszabályi előírások szerint közreműködő intézmények és szervezetek egymás közötti információcseréje szabályszerű volt-e;
- hasznosultak-e a korábbi ÁSZ ellenőrzések javaslatai.

Az ellenőrzés várható hasznosulásaként az ellenőrzés eredményeképpen tárgyszerű új információkat kaptunk a foglalkoztatást elősegítő adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos végrehajtó szervezetek tevékenységének és egymás közötti adatcseréjének szabályszerűségéről. Rámutatunk a NAV adó- és járulékkedvezménnyel kapcsolatos tevékenységének értékelésével az esetleges törvényi és a belső szabályozás hiányosságaira a fejlesztendő területek megjelölésével, valamint a jó gyakorlatok bemutatása is hozzájárul a szabályszerűbb, átláthatóbb feladatellátás elősegítéséhez. Az ellenőrzés a közvélemény számára jelzi, hogy a közpénz felhasználása e vonatkozásban sem maradhat ellenőrizetlenül. Az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége várhatóan pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálására.

Az ellenőrzött időszak: 2009. január 1 - 2013. december 31.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

Az ellenőrzést a szabályszerűségi ellenőrzés módszertani szabályai szerint, a Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete (INTOSAI) által kiadott nemzetközi standardok (ISSAI) figyelembevételével végeztük.

Az ellenőrzött szervezeteknél, az NGM-nél, a NAV-nál, Budapest Főváros Önkormányzatánál (Önkormányzat₁), Győr Megyei Jogú Város Önkormányza-

tánál (Önkormányzat₂), Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatánál (Önkormányzat₃), Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatánál (Önkormányzat₄), és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatánál (Önkormányzat₅), helyszíni ellenőrzést folytattunk le. A foglalkoztatási célú adó- és járulékedvezmények rendszeréhez kapcsolódó, a helyi iparüzési adóból a foglalkoztatás növelését célzó, a foglalkoztatónál létszámnövekedés után igénybe vehető helyi iparüzési adóalap-mentesség indokolta az ellenőrzés helyi önkormányzatokra való kiterjesztését. Az ellenőrzés – az ÁSZ által azonos időszakban, más témában is ellenőrzött – önkormányzat₁₋₅-re terjedt ki. Az ellenőrzés végrehajtására az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdésében, valamint 5. § (2), (3), (6) és (8) bekezdéseiben foglaltak adtak jogszabályi alapot.

Mintavétellel ellenőriztük, a NAV-nál a START kártyák jogosult részére történő kiállítása és kiadása szabályszerűségét, amelyek eredménye összesítésre került. A jogszabályoknak és a belső előírásoknak megfelelőnek, azaz szabályszerűnek tekintettük az adott terület működését, amennyiben a minta ellenőrzésének eredménye alapján 95%-os bizonyossággal a teljes sokaságban a hibaarány kisebb volt, mint 10%, nem megfelelőnek értékeltük, ha a hibaarány a 10%-ot meghaladta.

Mintavétellel ellenőriztük továbbá az NGM-nél a fejlesztési adókedvezményekre vonatkozó kérelmek és bejelentések kezelésének, a NAV foglalkoztatási célú adó- és járulékedvezmények, a Budapest Főváros Önkormányzat helyi iparüzési adókedvezményekre és adóalap-mentességek igénybevételére irányuló ellenőrzési tevékenységének szabályszerűségét. Megállapításainkat az ellenőrzött mintatételek értékelése alapján tettük meg.

Mintavételezésre nem került sor az Önkormányzat_{2,4} esetében az alacsony tételszámra tekintettel, az ellenőrzési tevékenységük szabályszerűségét az általuk az ellenőrzött időszakban a helyi iparüzési adókedvezmények és adóalap-mentességek tekintetében végzett valamennyi utólagos ellenőrzés dokumentációja alapján értékeltük. Megállapításainkat az ellenőrzött tételek értékelése alapján rögzítettük. Az önkormányzatok (önkormányzat₁₋₅) vonatkozásában megfogalmazott, a jelentés összegző megállapításaiban, a részletes megállapítások 5. pontjában és 4. számú Mellékleteiben rögzítettek nem általánosíthatók.

A 2009-2013. években a START Program keretében érvényesíthető adó és járulékedvezmények igénybe vételének lehetőségét és feltételeit a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény határozta meg. A szociális hozzájárulási adóból igénybe vehető foglalkoztatási és egyéb célú adókedvezmények feltételeit az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 460-462. és a 462/A-462/F. §-ai határozták meg. Adókedvezményt azon foglalkoztatók vehettek igénybe, akik a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűnek számító személyeket (kismamák, 50 év feletti, 25 év alatti, vagy szakképzettség nélküliek, a tartósan állást keresők, a megváltozott munkaképességűek) foglalkoztattak. A társasági adóból igénybe vehető foglalkoztatási célú fejlesztési adókedvezmények jogszabályi alapját a fejlesztési adókedvezményről szóló

206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet, valamint a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 22/B. §-a határozták meg. Az adózók adókedvezményt vehettek igénybe, amennyiben olyan beruházást valósítottak meg, amely új munkahelyeket teremtett, s azokat legalább három illetve öt éven keresztül fenntartották. A fejlesztési adókedvezmény igénybevételének – többek között – feltétele volt, hogy az adózó az adókedvezmény igénybevételére irányuló kérelmet vagy bejelentést a beruházás megkezdése előtt a Pénzügyminisztériumhoz, 2010. január 1-jétől az adópolitikáért felelős miniszterhez benyújtsa. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39/C. §-a a vállalkozás vállalkozási szintű adóalapjából érvényesíthető adókedvezményről, a 39/D. §-a a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó helyi iparűzési adóalap-mentességről rendelkezett.

A foglalkoztatást ösztönző eredményes adópolitikák érdekében a Pénzügyminisztérium (PM) (2010. június 30-ig), majd az NGM feladata volt a kapcsolódó jogszabály-előkészítési, felülvizsgálati és a költségvetés tervezési tevékenységek ellátása, ezt támogató belső kontrollkörnyezet és adatbekerési/adatszolgáltatási rendszer kialakítása és működtetése. Az adózók által benyújtott, a fejlesztési adókedvezmény igénybevételére irányuló kérelmek elbírálása, a bejelentések felülvizsgálata, valamint a kapcsolódó nyilvántartási feladatok ellátása a PM, 2010. január 1-jétől az adópolitikáért felelős miniszter feladat- és hatáskörébe tartozott. A PM/NGM a bejelentésekkel, kérelmekkel kapcsolatos tevékenysége során hatósági jogkörrel rendelkezett, hatóságként járt el. A NAV, valamint az önkormányzat_{1,5} helyi adóztatási tevékenységére kijelölt szervezeti egységei (önkormányzati adóhatóságok) feladata volt a bevallás kialakítási és feldolgozási, nyilvántartási és ellenőrzési rendszereken keresztül – az adóbevételekből az igénybe vett kedvezmények miatt – a kieső bevételek számbevételének, továbbá az adó- és járulékkedvezmények szabályos igénybevételének a biztosítása. Az adózók által benyújtott bevallások alapján igénybe vett adó- és járulékkedvezmények jogszerűségének ellenőrzése az állami adóhatóság (2010. december 31-ig az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (APEH), majd 2011. január 1-től az APEH és a Vám- és Pénzügyőrség összevonásával megalakult NAV) feladata volt. A két intézmény egy szervezetté való összevonását követően az adóbevallások utólagos ellenőrzését továbbra is az adóigazgatóságok végezték.

Az ÁSZ a 2011. évi LXVI. törvény 29. §-a szerint a jelentéstervezetet megküldte a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökének, a Nemzetgazdasági Minisztérium miniszterének, a Fővárosi Önkormányzat főpolgármesterének, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének, Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének, Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének és Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének egyeztetésre. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökének, a Nemzetgazdasági Minisztérium miniszterének és a Fővárosi Önkormányzat főpolgármesterének észrevételét és az arra adott választ a 5-10. számú melléklet tartalmazza. A Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének, a Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének és a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármesterének nemleges észrevételét a 11-13. számú melléklet tartalmazza. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata polgármestere az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával nem élt, a törvényes határidőn belül észrevételt nem tett.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A PM/NGM-nél a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekre vonatkozó tevékenységeket szabályozó **belső kontrollkörnyezet** kialakítása és működtetése teljes körűen nem felelt meg az Áht.¹ és a Bkr. előírásainak az ellenőrzött időszakban.

A fejlesztési adókedvezményekhez kapcsolódó a jogszabály-előkészítő és költségvetés-tervezési feladatokat, valamint az adókedvezmény igénybevételére vonatkozó bejelentések, kérelmek feldolgozásának, vizsgálatának folyamatát, a kapcsolódó adatszolgáltatás rendjét eljárásrendben nem szabályozták, a feladat meghatározást a PM/NGM Szervezeti és Működési Szabályzatok (SZMSZ) tartalmazták. A foglalkoztatási programokkal összefüggő tervezési, koordinálási feladatok ellátása az ellenőrzött időszakban szabályozott volt.

Az ellenőrzött időszakban a PM/NGM a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódóan a jogszabály-előkészítéshez, a jogszabályok felülvizsgálatához és a költségvetés tervezéséhez szükséges adatok és információk rendelkezésre állását biztosító **adatszolgáltatási kötelezettségeket** nem határozott meg. Nem szabályozta az adatáramlás, adatkapcsolat formáját az állami adóhatósággal. Az adóbevallási adatok az APEH/NAV által biztosított rendszeres és eseti adatszolgáltatások alapján az ellenőrzött időszakban rendelkezésre álltak. Az NGM fejlesztési adókedvezmény igénybevételére irányuló bejelentésekkel és kérelmekkel kapcsolatos adatokról az állami adóhatóság felé teljesítendő adatszolgáltatási, információátadási kötelezettségét a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény megfogalmazta 2013. január 1-jétől. Az adatszolgáltatás teljesítésének határidejét a Tao tv. nem szabályozza.

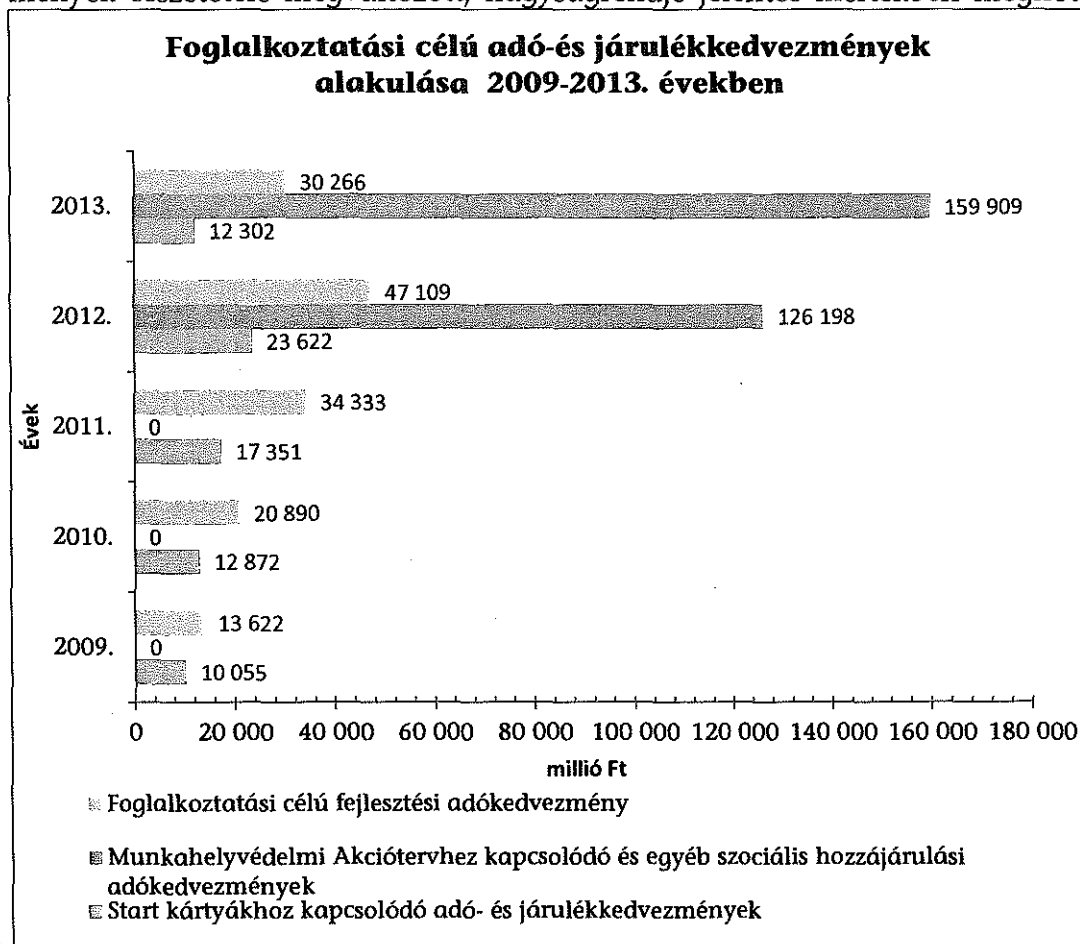
A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó tevékenységekre vonatkozóan az APEH/NAV-nál a **belső kontrollkörnyezet** kialakítása és működtetése az ellenőrzött időszakban részben felelt meg az Áht.¹ és a Bkr. előírásainak.

A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének egyik eszköze az állami adóhatóság által a magánszemélyek részére kiadott START kártya volt. Az APEH/NAV a START kártyák kiadási folyamatára vonatkozóan rendelkezett a Pftv.-vel, a 31/2005. (IX. 29.) PM és az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendeletek előírásaival összhangban lévő, hatályos belső irányítási eszközzel. A START kártya kiadási szabályzat_{2,5} módosítását azonban a jogszabályváltozások hatályba lépését követően esetenként 6-9 hónapos késedelemmel végezték el. 2012. október 1-jétől, a Bkr. előírásai ellenére egy időben – a helyszíni ellenőrzés végéig – két eljárásrend is hatályban volt. A 2013. évben a jogszabályi környezet változása ellenére a START kártya kiadási szabályzat₃ aktualizálását nem végezték el. Az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV elnöke által kiadott irányító és a jogalkalmazást segítő belső irányítási eszközök nem határozták meg a szabályzatok – jogszabályváltozás miatt szükséges – módosításának határidejét.

Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, adatszolgáltatási és ellenőrzési tevékenységekre külön eljárás rendekkel nem rendelkezett, azokat a szervezet egész tevékenységére vonatkozó belső irányítási eszközökben szabályozta. Az APEH/NAV számára előírt adatszolgáltatások teljesítését biztosító adatbázisok kezelését, valamint az állami adóhatóság által teljesítendő adatszolgáltatások eljárási kérdéseit belső eljárásrendekben szabályozta. Az állami adóhatóság rendelkezett az ellenőrzések tervezésének és az ellenőrzésre történő kijelölésnek, kiválasztásnak az általános alapelveit, módszereit szabályozó belső irányítási eszközzel. Az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó ellenőrzések feldolgozására és nyilvántartására szolgáló rendszer használatának és működésének a rendjét külön eljárásrendben szabályozták.

Az APEH/NAV-nál a **monitoring tevékenységen belül a belső ellenőrzés** nem terjedt ki a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó tevékenységekre az ellenőrzött időszakban.

A munkáltatók által igénybe vett foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények összetétele megváltozott, nagyságrendje jelentős mértékben megnőtt.

A Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében 2013. évben igénybe vett foglalkoztatási és egyéb célú szociális hozzájárulási adó- (SZOCHO) kedvezmények összege tizenháromszorosa volt az azonos időszakban a START Program keretében érvényesített kedvezményeknek. A 2009-2013. években az adózók által a START Program és a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében igénybe vett adó-

és járulékkedvezmények összege meghaladta a 350 milliárd Ft-ot. A foglalkoztatási célú fejlesztési adókedvezmények összege közel 150 milliárd Ft volt az ellenőrzött időszakban.

A 2009-2013. években sem a Pftv. és a végrehajtására kiadott 31/2005. (IX. 29.) PM és az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendeletek, sem a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében érvényesíthető kedvezményeket szabályozó, az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló törvény nem foglalmaztak meg ellenőrzési kötelezettséget az adóhatóság számára a foglalkoztatási célú társadalombiztosítási járulék- (TB járulék) és SZOCHO kedvezmények igénybevétele jogszerűségének ellenőrzésére. Az **APEH/NAV az ellenőrzési tevékenysége** során a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételét önállóan nem ellenőrizte, az ellenőrzött időszakban célzott kiválasztást nem alkalmazott. Az adó- és járulékkedvezmények igénybevételének jogszerűségét csak a bevallások utólagos vizsgálatára, az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló, a kedvezménnyel érintett adónemek ellenőrzése keretében vizsgálta.

Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban az Art. rendelkezései szerint a kötelező ellenőrzéseken túl végzendő ellenőrzési irányai meghatározására évenként közzétette az ellenőrzési irányelveit. A 2009-2011. évi ellenőrzési irányelvekben nem nevesítették a foglalkoztatási célú TB járulékból érvényesíthető kedvezmények igénybevételének ellenőrzését. A 2012-2013. évi ellenőrzési irányelvek szerint – SZOCHO kedvezmények bevezetését követően – kiemelt figyelmet kellett fordítani a fizetendő adó megállapításánál figyelembe vett kedvezmények érvényesítése jogszerűségének vizsgálatára.

Az ellenőrzött időszakban az állami adóhatóságnál nem volt szempont a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket igénybe vevő adóalanyok ellenőrzésre történő kiválasztása. Az ellenőrzött tételeknél egyetlen esetben sem szerepelt kiválasztási okként a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények ellenőrzése. Az állami adóhatóság által végzett vizsgálatokból ellenőrzésre kiválasztott, – a NAV által rendelkezésre bocsátott ellenőrzötti listából - kettő dokumentáció tartalmazott foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményt igénybe vevő adózóra vonatkozó ellenőrzést, ezért az APEH/NAV – a TB járulékból és a SZOCHO-ból a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevétele szabályszerűségére irányuló – ellenőrzési tevékenységét értékelni nem tudtuk.

A START Program keretében az adó- és járulékkedvezmények igénybevételére jogosító **START kártyák** adattartalmának kialakítása, a kártyajogosult részére történő kiállítása megfelelt az Art.-ban, a Pftv.-ben és annak végrehajtására kiadott 31/2005. (IX. 29.) PM és 55/2011. (XII. 30.) NGM rendeletekben foglalt előírásoknak. Az ellenőrzött időszakban a START kártyákhoz kapcsolódó és a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében a TB járulékból és a SZOCHO-ból igénybe vett kedvezményekről benyújtott és feldolgozott munkáltatói/kifizetői adó- és járulékbevallások adattartalma biztosította a jogszabályokban előírt adatszolgáltatások szerinti részletezettséget.

Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban a jogszabályokban meghatározott határidőben az **adatszolgáltatási** kötelezettségeit teljesítette a START kártyák

vonatkozásában a Szociális és Munkaügyi Minisztérium (SZMM), a Munkaerőpiaci Alap (MPA)/a Nemzeti Foglalkoztatási Alap (NFA) alapkezelő szervezetei és a Munkahelyvédelmi Akciótervet illetően a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait kezelő szervezetei, a rehabilitációs hatóság, illetve az állami foglalkoztatási szervezet és a munkaügyi hatóság részére. Az állami adóhatóság az adatszolgáltatási szabályzata^{1,7} előírásainak megfelelően, az adóbevallásokból feldolgozott adatállományokból rendszeres adatszolgáltatásokat teljesített a PM/NGM részére. Az állami adóhatóság az adózók által igénybe vett fejlesztési adókedvezményekhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettségét a Magyar Államkincstár (Kincstár) részére a Tao tv. rendelkezéseinek megfelelően teljesítette.

A **fejlesztési adókedvezmény** igénybevételére irányuló bejelentések 30 napon belüli vizsgálatáról dokumentált módon az **NGM**-nél csak részben gondoskodtak. Az NGM eljárása nem felelt meg a 206/2006. (X. 16.) Korm. rendeletben előírtaknak, mivel az NGM általi vizsgálat megtörténte, időpontja nem volt megállapítható. A bejelentésekről és kérelmekről a jogszabályban előírt nyilvántartást vezették.

Az APEH/NAV a **fejlesztési adókedvezményekről** az adópolitikáért felelős miniszter tájékoztatása alapján rendelkezésre álló adatokról (bejelentésekről, határozatokról), a benyújtott bevallásokról, valamint az ellenőrzésekről nyilvántartást vezetett. A nyilvántartások alapján biztosított volt a bevallások adatainak, az ellenőrzések megállapításainak összegezése, feldolgozása, az előírt adatszolgáltatás teljesítése a Kincstár felé.

Az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmények igénybevétele jogszerűségének ellenőrzésére önálló vizsgálatokat az ellenőrzött időszakban nem indított. A fejlesztési adókedvezményeket a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló társasági adónem ellenőrzései keretében vizsgálta.

A 2009-2012. évi ellenőrzési irányelvekben az ellenőrzések gyakorisága nem volt összhangban a fejlesztési adókedvezményről szóló kormányrendeletben foglaltakkal. A 2013. évi ellenőrzési irányelvben az ellenőrzések gyakoriságát már a jogszabályi előírásokkal összhangban határozták meg. A 2009-2013. években az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele feltételeinek teljesítését a fejlesztési adókedvezményről szóló kormányrendeletben foglaltak ellenére az adókedvezmény első igénybevételét követő harmadik adóév végéig legalább egyszer – valamennyi fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő adózó esetében – nem ellenőrizte.

A 2009-2011. években az APEH/NAV nem alkalmazott az ellenőrzésre történő kiválasztáskor szűréseket a foglalkoztatási célú fejlesztési adókedvezmények jogosulatlan igénybevételének feltárása érdekében. A kiválasztást támogató informatikai rendszerek adatbázisai tartalmaztak – a bevallásokból származó – olyan specifikált adatot, amelyek alapján a fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő adózók az Art. rendelkezései alapján célzottan ellenőrzésre kiválasztásra kerülhettek. Az ellenőrzésre való kiválasztás során betartották a belső szabályzatokat. Az ellenőrzött esetekben az ellenőrzésekről vezetett nyilvántartásokban az Art. rendelkezései szerint az ellenőrzésre történő kiválasztás és az elrendelés közvetlen okát megjelölték.

Az állami adóhatóság regionális ellenőrzési szervezetei az ellenőrzött esetekben a foglalkoztatási célú fejlesztési adókedvezményt igénybe vett adóalanyok ellenőrzésre való kijelölése során az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai, az éves irányelvek, a saját kockázatelemzéseik és a NAV KH körlevelei alapján célzott kiválasztást alkalmaztak. Az ellenőrzési tevékenységet a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzéséhez kiadott módszertan támogatta. A NAV fejlesztési adókedvezményeket érintő ellenőrzési tevékenysége – az ellenőrzött esetekben – megfelelt az Art. rendelkezéseinek.

Az ellenőrzött **önkormányzatok** a Helyi adó tv. előírásainak megfelelően a foglalkoztatási célú adóalap-mentességet minden vállalkozás számára azonos mértékben biztosították. A helyi adórendeleteikben a Helyi adó tv. szerinti vállalkozási szintű adómentesség határát meghatározták.

Az önkormányzati adóhatóságok₁₋₅ az **ellenőrzési tevékenységük** során 2009-2013. évek között az adózók ellenőrzésre való kijelölésénél a helyi iparűzési adóalap-mentességet és adómentességet igénybe vevő adózók ellenőrzésre történő kiválasztása nem volt cél. A foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet igénybe vevő adózók ellenőrzöttsége minimális volt, arányuk az adóalap-mentességet igénybe vevők számán belül nem érte el átlagban a 2%-ot. A Helyi adó tv. szerinti foglalkoztatás növelését segítő adóalap-mentesség igénybevételének szabályszerűsége vonatkozásában az Art.-ban biztosított ellenőrzési jogkörét két önkormányzat nem gyakorolta.

A helyi iparűzési adó (HIPA) ellenőrzések lefolytatásának szabályszerűsége – az ellenőrzésre kiválasztott tételek esetében – három önkormányzatnál megfelelt, egy önkormányzatnál részben felelt meg az Art. rendelkezéseinek, továbbá a helyi szabályozásoknak. Egy önkormányzatnál nem készítettek vizsgálati programot, egy eset kivételével nem állítottak ki megbízólevelet, és nem éltek a mulasztási bírság kiszabásával sem. Egy önkormányzat utólagos HIPA ellenőrzéseket nem végzett.

A HIPA adóbevallások adattartalma nem biztosította az önkormányzati adóhatóságok számára a foglalkoztató előző időszakra igénybe vett adóalap-mentességhez kapcsolódó létszámtartási kötelezettségének ellenőrizhetőségét. Az önkormányzati adóhatóságok az ellenőrzött időszakban a helyi iparűzési adó **bevallási nyomtatvány**aikban jellemzően nem szerepeltettek tájékoztató adatot az átlagos statisztikai állományi létszámról. Az önkormányzatok az adóbevallás lapjainak adattartalma alapján a Helyi adó tv.-ben meghatározott, foglalkoztatáshoz kapcsolódó adóalap-mentesség érvényesítését kizáró állami támogatás igénybevételére vonatkozó nyilatkozatot a bevallásban nem kértek. Az önkormányzatok a helyi iparűzési adó bevallására szolgáló nyomtatvány garnitúráikat az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló PM rendelet ajánlása szerinti adattartalommal alakították ki. A PM rendelet mellékletei nem tartalmazták – a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség megállapításához szükséges – létszámadatokat.

Az önkormányzatoknál az ellenőrzött időszakban a bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységeket a 13/1991. (VI. 21.) PM rendelet előírásainak és a belső szervezetszabályozási eszközeiknek megfelelően látták el.

Az önkormányzati adóhatóságok a HIPA-val kapcsolatos **közzétételi**, a Kincstárral szembeni **adatszolgáltatási kötelezettségeiknek** az ellenőrzött időszakban eleget tettek. A Helyi adó tv.-ben meghatározott, az önkormányzati és állami adóhatóságok közötti együttműködési kötelezettségüket, amennyiben az bekövetkezett – egy önkormányzatot kivéve – szabályszerűen teljesítették.

Az önkormányzatoknál a helyi iparüzési adóalap-mentességek, adókedvezmények nyilvántartási, bevallási, adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységekre vonatkozó **belső szabályozó eszközök** előírásai megfeleltek az Art.-ban, a Helyi adó tv.-ben foglaltaknak. A helyi iparüzési adózáshoz kapcsolódó feladatellátás szabályszerűségét támogató, a monitoring tevékenységen belül a belső ellenőrzés tekintetében az Ötv.-ben és az Mötv.-ben foglalt előírásokat négy önkormányzat betartotta, egy figyelmen kívül hagyta.

Az ÁSZ 2009-2013. években közzétett jelentéseiben a nemzetgazdasági miniszternek, illetve a NAV elnökének tett javaslatai hasznosultak.

A nemzetgazdasági miniszter az ÁSZ 2009. évi javaslata alapján a START kártyához kapcsolódó adatszolgáltatás tartalmát módosította, amely – többek között – tartalmazta a NFA kezelője és az állami adóhatóság közötti adatszolgáltatás rendjét, tartalmát, határidejét. Az ÁSZ 2010. évi javaslata alapján a nemzetgazdasági miniszter felszólította a Kincstárt az önkormányzati adófeldolgozást és nyilvántartást végző, elavult Önkormányzati Adók Nyilvántartási Rendszere (ÖNKADÓ) program kiváltását biztosító állami szoftver kidolgozására. Az ÁSZ 2012. évi javaslata alapján a Tao tv. rendelkezései 2013. évtől az adózó beruházáshoz kapcsolódó bejelentési kötelezettségei pontosításával, valamint az adópolitikáért felelős miniszter évenkénti adatszolgáltatási kötelezettségének meghatározásával kiegészítésre kerültek. A jogszabály a módosítást követően az adatszolgáltatás teljesítésére határidőt nem írt elő.

A NAV elnöke az ÁSZ 2012. évi javaslata alapján intézkedési tervet készített, az abban meghatározott feladatokat határidőben végrehajtották. A fejlesztési adókedvezmények soron kívüli ellenőrzését elrendelte, a 2013. évi ellenőrzési irányelvben a fejlesztési adókedvezmény ellenőrzése gyakoriságát a jogszabályokkal összhangban határozta meg.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az nem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

a nemzetgazdasági miniszternek

A PM/NGM-nél az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekre vonatkozó tevékenységek szabályszerű ellátásához szükséges – a Bkr.

3. § a) és 6. § (1) bekezdése b) pontjaiban foglaltaknak megfelelő – kontrollkörnyezet kialakítása és működtetése nem volt teljes körű.

- a) A fejlesztési adókedvezmény igénybevételéhez kapcsolódó bejelentések megvizsgálását, a kérelmek elbírálását, mint feladatot a hatályos SZMSZ-ek tartalmazzák, azonban azok ellátásának módját, határidejét nem szabályozták. A fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos, a 2013. január 1-jétől hatályos Tao tv. 22/B. § (18) bekezdése szerinti adatszolgáltatás rendje az NGM-nél nem szabályozott.
- b) A 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet 10. § (6) bekezdése 2010. január 1-jétől írta elő az adópolitikáért felelős miniszter részére a fejlesztési adókedvezmény érvényesítésére irányuló, az adózók által benyújtott bejelentések beérkezéstől számított 30 napon belüli megvizsgálását. A megvizsgálás elvégzésének tényét, annak dátumát az ellenőrzött – 2010-2013. évi – bejelentések közül (43-ból) 32 esetben (74%) a dokumentumokon nem rögzítették. Ezért nem volt megállapítható, hogy megtörtént-e a bejelentések megvizsgálása.

Javaslat:

- a) Intézkedjen a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos tevékenységek szabályszerű ellátásához szükséges kontrollkörnyezet hiányosságainak megszüntetéséről úgy, hogy a szabályozás a minisztérium valamennyi vonatkozó tevékenységére kiterjedjen.
- b) Intézkedjen a fejlesztési adókedvezmény igénybevételéhez kapcsolódó bejelentések megvizsgálásáról és annak dokumentálásáról.

a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökének

A 2009-2013. években az APEH/NAV valamennyi fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő adózó esetében a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele feltételeinek teljesítését a fejlesztési adókedvezményről szóló 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet 13. §-ában foglaltak ellenére az adókedvezmény első igénybevételét követő harmadik adóév végéig legalább egyszer nem ellenőrizte.

Javaslat:

Intézkedjen, hogy a fejlesztési adókedvezmények igénybevételéhez kapcsolódó ellenőrzés a vonatkozó, hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően megtörténjen.

Győr Megyei Jogú Város jegyzőjének

A HIPA ellenőrzések lefolytatásának szabályszerűsége az ellenőrzésre kiválasztott mintatételek esetében az Önkormányzatnál részben felelt meg az Art. 92. § (3) bekezdésében, valamint a 93. § (1) és (3) bekezdésében foglaltaknak, mivel az ellenőrzésekhez – egy eset kivételével – nem állítottak ki megbízólevelet.

Javaslat:

Intézkedjen arról, hogy a HIPA ellenőrzéseknél a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően a megbízólevelek rendelkezésre álljanak.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A BELSŐ KONTROLLKÖRNYEZET ÉS AZ ADATBEKÉRÉS, ADATSZOLGÁLTATÁS RENDSZERÉNEK KIALAKÍTÁSA ÉS MŰKÖDTETÉSE A PM/NGM-NÉL

1.1. A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények jogszabály-előkészítő és költségvetés-tervezési tevékenységének belső kontrollkörnyezete

Az ellenőrzött időszakban a PM/NGM-nél² a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekre vonatkozó tevékenységek – a Bkr. 3. § a) és 6. § (1) bekezdés b) pontjaiban foglaltaknak megfelelő – **belső kontrollkörnyezetének** kialakítása – a belső kontrollrendszer részeként – és működtetése nem volt teljes körű. **A fejlesztési adókedvezményeket érintően** nem teljesültek a Bkr. 4. § a) pontjában³ előírtak, mert a költségvetési szerv vezetője nem gondoskodott arról, hogy „a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal ...”. A fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos jogszabály-előkészítő és költségvetés-tervezési **feladatok ellátását eljárásrendben nem szabályozták**. A 2013-tól hatályos PM/NGM SZMSZ 52. §-ában a fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos költségvetés-tervezési feladatokat meghatározták. A fejlesztési adókedvezmény igénybeviteléhez kapcsolódó bejelentések felülvizsgálata, a kérelmek elbírálása a pénzügyminiszter, 2010. január 1-től az adópolitikáért felelős miniszter hatáskörébe tartozott. A feladatot a hatályos PM/NGM SZMSZ-ek tartalmazták, az ellátásának módját, határidejét nem szabályozták, a tevékenység ellátására dokumentált módon nem jelöltek ki munkavállalót. A fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos, a 2013. január 1-jétől hatályos Tao tv. 22/B. § (18) bekezdése szerinti **adatszolgáltatás rendjét** az adópolitikáért felelős miniszter – a belső kontrollkörnyezet részeként – eljárásrendben 2013. december 31-ig **nem szabályozta**.

A fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos ügyek a 2009. évben az 5/2008. (MK 48.) PM utasítás alapján a költségvetési bevételekért és a számvitelért felelős szakállamtitkárhoz tartoztak. 2010. október 5-től az adóügyekért felelős helyettes államtitkárhoz tartozó szervezeti egység, a Jövedelem és Forgalmi Adók Főosztály látta el az adókedvezményekkel kapcsolatos jogszabály-előkészítői feladatokat. A

² Az adópolitika, ezen belül az adókedvezményekkel kapcsolatos irányító feladatok ellátása 2010. június 30-ig a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § b) pontja alapján a pénzügyminiszter, 2010. július 1-jétől az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § b) pontja alapján a nemzetgazdasági miniszter hatáskörébe tartozott.

³ 2010. december 31-ig az Áht.¹ 120/B. § (2) bekezdése, 2011. január 1-től december 31-ig az Áht.¹ 121/A. § (2) a) bekezdése szabályozta.

kérelmek, bejelentések feldolgozása, nyilvántartása és az adatszolgáltatás az adóhatóság részére a Jövedelem és Forgalmi Adók Főosztályon belül a Társasági Adó Osztály feladatkörébe tartozott. A 11/2013. (VI. 3.) NGM utasítással kiadott NGM SZMSZ 52. § (1) bekezdése a) pontja alapján az adózásért és számvitelért felelős helyettes államtitkár javaslatot készít az adórendszert érintően a Kormány gazdaságpolitikai céljaira, a gazdaságpolitikai programok végrehajtására és az ezek megvalósításához szükséges eszközökre. A helyettes államtitkár felelős volt az adók, járulékok, hozzájárulások beszedésének törvényességéért, azok kiutalásáért és ellenőrzéséért és az ezekkel kapcsolatos adatszolgáltatásokért az 52. § (1) bekezdés d) pontja alapján. A 2013-tól hatályos NGM SZMSZ-ben a fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos költségvetés-tervezési feladatok ellátása az Adópolitikai és Nemzetközi Adózási Főosztály feladata volt. A fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos ügyeket a Jövedelemadók és Járulékok Főosztály, ezen belül a Társasági Adó Osztály látta el.

A foglalkoztatási programokkal összefüggő, a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos tervezési, koordinálási feladatok ellátása az ellenőrzött időszakban az NGM-nél szabályozott volt.

A foglalkoztatási programokkal összefüggő, a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos tervezési, koordinálási feladatok ellátása 2009-2010. években az SZMM foglalkoztatási szakterületén az SZMSZ kiadásáról szóló 20/2008. (HÉ 48.) SZMM utasítás alapján az SZMM Tervezési és Fejlesztési Főosztály feladatkörébe tartozott. 2010. július 1-jétől az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 73. § m) pontja alapján a nemzetgazdasági miniszter lett a Kormány foglalkoztatáspolitikáért felelős tagja. A 2010. július 9-től a PM/NGM SZMSZ ideiglenes meghatározásáról szóló 1/2010. (VII. 8.) NGM utasítás alapján a foglalkoztatáspolitikai programokkal összefüggő feladatokat az NGM foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkára felügyelte és az 1. § (2) bekezdés d) pontja alapján az SZMM utasítást megfelelően kellett alkalmazni. 2010. október 5-től az PM/NGM SZMSZ-ről szóló 4/2010. (X. 5.) NGM utasítás, majd 2013. június 4-től a 11/2013. (VI. 3.) NGM utasítás, valamint az NGM Foglalkoztatáspolitikai Államtitkárságon a Foglalkoztatási Programok Főosztálya, ezen belül a Tervezési és Monitoring Osztály látta el a programok tervezésével kapcsolatos feladatokat.

A PM/NGM az ellenőrzött időszakban rendelkezett a szervezet felépítését világosan, áttekinthető módon meghatározó szervezeti ábrával, amelyeket a hatályos PM/NGM SZMSZ-ek 1. számú mellékletei tartalmaztak. A munkavállalók rendelkeztek a Ktv. 11. § (6) bekezdésének, illetve a Kttv. 43. § (4) bekezdésének, valamint a 75. § (1) bekezdés d) pontjának megfelelő munkaköri leírásokkal, amelyek – a fejlesztési adókedvezményekkel kapcsolatos feladatok kivételével – tartalmazták az ellenőrzéssel érintett feladatok meghatározását, a munkakörök betöltésével kapcsolatos (a végzettségre, szakképzettségre, szakképesítésre, tapasztalatra, képességekre vonatkozó) követelményeket.

1.2. Adatszolgáltatási kötelezettségek szabályozása a jogszabály előkészítéshez, felülvizsgálathoz és a költségvetés tervezéséhez

Az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódóan a jogszabály előkészítéshez, felülvizsgálathoz a költségvetés tervezéséhez és a hatásvizsgálatokhoz szükséges adatok és információk

rendelkezésre állását biztosító **adatszolgáltatás, kapcsolattartás rendjét** a PM/NGM-nél **nem szabályozták**. A pénzügyminiszter/nemzetgazdasági miniszter a Jat.₁ 23. §-a alapján a jogszabály tárgya szerinti felelősségi körében, illetve a Jat.₂ 21. § (1) bekezdése szerinti, a jogszabályok hatályosulásának folyamatos figyelemmel kíséréséhez kapcsolódóan **nem határozta meg** – a PM/NGM-mel véleményeztetett, és a PM/NGM-mel egyetértésben kialakított APEH/NAV szabályzatokon túl – **az adatáramlás, adatkapcsolat formáját az adóhatósággal. A PM/NGM a jogszabály-előkészítő, a jogszabályok felülvizsgálatához és a költségvetés tervezéséhez szükséges adatok és információk rendelkezésre állását biztosító adatszolgáltatási kötelezettségeket nem irt elő.**

Az adóbevallási adatok az APEH/NAV által biztosított adatszolgáltatások (a rendszeres adatszolgáltatások, illetve gyorsjelentések) **alapján** az ellenőrzött időszakban **rendelkezésre álltak** (beleértve az egyedi azonosításra alkalmatlan adózói szintű, teljes adóbevallási adatbázisokat is). **A PM/NGM az egyes intézkedések hatáselemzéséhez szükség esetén egyedi adatbekéréseket is végzett.**

Az APEH/NAV rendszeres, havi gyakorisággal szolgáltatott adatokat, illetve éves elemzésekben és eseti adatszolgáltatásokban értékelte az adó- és járulékkedvezmények alakulását. Az APEH/NAV adatszolgáltatás lehetővé tette kedvezménytípusonként az előzetes, utólagos hatásvizsgálatot, az elemzés, értékelés elvégzését, az adott kedvezmény hatásának kimutatását, illetve a költségvetés tervezését.

Az APEH/NAV az elemzésekben a számláira közvetlenül érkező TB járulék, egészségügyi hozzájárulás és SZOCHO bevételek alakulását, valamint a foglalkoztatói és a biztosított kötelezettségek változását, összetételét értékelte a kifizetői bevételek adatai alapján.

Az NGM a NAV-tól a fejlesztési adókedvezményekre vonatkozóan a 2013. évben a 2004-2011., illetve a 2004-2012. években a társasági adóból fejlesztési adókedvezményt érvényesítőkről kért legyűjtést. A 2012. évben a május hónapban érvényesített kedvezményekről egy esetben nemenkénti (nő/férfi) egyedi adatbekérésre került sor a Munkahelyvédelmi Akciótervvel, a SZOCHO-ból érvényesíthető kedvezményekkel összefüggésben. A 2013. évben érvényesített kedvezményekről két esetben megyénkénti, illetve a 2013. szeptember hónapra nemenkénti, egyedi adatbekérés történt. Az adatbekérések alapján készített hatástanulmányok a jogszabály módosítási javaslatok előterjesztéseit alapozták meg.

1.3. **A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények jogszabály előkészítését, módosítását támogató előzetes és utólagos hatásvizsgálatok**

A PM/NGM az ellenőrzött időszakban a szabályozás szükségessége, a költségvetésre gyakorolt hatásának elemzése – előzetes, illetve utólagos hatásvizsgálata – alapján kezdeményezte a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket meghatározó jogszabályok módosítását. Az előterjesztéseket 2010. december 30-ig a Jat.₁ 18. § (1) bekezdése alapján elemzésekkel, azt követően a Jat.₂ 17. § (1) bekezdése szerint a (2) bekezdésben előírt, szakmai tartalommal bíró, az egyes kedvezmény típusokat értékelő előzetes, illetve utólagos hatásvizsgálattal támasztották alá. Az egyes módosításokat megalapozó

elemzések következtetései, hatásvizsgálatok és az előterjesztések vezetői összefoglalóiban megtalálhatók voltak. Az előterjesztéseket a Kormány ügyrendjéről szóló 1088/1994. (IX. 20.) Korm. határozat⁴ 18-19. pontjai, illetve a Kormány ügyrendjéről szóló 1144/2010. (VII. 7.) Korm. határozat 7-19. pontjai alapján készítették elő és egyeztették, azok tartalmazták a kitöltött hatásvizsgálati lapokat. A jogszabály módosításokhoz az egyeztetés során beérkezett módosító javaslatokat a tervezet kidolgozásakor figyelembe vették. Az egyeztetés folyamata követhető volt.

Az adó- és járulékkedvezmények igénybevételét jelző **adatok makrogazdasági szinten való kiértékelése az ellenőrzött időszakban minden évben** – a költségvetés készítése időszakában, 2011. december 31-ig az Áht.₁ 114. § (1) bekezdése, majd 2012. január 1-jétől az Áht.₂ 12. § (1) és a 102. § (1) bekezdései figyelembevételével – **megtörtént**. Az elemzések kiterjedtek a fejlesztési adókedvezmények és a START Program keretében nyújtott adó- és járulékkedvezmények eredményeinek értékelésére is. A kiértékelés eredménye beépítésre került a fő makrogazdasági mutatókba, amelyeket az éves költségvetés összeállításakor figyelembe vettek, továbbá az eredmények összegzésre kerültek a Konvergencia Programokban.

Az eredmények összegzése megjelent Magyarország 2007-2011. évekre szóló Aktualizált Konvergencia Programjában (2007. november)⁵, a 2009-2012. Aktualizált Konvergencia Programban (2010. január)⁶, továbbá a 2012 áprilisában közzétett Konvergencia Programban⁷ és a 2013 áprilisában, a 2013-2016. időszakra vonatkozó Konvergencia Programban⁸. A Munkahelyvédelmi Akcióterv makrogazdasági hatásait az ellenőrzött időszakban, a bevezetést követően először a 2013. évben értékelték.

2. A BELSŐ KONTROLLKÖRNYEZET ÉS A BELSŐ ELLENŐRZÉS KIÉPÍTÉSE ÉS MŰKÖDTETÉSE AZ APEH/NAV-NÁL

2.1. A belső kontrollkörnyezet kialakítása a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények bevallási, nyilvántartási, adatfeldolgozási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenységek vonatkozásában

Az APEH/NAV-nál a **belső kontrollkörnyezet** kialakítása – a belső kontrollrendszer részeként – és működtetése az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó tevékenységekre vonatkozóan részben felelt meg az Áht.₁ és a Bkr. előírásainak. Az ellenőrzött időszakban

⁴ Hatályon kívül helyezte 2010. július 8-tól a Kormány ügyrendjéről szóló 1144/2010. (VII. 7.) Korm. határozat.

⁵ Makrogazdasági célok és prognózis 1.4. és 1.6. pontjában.

⁶ Makrogazdasági kilátások 2.4. és 2.6. pontjaiban.

⁷ Széll Kálmán Terv 2.0 A következő lépés (2012. április).

⁸ Makrogazdasági folyamatok és előrejelzés című fejezetben, a Kormányzati Intézkedések gazdasági hatásainak vizsgálata című pontban.

az APEH/NAV belső irányítási eszközeinek a jogszabályváltozásokhoz kapcsolódó módosításai, valamint az egyes tevékenységei ellátásának szabályozása során nem volt figyelemmel a Bkr. 4. § a) bekezdésében foglaltakra⁹, a belső kontrollrendszer azon elvére, amely szerint a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban kell, hogy legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal.

Az APEH/NAV a START kártyák kiadásának folyamatára vonatkozóan a jogszabályi előírásokkal összhangban¹⁰ **rendelkezett** az ellenőrzött időszakban hatályos, a **START kártyák** (a START, a START PLUSZ, a START EXTRA és a START BÓNUSZ kártyák) **kiadásáról szóló belső irányítási eszközzel** (START kártya kiadási szabályzat_{1,5}). A magánszemélyek START kártyával történő ellátásával kapcsolatos feladatokat, az utasítások, eljárásrendek kiadásának előkészítését az APEH/NAV Adóügyi Főosztálya¹¹ koordinálta.

A START kártya kiadási szabályzat_{1,5} módosításai a jogszabályi változások hatályba lépését követően több hónapos (hat-kilenc hónap) **késedelemmel történtek meg**.

A START kártyát érintő, a 2009. január 1-jétől módosuló jogszabályokat nyolc hónappal, a 2010. január 1-jétől hatályos jogszabályi változásokat közel hat hónappal később követte a START kártya kiadási szabályzat_{2,3} kiadása. A 2011. január 1-jétől megváltozott jogszabályi környezet után három hónap múlva adták ki a START kártya kiadási szabályzat₄-et. A START kártya család kiváltásának jogszabályi háttere megváltozott, a 31/2005. (IX. 29.) PM rendeletet 2012. január 1-jével az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet váltotta fel. A jogszabályi környezet jelentős változása ellenére a START kártya kiadási szabályzat₅ kilenc hónap késéssel 2012. október 1-től lépett hatályba.

2012. október 1-jétől két szabályzat, a START kártya kiadási szabályzat_{4,5} is hatályban volt, mert a START kártya kiadási szabályzat₅ hatályba lépésével a START kártya kiadási szabályzat₄-et nem helyezték hatályon kívül¹².

A 2013. évben a START kártya kiadási szabályzat₅ módosítását nem készítették el annak ellenére, hogy a jogszabályi környezet megváltozott. A Pftv. módosításával 2013. január 1-jétől megszűnt a törvényi lehetőség új START kártya kiváltására, ezzel szemben a START kártya kiadási szabályzat₅-öt nem módosították.

⁹ 2010. december 31-ig az Áht., 120/B. § (2) bekezdés, 2011. január 1-től december 31-ig az Áht., 121/A. § (2) bekezdés a) pontja szabályozta.

¹⁰ Pftv., 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet, 7/2005. (II. 8.) PM-FMM együttes rendelet, 7/2009. (IV. 11.) PM-SZMM együttes rendelet, 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet.

¹¹ Az APEH/NAV SZMSZ_{1,4} KH szervezeti egységeinek feladatai fejezetében foglaltak alapján.

¹² A NAV 2014. december 30-i elektronikus levele szerint 2014. december 23-án adták ki az 1101/2014. számú eljárásrendet a START (PLUSZ, EXTRA, BÓNUSZ) kártyák kiadásáról szóló 1025/2011. számú és 1125/2012. számú eljárási rendek érvénytelenítéséről (START kártya kiadási szabályzat_{4,5}).

A START Programba tartozó kártyák közül a START PLUSZ és a START EXTRA kártyákat a kedvezményezettek 2011. december 31-éig igényelhették. A kártyák cseréjét – érvényességi idejük alatt, de legkésőbb 2013. december 31-éig – továbbra is belső szabályok (START kártya kiadási szabályzat_{4.5}) alapján lehetett kérni. A 2012. évben az alap START kártya igénylésének szabályozása nem változott, 2012. január 1-jétől bevezetett START BÓNUSZ kártya kiváltására 2012. december 31-éig volt lehetőség a Pftv. alapján.

Az ellenőrzött időszakban az irányító és a jogalkalmazást segítő belső irányítási eszközök előírták, hogy jogszabályváltozás esetén az intézkedés módosításáig, hatályon kívül helyezéséig a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kellett eljárni. A belső irányítási eszközöket előkészítő főosztálynak ezzel egyidejűleg haladéktalanul intézkednie kellett a belső irányítási eszköz módosításáról, vagy új belső szabályzat kiadása mellett, a jogszabállyal ellentétes intézkedés hatályon kívül helyezéséről. Az APEH/NAV elnöke által kiadott irányító és a jogalkalmazást segítő belső irányítási eszközök **nem határozták meg azt a végső határidőt, amely időtartamon belül jogszabályváltozás esetén a belső irányítási eszközöket módosítani szükséges.**

Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban **a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekre vonatkozó** bevallási, nyilvántartási, adatszolgáltatási és ellenőrzési tevékenységekhez kapcsolódóan **külön eljárásrendekkel nem rendelkezett.**

Az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV a **bevallások készítésének** – az adójogszabály kihirdetésétől a nyomtatványgarnitúrák közzétételéig terjedő – **folyamatára vonatkozó belső eljárásrendet nem alakított ki, a feladatokat az APEH/NAV SZMSZ_{1.4}¹³, a NAV KH Ügyrendje_{1.3}, valamint a munkaköri leírások tartalmzták.**

Az ellenőrzött időszakban a bevallások megtervezése, a kontrolladat-szolgáltatások, a kitöltő-ellenőrző, belső feldolgozó programok tesztelése, a kitöltési útmutatók elkészítése, valamint a bevallás-, adatszolgáltatás-feldolgozás ügyvitelének országos irányítása a Bevallási Főosztály¹⁴ feladata volt. A szakmai főosztály által engedélyezett információk **honlapon történő elhelyezésével kapcsolatos feladatokat**, azaz a központi web szerkesztést a Sajtó- és Kommunikációs Főosztály web szerkesztői látták el, melyről az ellenőrzött időszakon belül 2009. december 20-tól 2011. december 31-ig¹⁵ az APEH internetes (külső) és intranetes (belső) portál működtetéséről szóló 1106/B/2009. APEH utasítás és annak 2. számú melléklete rendelkezett. A **2012-2013. években** a NAV annak ellenére **nem szabályozta** belső irányítási eszközben a tevékenységet, hogy a NAV KH Ügyrendje_{2.3} 125. m) pontja szerint a Sajtó- és Kommunikációs Főosztály Kommunikációs Osztályának a vonatkozó NAV utasításban foglaltak alapján kellett ellátnia a NAV internetes és intranetes honlapjával kapcsó-

¹³ SZMSZ₁ IX fejezet 97. §; SZMSZ₂ 65. §; SZMSZ₃ és SZMSZ₄ 2. függelék 3.2 pont.

¹⁴ Az APEH/NAV SZMSZ_{1.4} KH szervezeti egységeinek feladatai fejezetében foglaltak alapján.

¹⁵ Az 1/2011. számú NAV utasítás 24. § (3) bekezdése 2012. január 1-jétől hatályon kívül helyezte.

latos tartalomszolgáltatási feladatokat. A NAV KH Ügyrendje^{2,3} 125. m) pontjában hivatkozott szabályozás 2013. december 31-ig nem került kiadásra¹⁶.

Az elektronikus bevételek, adatszolgáltatások benyújtására szolgáló állami adóhatósági informatikai rendszer kialakítása, működtetése, karbantartása az APEH Számítástechnikai és Adóelszámolási Intézete, illetve a NAV Informatikai Intézet (NAV INIT) feladatkörébe tartozott.

Az APEH/NAV szervezet egész tevékenységére vonatkozó adatszolgáltatási eljárásrendeket és az ahhoz kapcsolódó adatbázisok kezelésének eljárásrendjeit, valamint az adóztatási szakterület ellenőrzési tevékenységének belső eljárásrendjeit kialakították.

Az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV részére a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó, jogszabályokban¹⁷ előírt adatszolgáltatási kötelezettségei teljesítését informatikai rendszerek/adatbázisok – a Bevallás Feldolgozó Rendszer (BEVFELD), az Adóalany Nyilvántartó Keretrendszer (ANYK), a START- és Rehabilitációs kártyaigények feldolgozása, a jogosultság ellenőrzésére szolgáló ANYK_8 – támogatták. Az APEH/NAV rendelkezett az informatikai rendszerek kezelésére vonatkozóan felhasználói kézikönyvekkel, a BEVFELD alkalmazásához a bevételek feldolgozásának szabályzata^{1,5}-öt adták ki. A szabályzat melléklete határozta meg a magánszemélyeknek teljesített kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adók/járulékok és egyéb adatok bevételezésére szolgáló 08-as bevallás feldolgozásának részletszabályait. A 08-as bevallás tartalmazta a munkajövedelmet terhelő járulékból/adóból igénybe vehető foglalkoztatási célú kedvezményeket, míg a bevallás adóévenként eltérő számú M lapjai a munkavállalónkénti részletezést. Az ellenőrzött időszakban az adó- és társadalombiztosítási jogszabályok minden naptári év elejétől változtak, a bevételek feldolgozásának szabályzata^{1,5} kiadása két-három hónapon belül követte a jogszabályváltozásokat.

¶ ellenőrzött időszakban az állami adóhatóság **az általa teljesítendő adatszolgáltatások egyes szakmai eljárási kérdéseit az adatszolgáltatási szabályzat^{1,7}-ben határozta meg.** A mindenkor hatályos adatszolgáltatási szabályzat^{1,7} mellékletei tartalmazták az adatszolgáltatás körét, jogszabályi alapjait, határidejét és a felelősöket, melyeket évenkénti gyakorisággal felülvizsgáltak és aktualizáltak. Az APEH/NAV a START Programhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó, a jogszabályokban meghatározott szervezetek részére teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségét az adatszolgáltatási szabályzat^{1,7} 1. és 2. számú mellékletei tartalmazták, azokat a Tervezési

¹⁶ A NAV 2014. december 23-án kelt tájékoztatása szerint „2014-ben kiadásra került a 2020/2014. szabályzat a NAV internet portáljának működtetéséről”.

¹⁷ A 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet 5. § (3)-(4) bekezdése és 7. §, a 7/2005. (II. 8.) PM-FMM együttes rendelet 3. § (1) bekezdése és 4. § (3) bekezdése, a 7/2009. (IV. 11.) PM-SZMM együttes rendelet 3. § (3) bekezdése és az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet 6., 8., 10-11. §-ai, az Art 52. § (7) bekezdés b) pontja, valamint a 424/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § n) pontja és a 3. § k) pontja alapján.

Elemzési Főosztály – az APEH/NAV SZMSZ_{1,4}-ben¹⁸ előírt feladataként – nyilvántartotta.

Az APEH/NAV ellenőrzési tevékenysége az Art. 87. § (1) bekezdése a) és c) pontjainak megfelelően a bevallások utólagos vizsgálatára és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányult, ezért **a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények ellenőrzésére külön belső szabályozást nem alakított ki**, azokat az adóztatási tevékenységgel együtt kezelte.

Az adózók ellenőrzésre történő kiválasztására vonatkozóan az Art. 89-90. §-ai tartalmaztak előírást. Az APEH/NAV **ellenőrzési folyamatainak** tervezését, az ellenőrzésre kijelölési, kiválasztási tevékenységének főbb elemeit, valamint az ezzel kapcsolatos feladatokat, azok teljesítésének határidejét az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai_{1,3}-ban írta elő. Az APEH/NAV az ellenőrzések közvetlen okáról nyilvántartást vezetett és a nyilvántartás tartalmának egységes szabályozása érdekében az ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat_{1,3}-at adta ki.

Az ellenőrzés közvetlen okát az ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat₁ 2. § (1) bekezdése, az ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat₂ 2.1. pontja és az ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat₃ 2. pontja szerint határozták meg. A kiválasztás módszerét az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai_{1,2} 15. §-a, az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai₃ 17. pontja alapján kellett a nyilvántartásokban szerepeltetni.

Az állami adóhatóság az Art. 72. §-a szerinti hatáskörébe tartozó ellenőrzések, valamint az elsőfokú eljárás és jogorvoslati eljárás szakaszainak **feldolgozására és nyilvántartására** a Revíziót követő információs rendszer (REV rendszer) szolgált. A REV rendszer használatának és működésének a **rendjét az ellenőrzött időszakban** az ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról szóló belső szabályzat_{1,3}-ban **határozták meg**.

2.2. A belső ellenőrzés által végrehajtott ellenőrzésekről készült jelentések

Az APEH/NAV-nál a **monitoring tevékenységen belül** a belső ellenőrzés nem terjedt ki a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó tevékenységekre az ellenőrzött időszakban. Az APEH/NAV **a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételéhez kapcsolódó célzott belső ellenőrzést a 2009-2013. évek között nem végzett**.

A jogosultságok ellenőrzése, bevallások kezelése, adatfeldolgozási, adatszolgáltatási, ellenőrzési tevékenységgel kapcsolatos feladatokat az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV belső ellenőrzése 14¹⁹ alkalommal vizsgálta, azok nem érintették a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó tevékenységet. A jelentések minden esetben tartalmaztak megállapításokat, – és két eset kivételével – javaslatokat is. A belső ellenőrzés megállapításaira, ja-

¹⁸ SZMSZ₁ IX. fejezet 146. §; SZMSZ₂ 93. §; SZMSZ₃ és SZMSZ₄ 2. függelék 6.2 pont.

¹⁹ A NAV Belső Ellenőrzési Főosztály által kitöltött adatszolgáltatás alapján.

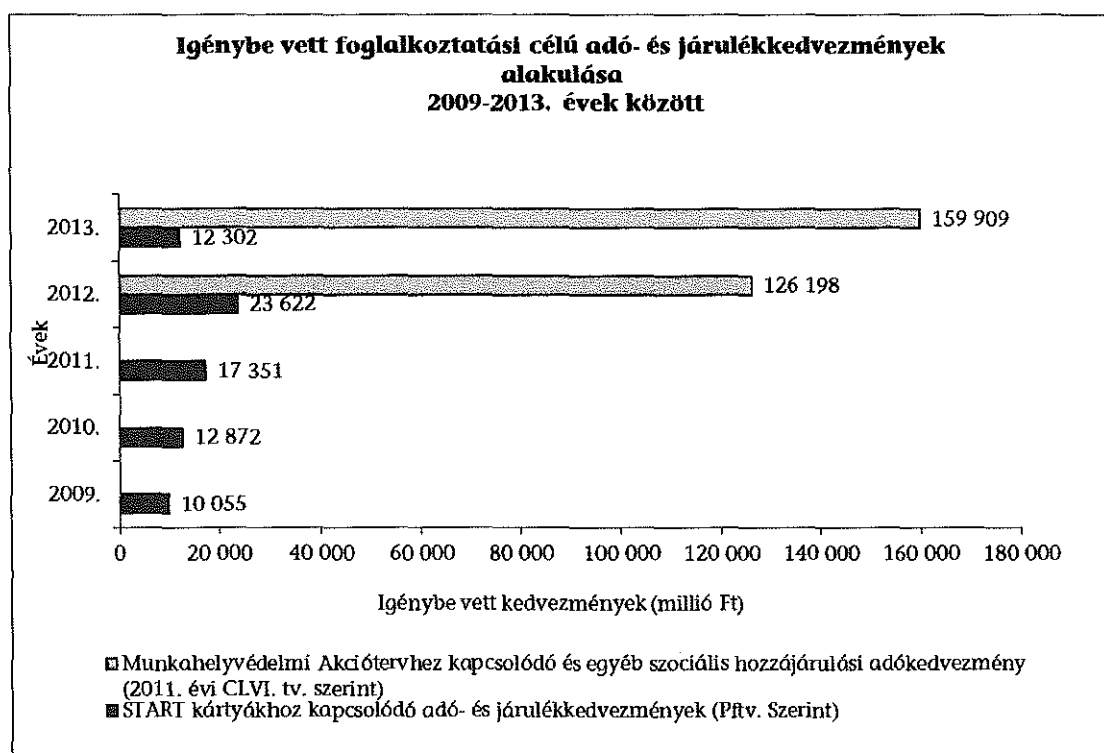
vaslataira – 2011. december 31-ig a Ber. 29. § (1) bekezdése, azt követően a Bkr. 28. § c) pontja előírásának megfelelően – intézkedési tervek készültek. Az intézkedési tervekben meghatározott feladatok megvalósultak, a belső ellenőrzés a Ber. 29/A. § (3) bekezdése (2011. december 31-ig) és a Bkr. 46. § (3) bekezdése előírásainak megfelelően utóellenőrzéssel és beszámoltatással győződött meg a végrehajtásról.

Az adóigazolvány (adókártya), a Rehabilitációs és a START kártya legyártását és a magánszemélyek (adóalanyok) részére történő átadását akadályozó tényezők feltárása céljából 2012 augusztusában a NAV elnöke soron kívüli belső ellenőrzést rendelt el. „Az adókártya, Rehabilitációs kártya és START kártyák elkészítése, valamint az ehhez kapcsolódó tervezési, beszerzési, műszaki-, informatikai fejlesztési és pénzügyi elszámolási folyamatok vizsgálata”-ról készült belső ellenőrzési jelentést 2013. április 8-án hagyták jóvá. Az Információvédelmi, Folyamatszabályozási és Adatvagyon-gazdálkodási Főosztály (IFAF) intézkedési tervét 2013. július 19-én, a NAV INIT intézkedési tervét 2013. július 29-én, mindkét szervezeti egységnél a Bkr. 45. § (3) bekezdésében előírt határidőkhöz²⁰ képest jelentős késedelemmel adták ki. Az intézkedési tervek a végrehajtás során további módosításra szorultak. A belső ellenőrzési jelentésben a megállapítások során több szakmai osztály felelőssége is felmerült, a javaslatokban azonban ez már nem fogalmazódott meg. A NAV INIT és az IFAF intézkedési tervében megfogalmazott feladatok végrehajtását a belső ellenőrzés folyamatosan figyelemmel kísérte, a beszámoló után új intézkedési tervek készültek, azok végrehajtása a helyszíni ellenőrzés időpontjában is folyamatban volt.

3. AZ APEH/NAV START KÁRTYÁKHOZ ÉS A MUNKAHELYVÉDELMI AKCIÓTERVHEZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGE

Az ellenőrzött időszakban a munkáltatók foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket vehettek igénybe a munkajövedelmet terhelő TB járulékból és a SZOCHO-ból. A 2009-2013. években igénybe vett, a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetű csoportok elhelyezkedését elősegítő kedvezmény a START Program keretében 76 202,0 millió Ft volt. A 2013. évben lezárult START Program helyébe lépő Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében és egyéb címen (pl.: a munkabérek nettó értékének megőrzésére, a szakképzettség nélküliek foglalkoztatására) a 2012-2013. években 286 107,0 millió Ft SZOCHO kedvezményt vettek igénybe a foglalkoztatók. A Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében 2013. évben igénybe vett foglalkoztatási és egyéb célú szociális hozzájárulási adókedvezmény tizenháromszorosa volt az azonos időszakban a START Program keretében érvényesített kedvezményeknek. Az ellenőrzött időszakban az adózók által a START Program és a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében igénybe vett adó- és járulékkedvezmények együttes összege meghaladta a 350 milliárd Ft-ot. (1. számú melléklet)

²⁰ A Bkr. 45. § (3) bekezdése szerint az intézkedési tervet a lezárt ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított 8 napon belül kell elkészíteni és megküldeni a költségvetési szerv vezetője és a belső ellenőrzési vezetője részére. Indokolt esetben a belső ellenőrzési vezető javaslatára a költségvetési szerv vezetője ennél hosszabb, legfeljebb 30 napos határidőt is megállapíthat.

3.1. A START kártyák adattartalma kialakításának és kiállításának szabályszerűsége

Az APEH/NAV-nál az ellenőrzött időszakban **a START kártyák adattartalmának kialakítása, a kártyajogosult részére történő kiállítása megfelelt a jogszabályi előírásoknak**²¹. A 2.1. pontban ismertetett, az ellenőrzött időszakban hatályos START kártya kiadási szabályzat^{1,5} késedelmes kiadása a kártyák kiállításával és a jogosultságok elbírálásával kapcsolatos eljárás szabályszerűségét nem befolyásolta.

A START kártyákhoz kapcsolódó igénylések, elbírálások, kártyakiállítások és az adó- és járulékkedvezmény igénybevétel-jogosultságok szabályszerűségének megítélése az ellenőrzésre kiválasztott tételek alapján történt.

A kártyaigénylés T34START adatlapjai és a kitöltési útmutatók a 2009-2013. években – követve a jogszabályváltozásokat – rendelkezésre álltak. A kitölthető űrlapok az Általános Nyomtatványkitöltő Program rendszerében jelenleg is elérhetők a NAV honlapján (www.nav.gov.hu).

Az ellenőrzött időszak meghatározott szakaszában az illetékes adóigazgatóságokon a kártya alapanyag hiánya miatt nem állítottak ki kártyát az adatlap beérkezésétől számított – az Art. 20. § (1) és a 20/A. § (1) bekezdéseiben meghatározott – 15 napon belül. A kártya alapanyag hiány ideje alatt – a NAV elnökhelyettese által kiadott körlevélben foglaltaknak megfelelően – szárazbé-

²¹ A Pftv. 2-8. §-ai, az Art. 20/A. § (2) bekezdése, a 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet, az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet és a 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet 45. § (4) bekezdés c) pontja szerint.

lyegzővel ellátott igazolásokat állítottak ki az igénylők részére, amelyek a START kártyákat teljes körűen helyettesítették.

A START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódóan igénybe vett kedvezmények esetében az ellenőrzött időszakban az adó- és járulékok bevallására vonatkozó főszabályt az Art. 31. § (2) bekezdése 23. pontja tartalmazta. A munkáltatók/kifizetők számára – a rá vonatkozó bevallási gyakoriságtól függetlenül – a magánszemélyeknek teljesített kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adók/járulékok és egyéb adatok bevallására a 08-as számú bevallás nyomtatvány szolgált. A munkáltató a START kártyával foglalkoztatott munkavállaló után, illetve a Munkahelyvédelmi Akcióterv alapján igénybe vett adó- és járulékkedvezményeket a 08-as számú bevallás – adóévenként eltérő számmal jelölt – M lapjain, munkavállalónként vallotta be, illetve szolgáltatott adatot.

A bevallások adattartalma biztosította a Pftv. és a végrehajtására vonatkozó rendeletekben²² előírt részletezettséget, amely elkülönült az igénybe vett, az MPA, az Nyugdíjbiztosítási Alap és az Egészségbiztosítási Alap javára megtérítendő adó- és járulékkedvezmény összegekre.

A START kártyák, illetve a Munkahelyvédelmi Akcióterv kedvezményei esetében **az adóbevallásban bekért, a BEVFELD rendszerben feldolgozott adatok lehetővé tették az előírt²³ adatszolgáltatás teljesítését.** A BEVFELD rendszer felhasználói leírásai és alkalmazását szabályozó belső irányítási eszközrendszere alapján a havonta munkáltatónként és munkavállalónként elektronikus formában rögzített adatállomány, mint egy dinamikus alapadatbázis biztosította az adatszolgáltatások alapját. A bevallásokon alapuló adatbázis – az önrevíziók és az adóhatósági ellenőrzések eredményének következtében – folyamatosan változott, így az adatbázisból ugyanazon időszakra vonatkozóan más-más adattartalom került legyűjtésre.

3.2. A nyilvántartási tevékenység szabályszerűsége a START kártyák, illetve a Munkahelyvédelmi Akcióterv kedvezményei esetében

Az APEH/NAV a magánszemélyek általi START kártya igénylés esetén a jogosultság megállapítását megelőzően ellenőrizte a magánszemélyek adatait, adóazonosító jelét az adóhatóság által a magánszemélyekről kialakított adatbázisban, az Magánszemélyek Adatbankjában (MBANK). Az ANYK_8 adatbázis szolgált az adókártyák, így a START kártya, mint az adókártya társkártyája nyilvántartására is. Az összes ellenőrzött tétel dokumentációja tartalmazta a –

²² A 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet és 1-2. számú mellékletei, illetve az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet és 1-3. számú mellékletei alapján.

²³ A 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet 7. § (1) bekezdése, a 2. melléklete, az 1. melléklet 4-7. pontjai, az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet 8. § (1) bekezdése és az 1. melléklet IV-VIII. pontjai, a NAV tv. 13. § (2) bekezdés a)-c) pontjai, az Art. 52. § (7) bekezdés b) pontja, valamint a 424/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § n) pontja és a 3. § k) pontja alapján.

START kártyaigénylők – kártya adatbázis adatait, melyek alapján megállapítottuk, hogy **a jogosultságok és a kártyára vonatkozó adatok** (adóalany, kártyaérvényesség, adatlap Bárkód/vonalkód, stb.) **nyilvántartásba vétele megtörtént**. Az adóhatóság az ellenőrzött időszakban betartotta a START kártya kiadási szabályzat_{1,5}-ben meghatározott előírásokat.

Az APEH/NAV a 2009-2013. években **a START kártyák** érvényességi idején belüli egyéb **változásai esetén** az adóalany adatainak nyilvántartására szolgáló **adatbázisokat** az MBANK-ban dokumentáltan – új Bárkódú adatlap kiállításával – **aktualizálta**.

A START kártyák ellenőrzéséhez kapcsolódóan 4 tétel tartalmazott érvényességi időn belüli változásokat, melyek kártyatípus váltáshoz, felsőfokú végzettség megszerzéséhez kapcsolódtak. A START kártya az adóigazolvány társkártyája, az adatbázisban a kártyákra vonatkozó előzmények (korábbi kártyák adatai) megtalálhatók voltak. A START kártya kiadási szabályzat_{1,5} 18 helyen tartalmazott ellenőrzési pontot az MBANK-ban szereplő adat (START kártyán, személyi okmányokon, stb.) egyeztetésére, amely eltérés esetén a követendő eljárásrendet is meghatározta.

Az ellenőrzött időszakban a START kártyákhoz kapcsolódó és a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében a TB járulékból és a SZOCHO-ból igénybe vehető részkezdvezményekre vonatkozó adatokat a 08-as bevallási nyomtatvány M lapjai munkavállalónként tartalmazták. A benyújtott és a BEVFELD rendszerben feldolgozott bevallások a jogszabályi előírásoknak²⁴ **megfelelő részletezettséggel biztosították a részkezdvezményekre vonatkozó nyilvántartások vezetését**. A NAV adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítését támogató nyilvántartási rendszerek, adatbázisok szabályszerűen kerültek kialakításra, az adatbázisok aktualizálása az elektronikus bevallásból következően folyamatos volt. Külön nyilvántartás nem készült, a rendszer a 08-as bevallás részletezettségével tartalmazta az adatokat.

A BEVFELD rendszerbe beérkező bevallások feldolgozása zárt rendszerben valósult meg, a beérkező bevallásadatokon a rendszer a bevallás típustól függően, jellemzően közel ezer összefüggés ellenőrzést végzett. A rendszer által végzett ellenőrzések kiterjedtek a bevallások adattípus helyességi, nagyságrendi és belső összefüggés vizsgálatára, továbbá a NAV belső nyilvántartásaival való egyezőségének és az előzményadatokkal való konzisztenciájának ellenőrzésére is. A bevallás feldolgozás lépései nyomon követhetőek voltak.

3.3. Az adatszolgáltatási kötelezettség a START kártyák, valamint a Munkahelyvédelmi Akcióterv kedvezményei vonatkozásában

Az ellenőrzött időszakban **az APEH/NAV adatszolgáltatási kötelezettsége** tartalmát és a határidőket **a START kártyák vonatkozásában** az SZMM és az MPA kezelőszervezete felé a 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet 7. § (1)-(2) be-

²⁴ A Pftv. 2-8. §, az Art. 20/A. §, a 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet, az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet és a 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet 45. § (4) bekezdés c) pontja, illetve a 2011. évi CLVI. tv. 460-462., és a 462/A-462/F. §-ok alapján.

kezdései és az 1-2. számú mellékletei határozták meg. Az adatszolgáltatási kötelezettség 2012. január 1-jétől az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet 8. § (1) bekezdése, a 10-11. §-ai, valamint az 1-2. számú mellékletei szerint az NFA²⁵ kezelőszervezete felé a havi bevallások alapján a SZOCHO-ból érvényesített, illetve az adóhatósági megállapítás alapján visszafizetett, jogosulatlanul igénybe vett kedvezményeket illetően kiegészült.

Az APEH/NAV adatszolgáltatási kötelezettsége tartalmát és a határidőket **a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódóan** az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF), az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (OEP) és az Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) felé az Art. 52. § (7) bekezdés b) pontja, az ONYF, az OEP, a Kincstár, a nyugdíjpolitikáért, illetve az egészségbiztosításért és az államháztartásért felelős miniszterek felé az Ávr. 138. § (5) bekezdése határozta meg. Az APEH/NAV adatszolgáltatást teljesített az Art. 52. § (7) bekezdés bc) és bd) pontjai, illetve 2012. január 1-jétől a 424/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § n) pontja alapján a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szervezetei (OEP, ONYF) részére, illetve a 3. § k) pontja alapján az állami foglalkoztatási szervezet és a munkaügyi hatóság felé. Az adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítését az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban az adatszolgáltatási szabályzat_{1,7} 1. és 2. számú mellékleteiben **szabályozta.**

A NAV az adatszolgáltatások nyilvántartására, a határidők folyamatos figyelésére 2009-2011 időszakban kézi nyilvántartást (Excel táblázatban), míg 2012. második félévtől külön informatikai rendszert (ANYIL) alkalmazott. A nyilvántartás tartalmazta valamennyi, az adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó adatszolgáltatási kötelezettséget is.

Az adatszolgáltatás teljesítését részben az ellenőrzött időszakban a kiadott START kártyákra vonatkozóan a T34START kártyaigénylő nyomtatvány adatszerkezete, és az ANYK_8 nyilvántartási rendszer biztosította. A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó TB járulék és SZOCHO kedvezmények igénybe vett összegei a 08-as bevallási nyomtatvány adatszerkezete, a havi kifizetői bevallások BEVFELD rendszerben feldolgozott adatai alapján álltak rendelkezésre.

Az APEH/NAV az adatszolgáltatási szabályzat_{1,7} előírásainak megfelelően rendszeres (havi, éves gyakorisággal és eseti) adatszolgáltatásokat teljesített az adóbevallásokból feldolgozott adatállományokból a PM/NGM részére. Az évenkénti, havi és heti adatszolgáltatások alapján megállapítottuk, hogy az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban a START kártyák vonatkozásában az SZMM, az MPA/NFA alapkezelő szervezetei, a Munkahelyvédelmi Akciótervet illetően a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai kezelő szervezetei (OEP, ONYF), az NRSZH, illetve az állami foglalkoztatási szervezet és a munkaügyi

²⁵ 2012. január 1-jétől az MPA megnevezése NFA-ra változott.

hatóság részére a jogszabályokban²⁶ előírt határidőben az adatszolgáltatásokat teljesítette. A munkaadónként benyújtott bevallásokból feldolgozott kedvezmény igények korrekcióját az adózó által végrehajtott önellenőrzés, illetve adóhatósági ellenőrzés kapcsán megállapított járulékkülönbözet vonatkozásában az önellenőrzés, illetve az adóhatósági ellenőrzés feldolgozását követően végezték el.

A NAV a 2013. évben a 424/2012. (XII. 29.) Korm. rendeletben előírt adatszolgáltatás teljesítésére megállapodást kötött az OEP-pel, ONYF-fel, a Nemzeti Munkaügyi Hivatallal (NMH) és az NRSZH-val.

A NAV 2014. december 23-ai tájékoztatása szerint az adatállományokat az informatikai szakterület az adatszolgáltatásért felelős bevallási szakterület részletes specifikációja alapján zárt informatikai rendszerben állította elő és adta át tesztelésre. A tesztelést követően a hibátlan adatállományok továbbításra kerültek az adatot fogadó fél részére. Az adatszolgáltatási kötelezettsége teljesítéséként továbbított adatok külön tárolásra nem kerültek az APEH/NAV-nál, így az ellenőrzésre kiválasztott adatszolgáltatások megbízhatóságáról, tartalmáról a jelen ellenőrzés során meggyőződni nem tudtunk. A foglalkoztatási célú adó és járulékkedvezmények igénybevételét lehetővé tévő és az APEH/NAV részére adatszolgáltatási kötelezettséget előíró jogszabályok nem határoztak meg a teljesített adatszolgáltatások tartalmának megőrzésére vonatkozó kötelezettséget.

Az ellenőrzött időszakban a START kártyák kiállításához az **adókedvezményre való jogosultságot** a munkaügyi központok a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 54. § (7) bekezdése alapján **hatósági bizonyítvány** kiállításával igazolták. A jogosultságot igazoló dokumentumok az ellenőrzött esetekben a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalommal és formában kerültek kiállításra.

Az ellenőrzött tételekből 26 esetben került sor hatósági bizonyítvány kiállítására, amelyekben azok kiállítása szabályszerű volt. A további ellenőrzött tételeknél nem munkanélküliek foglalkoztatása valósult meg, így hatósági bizonyítvány kiállítására nem volt szükség.

3.4. A START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó ellenőrzési tevékenység

Az APEH/NAV a **foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételét önállóan nem ellenőrizte**. Az adó- és járulékkedvezményekről szóló, a START Programhoz kapcsolódó, a Pftv. és a végrehajtására kiadott 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet, az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet, valamint a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében érvényesíthető kedvezményeket szabályozó az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény nem fogalmaz meg az adóhatóság

²⁶ A 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet 7. § (1)-(2) bekezdései, és az 1-2. számú mellékletei, az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet 8. § (1) bekezdése, 10-11. §-ai és az 1-2. számú mellékletei, az Art 52. § (7) bekezdés b), bc), bd) pontjai, az Ávr. 138. § (5) bekezdése, valamint a 424/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. § n) pontja és a 3. § k) pontja alapján.

számára ellenőrzési kötelezettséget. Az APEH/NAV az Art. 87. § (1) bekezdés a) és c) pontjai alapján, a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló, a kedvezményrel érintett adónem ellenőrzése során vizsgálta az adó- és járulékkedvezmények igénybevételének jogszerűségét.

Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban az Art. 90. § (1) bekezdése értelmében a kötelező ellenőrzéseken túl végzendő ellenőrzési irányai meghatározására évenként február 20-áig közzétette az ellenőrzési irányelveit. Az irányelvek minden évben kiemelték a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait megillető bevételek – így a járulékalapot képező jövedelmek körének – ellenőrzését. Kiemelt fontosságú volt a járulékalapoknak az egyes járulékok tekintetében eltérő szabályai megfelelő alkalmazásának figyelemmel kísérése. Az APEH/NAV a **2009-2011. évi ellenőrzési irányelvekben nem nevesítette a foglalkoztatási célú Tb járulékkedvezmények igénybevételének ellenőrzését.** A 2012. évi ellenőrzési irányelvben²⁷ a SZOCHO bevezetésével egyidejűleg és a 2013. évi ellenőrzési irányelv²⁸ szerint az ezzel az adónemmel összefüggő ellenőrzési feladatoknál kiemelt figyelmet kellett fordítani a fizetendő adó megállapításánál figyelembe vett adókedvezmények érvényesítése jogszerűségének vizsgálatára.

A NAV Adószakmai Ellenőrzési Főosztálya 2011 januárjában – elektronikus levélben történt megkeresés útján – felmérést végzett a NAV regionális adó főigazgatóságainál a START PLUSZ, illetve START EXTRA kártyákkal igénybe vehető járulékkedvezmény érvényesítésével kapcsolatos tapasztalatokról. A jelen ellenőrzés rendelkezésére bocsátott öt régióból beérkezett jelentésekből mindössze két régiónál és összesen két esetben volt e témában vizsgálati megállapítás.

A jelentések összefoglalták, hogy a START kártyákhoz kapcsolódó járulékkedvezmények ellenőrzése az átfogó vizsgálatok, valamint a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adó- és járulékbevallások utólagos ellenőrzése keretében valósultak meg. A Dél-Dunántúli Regionális Adó Főigazgatóság tájékoztatása szerint nem készültek olyan utólagos kiválasztást segítő szűrések, amelyek kimondottan a járulékkedvezményt igénybe vevő adózók vizsgálatára irányultak. A tájékoztatás tartalmazta továbbá, hogy a kiutalás előtti ellenőrzést támogató rendszer sem tartalmazott olyan kiválasztási paramétert, amellyel a START PLUSZ, illetve START EXTRA kártyával rendelkező alkalmazottat foglalkoztató munkáltatók bevallásait célzottan ellenőrzés alá lehetett volna vonni. A jelentések alapján a legtöbb esetben nem születtek megállapítások, ellenőrzési tapasztalatról sem tudtak beszámolni.

Az APEH/NAV a 2009-2011. évi ellenőrzési beszámolóikban nem tért ki a START kártyákhoz kapcsolódó járulékkedvezmény ellenőrzések tapasztalataira. A 2012. évi ellenőrzési beszámoló 46. oldalán a START Program kapcsán a NAV azt emelte ki, hogy a vizsgálatok csekély mértékben tartalmaztak a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos megállapításokat.

Az APEH/NAV **kiválasztást támogató adatbázisai** az ellenőrzött időszakban **tartalmaztak** – a törzsadatokból és/vagy a bevallásokból származó –

²⁷ A 2012. évi ellenőrzési irányelv 7. oldalán.

²⁸ A 2013. évi ellenőrzési irányelv 9. oldalán.

olyan specifikált adatokat, amelyek alapján a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményt igénybe vevő adózók **célzottan ellenőrzésre kiválasztásra** kerülhettek.

Az ellenőrzött időszakban **a munkáltatói bevallások adatai** a bevallás feldolgozása során **összevezetésre kerültek a magánszemélyek törzsadataival** a bevallások feldolgozásának szabályzata_{1,5} alapján.

A BEVFELD rendszer tartalmazott olyan összefüggés-vizsgálatot, melynek során az APEH/NAV az ANYK-ban szereplő adatokhoz viszonyította az adott bevallásban szereplő adatokat. Ellenőrizték többek között a START kártyával rendelkezőként feltüntetett magánszemély START kártyájának érvényességét, típusát.

A bevallások feldolgozásának szabályzata_{1,5} alapján a 08-as bevallások feldolgozásának folyamatába összefüggés-vizsgálatok kerültek beépítésre. A vizsgálatok egy része már a kitöltő-ellenőrző program keretében, a bevallás elkészítése során ellenőrizte a nyomtatványban elvárható összefüggések teljesülését, így a foglalkoztatási célú adó- és járulékokra vonatkozó kedvezmények mértékének helyességét. A bevallások akkor kerültek teljes körűen feldolgozásra, amennyiben az előírt összes kritériumnak megfeleltek. A BEVFELD-ben azok a bevallások is kiszűrésre kerültek, ahol a jogosultság időtartamának lejárta után próbálták meg érvényesíteni a kedvezőbb járulékmértéket.

Az adóhatóság regionális ellenőrzési szervezeteinél a saját hatáskörben történő ellenőrzésre való kijelöléskor az ellenőrzött eseteknél **nem volt szempont a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket igénybe vevő adóalanyok kiválasztása**.

Az **APEH/NAV** az ellenőrzésekről vezetett nyilvántartásából, a REV rendszerből lekérdezhető revíziót követő információs rendszerből előállítható nyilvántartólapokban (REV lap) az adózó azonosítására szolgáló adatok feltüntetése mellett az Art. 90. § (8) bekezdése szerint, az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai_{1,3} 15. §-ában és az ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat_{1,3} előírásainak megfelelően²⁹ **megjelölte** az ellenőrzésre történő **kiválasztás közvetlen okát**, amely minden ellenőrzött esetben REV lapjában megtalálható volt.

Az ellenőrzés elrendelésének közvetlen okát a vizsgálat elrendelési ok-kód rendszer tartalmazta. Az ellenőrzött tételeknél egyetlen esetben sem szerepelt kiválasztási okként a foglalkoztatási célú adó és járulékkedvezmények ellenőrzése. Az APEH/NAV a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait megillető bevételek ellenőrzési kötelezettségén belül ellenőrizte.

A NAV a START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó vizsgálati tevékenységének ellenőrzéséhez nem tudott rendelkezésre bocsátani olyan ellenőrzési listát, amely kizárólag a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények ellenőrzésére vonatkozott.

²⁹ Az ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat₁ 2. §, ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat₂ I. fejezet 2.2 pont, ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat₃ I. fejezet 3. pont.

kedvezmények igénybevételének ellenőrzéseit tartalmazta. Az ellenőrzött esetekből kettő volt olyan ellenőrzés, amelyekben az adózók foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményt vettek igénybe. A két esetből egy alkalommal kettő foglalkoztatott után igénybe vett START kártyás, illetve egy alkalommal SZOCHO kedvezmény igénybevételével kapcsolatos foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmény ellenőrzéséről tartalmazott megállapítást a jegyzőkönyv.

Az első esetben a bevallás utólagos vizsgálatára azért került sor, mert az adózó egy adott hónapban „0”-s bevallást küldött be. Az ellenőrzés átvizsgálta a foglalkoztató könyvelését, az alkalmazott 31 munkavállalóból kettő fő START kártyás foglalkoztatott volt. Az ellenőrzés 9,0 ezer Ft hiányt állapított meg az adózó terhére.

A másik esetben a foglalkoztató a munkabérek nettó értékének megőrzéséhez szükséges munkabéremelés 2012. évi elvárt mértékéhez kapcsolódó SZOCHO kedvezményt az ellenőrzés elfogadta.

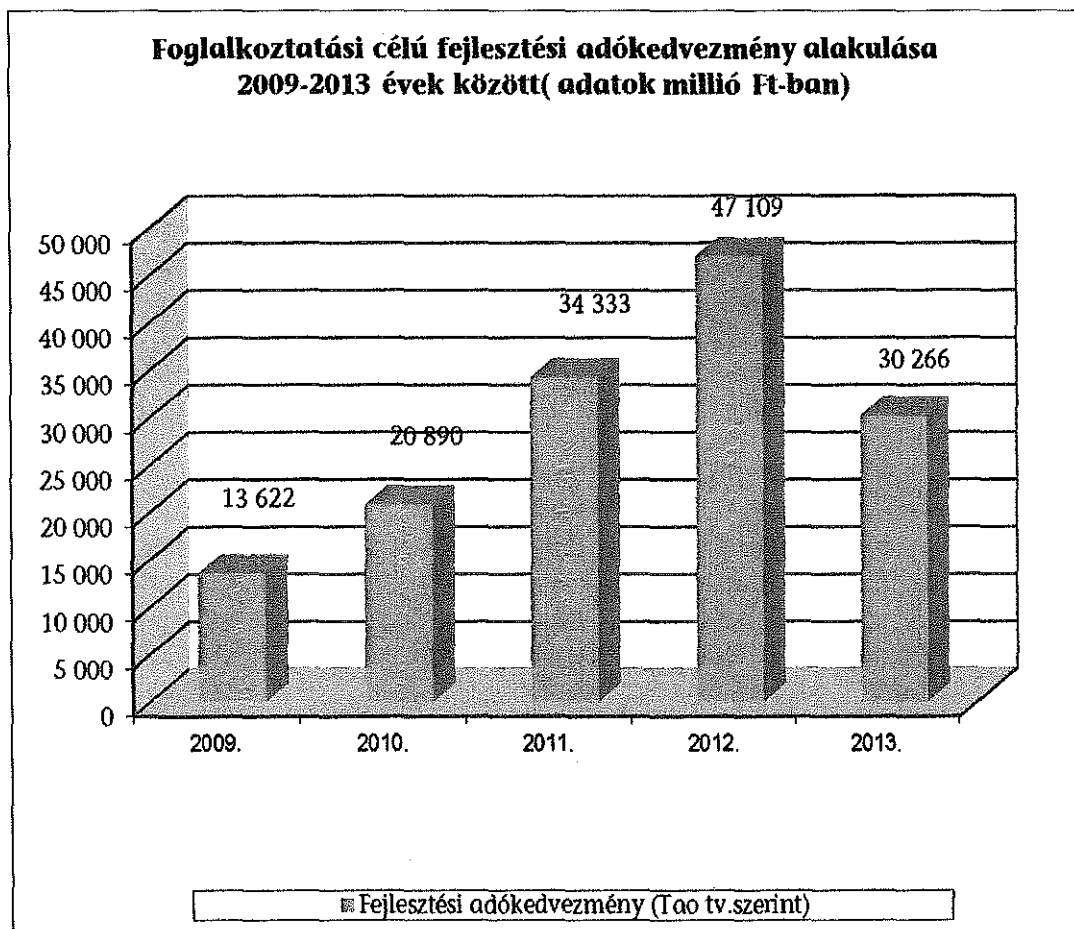
A további vizsgálatokról készült jegyzőkönyvekből megállapítottuk, hogy az adóhatóság ellenőrzései az általános forgalmi adó, illetve a be nem jelentett foglalkoztatottak ellenőrzésére irányultak. Az ellenőrzött több esetben egyéni vállalkozó, vagy egy-két személyes társas vállalkozás volt. Ezekben az esetekben nem is születhetett a vizsgálat során a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket tartalmazó megállapítás.

A NAV ellenőrzés nyilvántartó REV rendszerében az ellenőrzés alá vont adó-nem-időszakok, a vizsgált adónemben feltárt adókülönbségek és az ehhez kapcsolódó szankciók kerültek rögzítésre. A NAV által az ellenőrzéshez átadott kimutatások adattartalma nem a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének ellenőrzése során feltárt adókülönbségeket, hanem az adónemek egészére vonatkozó adatokat tartalmazta. Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban az Art. 87. § (1) bekezdés a) és c) pontjainak megfelelően a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzését végezte, vagyis a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket önállóan nem ellenőrizte. Az adó- és járulékkedvezménnyel érintett adónemek átfogó ellenőrzése során vizsgálta a kedvezmények igénybevételének jogszerűségét.

Az APEH/NAV – a Tb járulékból és a SZOCHO-ból a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevétele szabályszerűségére irányuló – ellenőrzési tevékenységét értékelni nem tudtuk, mivel az ellenőrzésre kiválasztott, – a NAV által rendelkezésre bocsátott ellenőrzötti listából – az állami adóhatóság által végzett vizsgálatokból mindössze kettő dokumentáció tartalmazott foglalkoztatási célú adó és járulékkedvezményt igénybe vevő adózóra vonatkozó ellenőrzést. Az ellenőrzött esetekben – ellenőrzésre kiválasztott valamennyi tétel alapján – a határidők számítása az Art. 92. §-a, a megbízásevek kiállítás az Art. 93. § (1) bekezdése szerint történt. Az Art. 92. § (16) bekezdése alapján a vizsgálati program az ellenőrzés megkezdésekor rendelkezésre állt. Az ellenőrzésekről az Art. 104. § (1) bekezdés szerint jegyzőkönyv készült. A megállapításokat a feltárt adóhiányról, adóbírságról és késedelmi pótlékról az Art. 105. § alapján határozatban rögzítették.

4. A FEJLESZTÉSI ADÓKEDVEZMÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓ NYILVÁNTARTÁSI, ADATSZOLGÁLTATÁSI, ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG ÉS AZ INFORMÁCIÓCSERE ÉRTÉKELÉSE

Az ellenőrzött időszakban a munkáltatók a társasági és osztalékadóból – a munkahelyteremtést szolgáló beruházásokhoz kapcsolódóan – fejlesztési adókedvezményt vehettek igénybe a Tao tv. 22/B. §-ában szabályozott rendelkezések szerint. A 2009-2013. években az igénybe vett fejlesztési adókedvezmények összege 146 220,0 millió Ft volt (1. számú melléklet).

4.1. A fejlesztési adókedvezmény igénybevételéhez kapcsolódó kérelmek, bejelentések vizsgálata, adatszolgáltatások teljesítése a PM/NGM-nél

A fejlesztési adókedvezmények igénybevételével kapcsolatos eljárásokat, az igénybevétel feltételeit, a PM/NGM-nek az adózók által benyújtott bejelentésekkel, illetve kérelmekkel kapcsolatos feladat és hatáskörét a 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet szabályozta.

Az NGM-nél a fejlesztési adókedvezmény igénybevételére irányuló **bejelentések vizsgálatáról** – az ellenőrzött esetekben – **dokumentált módon csak részben gondoskodtak** a 2010-2013. években. Az NGM eljárása nem felelt meg a 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet 10. § (6) bekezdésében rögzítetteknek,

mely 2010. január 1-jétől írta elő az adópolitikáért felelős miniszter részére a bejelentések beérkezéstől számított 30 napon belüli vizsgálatát. Az ellenőrzött esetekben a bejelentéseken az érkeztetés dátuma és az iktatószám szerepelt. A vizsgálat elvégzésének tényét, annak dátumát az ellenőrzött – 2010-2013. évi – bejelentések 74%-ában a dokumentumokon nem rögzítették. Ezen esetekben nem volt ellenőrizhető a vizsgálat megtörténte, mert ezt a feladatot ellátó nem dokumentálta, aláírásával, dátumozással nem igazolta.

Az ellenőrzött bejelentések 24%-át a PM/NGM-nél a vizsgálat során hiánypótlásra, javításra visszaküldték, ezen esetekben, a dokumentumokban a vizsgálat tényét, a hiánypótlásra történő felszólítás időpontját rögzítették. **A bejelentésekről és a kérelmekről** a 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet 12. §-ában **előírt tartalmú nyilvántartás vezetéséről** a PM, 2010. január 1-jétől az adópolitikáért felelős miniszter az ellenőrzött időszakban **gondoskodott**.

A 2009-2012. években az adópolitikáért felelős miniszter nem határozta meg a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezményekre vonatkozóan – a fejlesztési adókedvezmény igénybevételére irányuló bejelentésekkel és kérelmekkel kapcsolatos adatokról – a PM/NGM és az adóhatóság közötti adatszolgáltatás, információátadás rendjét. Az ÁSZ 2012. évben javasolta a nemzetgazdasági miniszternek³⁰, hogy alakítsa ki annak szabályait. Az NGM és a NAV közötti adatszolgáltatás, információátadás rendjének meghatározása érdekében a Tao tv. módosításra került. A 2013. január 1-jétől hatályos Tao tv. 22/B. § (18) bekezdése rendelkezik az adópolitikáért felelős miniszter az adózók által benyújtott bejelentésekkel, kérelmekkel kapcsolatos éves tájékoztatási kötelezettségéről a NAV részére.

4.2. Az APEH/NAV nyilvántartása és adatszolgáltatása a fejlesztési adókedvezményről

Az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV **a fejlesztési adókedvezményekről** az adópolitikáért felelős miniszter tájékoztatása alapján rendelkezésre álló adatokról, a fejlesztési adókedvezmények igénybevételével összefüggő **bejelentésekről, határozatokról nyilvántartást vezetett**. Az adózók által benyújtott bevallások, valamint az ellenőrzések adatai az adatbázisaikban – BEVFELD, ANYK, illetve REV rendszer – kerültek feldolgozásra. Az APEH/NAV által kialakított, a fejlesztési adókedvezmények igénybevételére is szolgáló társasági adóbevallás adattartalma az ellenőrzött időszakban az Art. 31. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelt. Tartalmazta az adózó azonosításához, az adóalap, a mentességek, a kedvezmények, az adó, a költségvetési támogatás alapjának és összegének megállapításához szükséges adatokat, valamint kedvezménytípusonként az érvényesített fejlesztési adókedvezmény összegét.

Az Art. 31. § (2) bekezdésében meghatározott bevallást a társasági adó fizetési kötelezettségükről a Tao tv. hatálya alá tartozó adózók az APEH/NAV internetes honlapjáról letölthető, évenkénti 29-es bevallások alapján teljesíthették. A 29-es nyomtatvány 01-01 lapja tartalmazta a társasági adó megállapítása során érvé-

³⁰ Jelentés a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmények és támogatások ellenőrzéséről (12102) 1. számú javaslat (26. oldal).

nyesített adókedvezmények együttes összegét a bevallás 05-ös lapjainak részletezése alapján. A 05-ös lapokon kellett szerepeltetni a Tao tv. szerint érvényesíthető adókedvezményeket, ezen belül a Tao tv. 22/B. § alapján érvényesíthető fejlesztési adókedvezmények összegét kedvezménytípusonként. A bevallás 17. sora összesítette a Tao tv. szerint érvényesített adókedvezményeket. Az adatszolgáltatás részeként a Kormány engedélye, illetve a Pénzügyminisztérium határozata alapján igénybe vett fejlesztési adókedvezménnyel összefüggésben az adóbevallásban adatszolgáltatást kellett teljesíteni.

Az APEH/NAV által vezetett – a bevallásokon alapuló – nyilvántartások, adatbázisok alapján a Tao tv. 22/B. § (17) bekezdésében, illetve 2010. január 1-jétől a 22/B. § (18) bekezdésében előírt adatszolgáltatás teljesítése biztosított volt.

Az állami adóhatóság az adatszolgáltatási kötelezettségét a Kincstár részére a Tao tv. 22/B. § (17) bekezdésében, 2010. január 1-jétől a Tao tv. 22/B. § (18) bekezdésének megfelelően valamennyi adatról adózónként és beruházásonként – az ellenőrzött dokumentumok szerint – **teljesítette**. A NAV az adatszolgáltatás teljesítését az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott APEH/NAV kísérőlevelekkel és a Kincstárnak az adatok átadásáról-átvételéről szóló, a teljesítési elismervényt tartalmazó dokumentumok alapján igazolta.

A 2009. évben az APEH-nak csak abban az esetben keletkezett a Kincstár felé tájékoztatási kötelezettsége, amennyiben az ellenőrzései során az adókedvezmény jogosulatlan igénybevételét tárta fel. A Tao tv. 22/B. §-ának 2010. évtől hatályos módosítása szerint a rendelkezésére álló valamennyi adatról adózónként és beruházásonként haladéktalanul tájékoztatja a Kincstárt.

4.3. A fejlesztési adókedvezmények APEH/NAV ellenőrzése

Az APEH/NAV-nál kialakított ellenőrzési struktúra alkalmas volt arra, hogy a belső iránymutatások, utasítások alapján végrehajtott ellenőrzésekkel feltárja az adókedvezményekkel kapcsolatos szabálytalanságokat. Az ellenőrzési rendszer azonban valamennyi adónemet, ezen belül a társasági adó tételeket komplexen, együtt kezelte. **Az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmények igénybevétele jogszerűségének és számszaki megfelelőségének ellenőrzésére önálló vizsgálatokat az ellenőrzött időszakban nem indított.** A fejlesztési adókedvezményeket az Art. 87. § (1) bekezdés a) és c) pontjainak megfelelően az adóbevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló, ezen belül a társasági adónem ellenőrzései keretében vizsgálta.

Az adópolitikáért felelős miniszter az adóhatóság részére – az ÁSZ ellenőrzés rendelkezésére bocsátott dokumentumok szerint – minden évben átadta a fejlesztési adókedvezmények igénybevételére vonatkozó, a Tao tv. 22/B. § (3) bekezdése szerinti bejelentések, kérelmek és az igénybevételre jogosultak listáját.

Az ellenőrzött időszakban az Art. 90. § (2) bekezdése – 2011. december 31-ig – előírta a 3000 legnagyobb adóteljesítménnyel rendelkező kiemelt adóalany

rendszeres, legalább három évenkénti ellenőrzését³¹. Ez megteremtette annak a feltételét, hogy a kiemelt adózók által végrehajtott beruházások után igénybe vett adókedvezményeket a NAV rendszeresen ellenőrizze és az esetleges szabálytalanságokat feltárja. A törvényi előíráson felül az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV az évenkénti **ellenőrzési irányelveiben kiemelt szempontként fogalmazta meg a társasági adó megállapításánál figyelembe vehető fejlesztési adókedvezmények ellenőrzését.**

A 2009. évi ellenőrzési irányelvben a 7-8. oldalon, a 2010. évi ellenőrzési irányelvben a 7. oldalon, a 2011. évi ellenőrzési irányelvben a 6. oldalon található utalás a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzésére. A 2012. évi ellenőrzési irányelv az 5-6. oldalon, a 2013. évi ellenőrzési irányelv a 9. oldalon tesz említést a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzéséről.

Az **ellenőrzések gyakorisága** a 2009-2012. évi ellenőrzési irányelvekben a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele feltételeinek vizsgálatánál **nem volt összhangban** a 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet 13. §-ában foglaltakkal, amely szerint a fejlesztési adókedvezmény feltételeinek teljesítését annak első igénybevételét követő harmadik adóév végéig legalább egyszer ellenőrizni kell. A 2009-2012. évi ellenőrzési irányelvek azonban megengedték a negyedik évben történő első ellenőrzést is. A 2013. évi ellenőrzési irányelv – az ÁSZ 2012. évi ellenőrzésének javaslata alapján³² – az ellenőrzés gyakoriságát már a jogszabályi előírással összhangban határozta meg.

A **kiválasztást támogató informatikai rendszerek** adatbázisai **tartalmaztak** – a bevételekből származó – olyan specifikált **adatot**, amelyek alapján **a fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő adózók** az Art. 90. § (6) bekezdése alapján célzottan **ellenőrzésre kiválasztásra** kerülhettek.

A bevételek utólagos ellenőrzése során a **2009-2011. években az APEH/NAV nem alkalmazott** az ellenőrzésre történő kiválasztáskor az Art. 90. § (6) bekezdésének megfelelő **szűréseket az adókedvezmények jogosulatlan igénybevételének feltárására**. Ezt támasztották alá az ÁSZ 2012. évben közzétett jelentése és a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele jogszabályának soron kívüli ellenőrzése elrendeléséről szóló – a 2012. május 24-én kelt 5027/2012/ELL, a 2012. december 11-én kelt 5048/2012/ELL számú – körlevelek is. A körlevelek szerint a társasági adóbevételek feldolgozása alapján összevetésre kerültek a bevételekben fejlesztési adókedvezményt szerepeltető adózók, a kedvezményre jogosultak körével. A körlevelek mellékleteiben azokat a vállalkozásokat szerepeltették, amelyek ellenőrzésére nem került sor az előírt határidőben és ezért soron kívüli ellenőrzésre szólította fel a NAV KH Ellenőrzési Főosztálya a regionális szervezeteket.

Az 5027/2012/ELL számú körlevél rögzítette, hogy korábban nem kerültek összevetésre a PM/NGM által teljesített adatszolgáltatásban foglaltak a társasági adó

³¹ Az Art. 90. § (2) bekezdését 2012. január 1-jétől hatályon kívül helyezte az egyes adótörvények és az azal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 361. § (2) bekezdés 5. pontja.

³² Jelentés a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmények és támogatások ellenőrzéséről (12102) a NAV elnökének tett 1. c) javaslat alapján.

adónemre vonatkozóan benyújtott bevallások adataival. Vagyis nem választották ki ellenőrzésre azon adózókat, akik az adatszolgáltatás szerint nem tettek bejelentést az adópolitikáért felelős minisztérium felé, így jogosulatlanul vettek igénybe fejlesztési adókedvezményt. Ezért a körlevélben a NAV KH Ellenőrzési Főosztálya soron kívüli adategyeztetést, ellenőrzést rendelt el. A 2012. évi ellenőrzésekről készített beszámoló az ellenőrzések számszerű eredményeit tartalmazta.

Az 5048/2012/ELL számú körlevél alapján – az ÁSZ 2012. évi jelentése³³ intézkedést igénylő megállapítására hivatkozva – a NAV KH Ellenőrzési Főosztály a 2006-2010. évi adóbevallásokban bejelentés és engedély hiányában fejlesztési adókedvezményt elszámolt adózók kötelező ellenőrzését rendelte el. A 2013. évi ellenőrzésekről készített beszámoló az ellenőrzések számszerű eredményeit tartalmazta.

A NAV a társasági adóbevallási nyomtatványgarnitúrájában első alkalommal a 2013. évben – a 2012. évről – benyújtott társasági adóbevallások esetén kért be a fejlesztési adókedvezményt elszámoló adózóktól a kérelemre, bejelentésre vonatkozó adatot. A NAV az adatbekéréssel (a PM/NGM/Kormány határozat száma, a bejelentés időpontja) biztosította, hogy a bejelentési, illetve engedélyeztetési kötelezettségüket elmulasztó vállalkozások a bevallás-feldolgozási rendszerben kiszűrésre kerüljenek.

A 2009-2013. években az APEH/NAV **a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele feltételeinek teljesítését** az adókedvezmény első igénybevételét követő harmadik adóév végéig legalább egyszer – **valamennyi** fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő **adózó vonatkozásában** – **nem ellenőrizte**.

A NAV KH a 2013. évig az NGM által megküldött, a fejlesztési adókedvezmények igénybevételére vonatkozó kérelmeket és bejelentéseket összevetette a NAV nyilvántartásaival, valamint a 2008-2012. évi adóbevallások adataival. Az egybevetés eredményeként létrejött azok kimutatása, akik bejelentés, kérelem hiányában vettek igénybe fejlesztési adókedvezményt (9 adózó). Tartalmazta azon adóalanyok listáját is, akik ugyan a bejelentési kötelezettségüknek eleget tettek, de az ellenőrzésre a 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet 13. §-a szerinti határidőben nem került sor (42 adózó). A körlevélben előírták a kimutatásokban szereplő adózók soron kívüli ellenőrzését. A vizsgálatok végrehajtása és az eredmények értékelése a jelen ellenőrzés ideje alatt még folyamatban volt.

Az ellenőrzött időszakban az **APEH/NAV éves ellenőrzési beszámoló**i a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzési tapasztalataira kiterjedtek.

A 2009. évben az APEH éves beszámoló a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzésére vonatkozó számszaki adatokat nem tartalmazott. Az Ellenőrzési Főosztály által készített 2009. évi beszámoló 12. oldalán a fejlesztési adókedvezmény ellenőrzésére vonatkozóan szerepelt, hogy az APEH megújítja ellenőrzési módszereit. Ennek keretében a 2009. évben a fejlesztési adókedvezmény igénybevételének ellenőrzéséhez a szakmai ellenőrzést támogató segédletet adtak ki.

A 2010. évi beszámoló a 44. oldalon tett említést a beruházási adókedvezmények jogszzerű igénybevételére vonatkozó ellenőrzésekről, de számszerű adatokat a fejlesztési adókedvezményekhez kapcsolódóan nem tartalmazott.

³³ Jelentés a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmények és támogatások ellenőrzéséről (12102) a NAV elnökének tett 1. a)-b) és d) javaslat alapján.

A 2011. évi jelentés 20-21. oldalán a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzéséről szerepeltek adatok. A beszámoló szerint a 2011. évben a fejlesztési adókedvezményre vonatkozóan 19 adóellenőrzés fejeződött be. A beszámoló szerint 610,0 millió Ft nettó adókülönbözetet tártak fel.

A 2012. évi beszámoló 34. oldalán leírtak szerint a fejlesztési adókedvezmény igénybevételével kapcsolatban 24 adóellenőrzés fejeződött be, a feltárt nettó adókülönbözet 667,0 millió Ft volt.

A 2013. évi beszámoló 34. oldalán szerepelt, hogy a fejlesztési adókedvezményre vonatkozóan a tárgy évben 23 db adóellenőrzés fejeződött be. A beszámolóban kiemelték, hogy az adóellenőrzések mindegyike megállapítással zárult. A feltárt, – az ellenőrzött adózók terhére megállapított – nettó adókülönbözet a 2013. évre mintegy 1100,0 millió Ft-ra emelkedett. A 2013. évi NAV vizsgálatok azt is megállapították, hogy a gazdálkodók nem minden esetben élhettek volna az adókedvezmény érvényesítésével, mert a Tao tv.-ben előírt nagyságrendű fejlesztés megvalósítását alátámasztó dokumentumok a vállalkozás iratanyagaiban nem voltak fellelhetők.

Az ellenőrzött esetekben a vizsgálatokról a REV rendszerben kiállított nyilvántartó lapokon (REV lapokon) – az ellenőrzött esetek 63,3%-ában – a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzését „335-fejlesztési adókedvezmények ellenőrzése” cél-, és témakóddal jelölték. Ezekben az esetekben a kiválasztás során az ellenőrzési irányelvek és a NAV KH körlevelei alapján jártak el. A „335-fejlesztési adókedvezmények ellenőrzése” **cél- és témakód** az ellenőrzésekről kiállított nyilvántartólapokon, és a REV rendszerben az ellenőrzött időszakban **nem minden esetben került jelölésre**, mert az erre a célra kialakított adatbázisban a lehetőségek az ellenőrzött cél-, és témakódok felvitelére korlátozott tartományban/karakter számban voltak biztosítottak.

Az ellenőrzött esetekben az ellenőrzésekről vezetett nyilvántartásokban, a REV rendszerből kinyomtatott REV lapokon az adózók azonosítására szolgáló adatok (pl.: adószám, név, cím) mellett az ellenőrzésre történő kiválasztás közvetlen okát megjelölték. A nyilvántartásban az ellenőrzések okának feltüntetése és a kódok alkalmazása során az ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat_{1,3} alapján jártak el. Az ellenőrzött esetekben – az ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról szóló belső szabályzat₁ 4. § b) pontja, az ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról szóló belső szabályzat_{2,3} 4. b) pontja előírásainak megfelelően – a REV rendszerben megtörtént az ellenőrzéshez kapcsolódóan az adatok rögzítése.

Az adóhatóság regionális ellenőrzési szervezetei az ellenőrzéseket a központi éves ellenőrzési irányelvek és a saját kockázatelemzéseik alapján végezték. Az ellenőrzött esetekben az adó- és járulékkedvezményeket igénybe vevő adóalanyok ellenőrzésre való kijelölésekor az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai₂ 11. §-a, majd az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai₃, az éves irányelvek és a NAV KH körlevelei³⁴ alapján célzott kiválasztást alkalmaztak.

A 2009-2013. években végzett, a fejlesztési adókedvezmények igénybevételének ellenőrzésére is kiterjedő társasági adóbevallások utólagos adóellenőrzéseiből

³⁴ 5027/2012/ELL, 5048/2012/ELL, 5003/2014/ELL számú körlevelek.

kiválasztott mintatételek vizsgálati dokumentumait ellenőriztük. Az ellenőrzött dokumentumok alapján a **NAV** fejlesztési adókedvezményeket érintő **ellenőrzési tevékenysége** a 2009-2013. időszakban **megfelelt** az Art. előírásainak. **Az APEH a fejlesztési adókedvezmények ellenőrzésének támogatására** 2010. január 1-jétől hatályos **módszertani útmutatót adott ki**³⁵.

Az ellenőrzött esetekben a határidők számítása az Art. 92. §-a, a megbízólevelek kiállítása a 93. § (1) bekezdése szerint történt. A vizsgálati programok az Art. 92. § (16) bekezdése szerint az ellenőrzés megkezdésekor rendelkezésre álltak. A vizsgálatokról az Art. 104. § (1) bekezdésének megfelelően jegyzőkönyvek készültek. A fejlesztési adókedvezmények igénybevételi kritériumainak megsértése esetén az előírt intézkedéseket – fejlesztési adókedvezmények jogosulatlan igénybevétele, a társasági adó téves megállapítása miatt – megtették. Az ellenőrzés megállapításait – a feltárt adókülönbözeteket, adóbírságot, késedelmi pótlékot – az Art. 105. §-a alapján határozatban rögzítették. A késedelmi pótlék és adóbírság előírására az adótartozások után fizetendő késedelmi pótlék számításáról szóló szabályzatoknak megfelelően került sor.

Az ellenőrzött vizsgálatok 40%-ánál a NAV vizsgálat szabálytalanságot nem tárt fel, 50%-ánál szabálytalanságot állapítottak meg, de az a fejlesztési adókedvezmény igénybevételének jogszerűségét nem érintette. Az ellenőrzött esetek 10%-ánál a NAV a fejlesztési adókedvezmény szabálytalan igénybevételét állapította meg, mert a vállalkozás a kedvezményt jogosulatlanul, kérelem/bejelentés, illetve beruházás hiányában vette igénybe.

5. A HELYI IPARÚZÉSI ADÓ BEVALLÁSÁNAK, A FOGLALKOZTATÁSI KEDVEZMÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE

5.1. Az önkormányzatok helyi iparúzési adó rendeletei és a közzétételi kötelezettség teljesítésének értékelése

Az önkormányzatok a helyi adórendeleteiket – amelyek a helyi iparúzési adózás szabályait is tartalmazták – a Helyi adó tv. 35-40. §-ainak megfelelően adták ki. A Helyi adó tv. 39/C. § (1) bekezdése alapján a számított vállalkozási szintű adómentesség határát a 39/C. § (2) bekezdésével összhangban – a különböző időszakokban eltérő összeggel – határozták meg. Az adókedvezmény bevezetéséről szóló döntés gazdasági hatását – Önkormányzat₂ kivételével – a Jat.₁ 18. § (1) bekezdése szerint, és 2011. január 1-jétől a Jat.₂ 17. § (1) bekezdése szerint a (2) bekezdés aa) pontja alapján előzetesen kalkulálták.

Az Önkormányzat₁-nél az adómentesség összegét 2012. december 31-ig a 21/1991. (IX. 5.) Főv. Kgy. rendeletben 700,0 ezer Ft-ban, majd 2013. január 1-jétől a 87/2012. (XI. 30.) Főv. Kgy. rendeletben 1.000 ezer Ft-ban határozták meg.

Az Önkormányzat₂-nél 2009. évben a 45/2002. (XII. 20.) ÖK. SZ. rendelet 2. § (1) bekezdése, 2010. január 1-jétől a 34/2010. (X. 26.) GYMJVÖ. rendelet 2. §-a alapján adómentes volt az a vállalkozás, amelynek a Helyi adó tv. rendelkezései szerint számított vállalkozási szintű adóalapja a 2,5 millió Ft-ot nem haladta meg.

³⁵ A Fejlesztési adókedvezmény ellenőrzése (Módszertani útmutató 2009).

Az Önkormányzat₃-nál a 2009-2011. években érvényes 2,5 millió Ft-os adóalap-mentesség, a 2012-2013. években a 38/2011. (XII. 19.) ÖK. rendelet 6. §-a alapján 1,2 millió Ft-ra csökkent.

Az Önkormányzat₄-nél az adókedvezmény a 2,5 millió Ft adóalapig a többszörösen módosított 35/2002. (XII. 12.) ÖK rendelet 1. § (1) bekezdése, 2013. január 1-jétől az 54/2012. (XI. 23.) ÖK rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a 2009-2010. évi 100%-ról 2011. évben 50%-ra, a 2012-2013. években 25%-ra csökkent.

Az Önkormányzat₅-nél az adómentesség alapja a 35/2008. (VI. 27.) ÖK. rendelettel módosított 47/2002. (XII. 18.) rendelet alapján 2008. július 1-jétől 1,5 millió Ft, majd 2013. január 1-jétől a 61/2012. (XI. 30.) ÖK. rendelettel módosított 47/2010. (XII. 17.) rendelet alapján 2,5 millió Ft volt.

Az önkormányzatok a Helyi adó tv. 39/C. § (3) bekezdése alapján a számított vállalkozási szintű adómentességet minden vállalkozás számára azonos mértékben biztosították. Az ellenőrzött időszakban az adó mértéke nem változott, az megegyezett a Helyi adó tv. 40. §-ban előírt mértékkel, amely az adóalap 2%-a volt.

Az önkormányzatok helyi adó rendeleteinek törvényességi felügyeleti ellenőrzése során az ellenőrzött időszakban – az Önkormányzat₂-t kivéve – a Törvényességi felügyeletet ellátó szerv észrevételt nem fogalmazott meg.

Az Önkormányzat₂ helyi adórendeletét törvényességi, felügyeleti ellenőrzés az ellenőrzött időszakban nem vizsgálta.

Az ellenőrzött időszakban az önkormányzatoknak az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet 1. § (2) bekezdése adott iránymutatást és évenként aktuális sorszámú mellékletei a mintát a HIPA bevallásához szükséges nyomtatványok kialakítására. Az önkormányzatok a bevallásnyomtatvány garnitúráikat (főlap és betétlapok) a 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet szerinti adattartalommal adták ki.

Az önkormányzati adóhatóságok az ellenőrzött időszakban a HIPA bevallásnyomtatványaikban – 2009. évben az Önkormányzat₂-t, 2009-2013. években az Önkormányzat₃-at kivéve – nem szerepeltettek tájékoztató adatot az átlagos statisztikai állományi létszámról. A 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet mellékletei sem tartalmazták – a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség megállapításához szükséges – létszámadatokat.

Az ellenőrzött időszakban a HIPA bevallás lapjainak adattartalma alapján – a létszámadatok hiányában – a foglalkoztató előző időszakra igénybe vett adóalap-kedvezményének létszámtartási kötelezettsége, annak elmulasztása miatt a tárgyévi adó-alapnövelési kötelezettség szabályszerű meghatározása, illetve a foglalkoztatás növeléshez kapcsolódó adóalap-mentesség szabályszerű igénybevétele az Önkormányzat_{1,4,5} esetében, illetve a 2010-2013. években az Önkormányzat₂-nél a bevallások adatai alapján az önkormányzati adóhatóságok számára így nem volt ellenőrizhető. Az önkormányzatok a kedvezményekhez kapcsolódó létszámtartási kötelezettség betartását csak utólagos adóellenőrzések során vizsgálhatták.

Az önkormányzatok a HIPA bevallás lapjainak adattartalma alapján a Helyi adó tv. 39/D. § (2) bekezdésében meghatározott adóalap – mentesség érvényesítését kizáró, állami támogatás igénybevételére vonatkozó adatot, információt, nyilatkozatot a bevalláson, annak egyéb lapjain nem kértek. A támogatás igénybevételének kizárását a kitöltési útmutatókban – a 2009-2013. években az Önkormányzat₂-t, a 2013. évben az Önkormányzat₃-at kivéve – rögzítették, azonban az nem helyettesítette a nyilatkozatot. A nyilatkozatok hiánya kockázatot hordozott magában.

Az önkormányzatoknál az ellenőrzött időszakban a bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységeket a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet előírásainak megfelelően a belső szervezetszabályozási eszközeikben leírtak alapján látták el.

Az önkormányzati adóhatóságok számára a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 4/B. § és 9. §-ai szabályozták a HIPA-val kapcsolatos feldolgozási tevékenységet, míg a 14. § (4), (6) és (10) bekezdései adatszolgáltatási kötelezettségeket írtak elő. Az önkormányzati adóhatóságoknak a HIPA-val kapcsolatos feldolgozási, a Kincstárral szembeni adatszolgáltatási kötelezettségeinek teljesítését az önkormányzati adóhatóságok által a helyi iparüzési adóhoz kapcsolódóan vezetett bevallás nyilvántartások, az Önkormányzat₁-nél a helyi adók információs rendszere (HAIR) bevallás feldolgozó rendszer, illetve az Önkormányzat_{2,5}-nél ÖNKADÓ segítették. Az önkormányzatok az előírt adatszolgáltatási kötelezettségeiknek az ellenőrzött időszakban eleget tettek.

Az önkormányzatok a Kincstár felé 2012. december 1-jétől a helyi adónemek tekintetében a Helyi adó tv. 42/B. § (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatási, a 42/B. § (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségeiknek az 51/A. § (1) bekezdésben előírt határidőben eleget tettek.

Az Önkormányzat_{1,4} az ellenőrzött időszakban a Helyi adó tv. 42/A. §-ban meghatározott, az önkormányzati és állami adóhatóságok közötti együttműködési kötelezettségüknek, az ellenőrzött esetekben szabályszerűen eleget tettek, vagy kötelezettségük nem keletkezett.

A Helyi adó tv. 42/A. §-ában szabályozott kötelezettsége az Önkormányzat₂₋₃-nak nem keletkezett, mert az ellenőrzött időszakban a helyi iparüzési adóra vonatkozó ellenőrzést nem végzett. Az Önkormányzat_{1,4}-nek az ellenőrzött tételek tekintetében adatszolgáltatási kötelezettsége az állami adóhatóság felé nem keletkezett.

Az Önkormányzat₅ a Helyi adó tv. 42/A. §-ban előírt kötelezettségének nem tett eleget, mert a bevallások utólagos ellenőrzése során megállapított nettó árbevétel eltitkolásáról az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV részére az adóalany adatait az adóellenőrzés elősegítése céljából nem küldte meg.

5.2. A helyi iparüzési adó ellenőrzése

Az önkormányzatoknál az ellenőrzött időszakban a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti, a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet igénybe vevők aránya a Helyi adó tv. 39/C. és a 39/D. §-okban szabályozott helyi iparüzési adókedvezményt és adóalap-mentességet igénybe vevők együttes számához viszonyítva átlagosan 1,39% volt.

A foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség esetében **az ellenőrzöttség** – az ellenőrzéssel érintett adózók és az adóalap mentességet igénybe vevők aránya – **nem érte el** átlagban **a 2 %-ot** (1,93 %). Az önkormányzati adóhatóságok₁₋₅-nél az **ellenőrzési tevékenységük** során 2009-2013. évek között az adózók ellenőrzésre való kijelölésénél a foglalkoztatási célú HIPA adóalap-mentességet és adómentességet igénybe vevő adózók célzott ellenőrzése nem volt cél.

Az önkormányzatok, mint önkormányzati adóhatóságok 2009-2013. évek között – az Önkormányzat₃ kivételével – ellenőrizték a Helyi adó tv. 39/C. § előírásaiban foglalt, a helyi iparűzési adóhoz kapcsolódó adókedvezmények igénybevételének szabályszerűségét. A Helyi adó tv. 39/D. § szerinti foglalkoztatás növelését segítő adóalap-mentességekre vonatkozóan az Art. 86. §-a alapján biztosított ellenőrzési jogkörét az Önkormányzat_{2,3} nem gyakorolta.

Az Önkormányzat₃ a vizsgált időszakban a feldolgozott bevallások adatai alapján az adóalap-mentességet, vagy adókedvezményt érvényesítő foglalkoztatókat nem választott ki ellenőrzésre. Az Önkormányzat₃ a HIPA-t érintő ellenőrzéseket kapacitáshiány miatt nem folytatott. A HIPA bevallás benyújtását elmulasztó adózók kiszűrését a rendelkezésre álló e-cégjegyzék és e-beszámolók alapján végezték.

Az Önkormányzat₂ a 2009-2013. évek között nem ellenőrizte a helyi iparűzési adóhoz kapcsolódó foglalkoztatás növelését segítő kedvezmények igénybevételének szabályszerűségét.

Az önkormányzatok képviselő-testületei nem hoztak határozatot adózó ellenőrzésre történő kiválasztására. Az önkormányzatoknál az adózók ellenőrzésre való kijelölésénél a foglalkoztatási célú HIPA adóalap-mentességet igénybe vevő adózók kiválasztása nem volt cél.

Az Önkormányzat₁-nél a feldolgozott bevallások adatai alapján a HIPA bevallás ellenőrzésre történő kiválasztásánál, a 2009-2013. években kiadott, az ellenőrzési feladatokat, ellenőrzési ütemtervet és ellenőrzési feladatok végrehajtásának irányait tartalmazó főosztályvezetői és ügyosztályvezetői utasítások alapján jártak el.

Az Önkormányzat₂-nél – a HIPA rendeletben biztosított – 2,5 millió Ft adóalapot el nem érő, adómentességet igénybe vevő adózók ellenőrzésre történő kiválasztására határoztak meg módszert.

Az Önkormányzat₃-nál HIPA ellenőrzés nem történt.

Az Önkormányzat₄-nél az adóalanyok ellenőrzésre történő kiválasztása a feldolgozott bevallások és az APEH/NAV megyei adóigazgatóságától bekért, az adózók társasági adóbevallásai adatainak összevetése alapján történt.

Az Önkormányzat₅-nél az ellenőrzésre a kiválasztás az önkormányzati adóhatóság₅ vezetője által évente kiadott iránymutatások figyelembe vételével történt, az ellenőrzési kapacitásokat az adójogi szempontból legveszélyesebbnek minősülő, kifejezetten adókikerülést célzó adózók felderítésére koncentrálták.

A HIPA ellenőrzések lefolytatásának szabályszerűsége – az ellenőrzött tételek alapján – az Önkormányzat₁-nél és az Önkormányzat_{4,5}-nél megfelelt a jogsa-

bályi előírásoknak és a helyi szabályozásoknak. Az ellenőrzött eseteknél a határidők számítása az Art. 92. §-a, a megbízólevelek ellenőrzött részére átadása az Art. 93. § (1) bekezdése szerint történt. Az Art. 92. § (16) bekezdése szerinti vizsgálati programok az ellenőrzések megkezdésekor rendelkezésre álltak.

Az Önkormányzat₂ HIPA ellenőrzéseinek lefolytatása nem felelt meg a jogszabályi előírásnak, mert az ellenőrzött esetekben az ellenőrzést végzők – egy eset kivételével – az Art. 93. § (3) bekezdésében előírtak ellenére megbízólevéllel, illetve az Art. 92. § (16) bekezdése szerinti vizsgálati programmal az ellenőrzés megkezdésekor nem rendelkeztek.

Az önkormányzati adóhatóságok az ellenőrzésekről az Art. 104. §-a szerint jegyzőkönyvet állítottak ki. Az önkormányzatoknál a határozatok saját hatáskörben történő módosítására, visszavonására, vagy megsemmisítésére, jogszabálysértő határozat kiadása miatt új eljárás lefolytatására nem került sor az ellenőrzött időszakban. Az önkormányzati adóhatóságok a megállapításokat az Art. 105. §-a szerint határozatban rögzítették.

Az ellenőrzött tételek alapján megállapítottuk, hogy a helyi iparűzési adóalap-mentesség szabálytalan igénybevétele miatt az önkormányzati adóhatóság_{1, 3, 5}-nél a jogkövetkezményeket érvényesítették. Az Önkormányzat₂-nél az ellenőrzött tételekből 15 esetben az adózók mulasztást követtek el az adatszolgáltatás teljesítése során, a bevallás benyújtásával összefüggésben, de az önkormányzati adóhatóság₂ 14 esetben nem élt az Art. 172. §-ában foglalt mulasztási bírság kiszabásának a lehetőségével.

5.3. A feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése

Az önkormányzatoknál a helyi iparűzési adóalap-mentességek, adókedvezmények nyilvántartási, bevallási adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységekre vonatkozó belső szabályozó eszközök előírásai megfeleltek az Art. 32. §-ában és a Helyi adó tv. 41. §-ában foglaltaknak, illetve a szervezeti változásokra tekintettel az aktualizálások megtörténtek. A feladatellátást a munkaköri leírások az SZMSZ-szel és a belső szabályzatokkal, ügyrendekkel összhangban tartalmazzák.

A HIPA-hoz kapcsolódó feladatellátás szabályszerűségét támogató, a monitoring tevékenységen belül a belső ellenőrzés tekintetében az ellenőrzött időszakban az Ötv. 92. § (4)-(5) bekezdései, illetve 2012. január 1-jétől az Mötv. 119. § (3)-(4) bekezdéseiben foglalt előírások az Önkormányzat_{1,3,5} esetében betartásra, az Önkormányzat₂ esetében figyelmen kívül hagyásra kerültek.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat_{1,3}-nál az adóztatási tevékenységre ugyan a belső ellenőrzés nem terjedt ki, de az önkormányzati adóhatóság_{1,3} az adóztatási tevékenységet nyomon követte, a bevallási, adatszolgáltatási és ellenőrzési feladatai végrehajtásának alakulásáról éves beszámolót készített. Az önkormányzati adóhatóság_{1,3} az éves beszámolók keretében az Önkormányzat_{1,3} Képviselő-testülete részére rendszeres információt biztosított az adóbevételek és az ellenőrzések eredményeinek alakulásáról.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat₂-nél a helyi adóztatás szabályszerűségének témakörében belső ellenőrzés nem történt. Az Önkormányzat₂ belső ellenőrzési tervei az ellenőrzött időszakban nem tartalmazták a helyi adóztatás ellenőrzését. A Ber. 2. § 1) pontja és a Bkr. 2. § 1) pontja szerinti kockázatelemzések-ből, – melyekkel a belső ellenőrzési terveket alátámasztották – hiányzott az önkormányzati adóhatóság₂ tevékenységének kockázatelemzése, amellyel így a tevékenységben rejlő kockázatot sem határozták meg. Az ellenőrzött időszakban az önkormányzati adóhatóság₂ bevallási, adatszolgáltatási és ellenőrzési feladatai végrehajtásának alakulásáról nem készültek éves beszámolók, elemzések, valamint az ezekhez kapcsolódó egyéb dokumentumok.

A helyi adóztatás szabályszerűségének témakörében az Önkormányzat₄ belső ellenőrzése 2013 áprilisában az Adóügyi és Behajtási Irodát ellenőrizte a 2012. január 1. és december 31. közötti időszakra vonatkozóan. A rendszerellenőrzés tárgya a belső kontrollrendszer elemeinek értékelése, célja a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés (FEUVE) rendszer kiépítettségének értékelése volt.

Az Önkormányzat₅ belső ellenőrzése 2010. évben a belső kontrollrendszer működését, a 2012. évben a helyi adóbevételek tervezését vizsgálta. A két ellenőrzés a szakmai feladatellátásra vonatkozó javaslatot nem tett.

Az önkormányzatokat megbízásuk alapján külső szakértő nem vizsgálta, a helyi adóztatási tevékenységre vonatkozó törvényességi ellenőrzés az Önkormányzat₄-nél volt.

A Törvényességi felügyeletet ellátó szerv 2011 októberében komplex ellenőrzést végzett az Önkormányzat₄ Polgármesteri Hivatalánál a 2009. január 1. és 2011. augusztus 31. közötti időszakra vonatkozóan. A Törvényességi felügyeletet ellátó szerv megállapítása szerint az önkormányzati adóhatóság₄ jogszerűen végezte adóhatósági tevékenységét, a személyi és tárgyi feltételek megfeleltek a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzött időszakban az ÁSZ 2010. évi jelentése³⁶ az Önkormányzat_{1,3} adóztatási tevékenységének hatékonyságát értékelte, de a jelentés intézkedést igénylő megállapítást, javaslatot nem tartalmazott.

6. A KORÁBBI ÁSZ ELLENŐRZÉSEK JAVASLATAINAK HASZNOSULÁSA

Az ÁSZ a 2009-2013. években közzétett jelentéseiben³⁷ a jelen ellenőrzéshez kapcsolódóan több javaslatot tett a nemzetgazdasági miniszternek, illetve a NAV elnökének. A javaslatok a jelen ellenőrzés időpontjáig hasznosultak.

³⁶ Jelentés a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének ellenőrzéséről (1031).

³⁷ Jelentés a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (1016), Jelentés a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének ellenőrzéséről (1031), Jelentés a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmények és támogatások ellenőrzéséről (12102).

Az ÁSZ a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése során javasolta a nemzetgazdasági miniszternek, hogy vizsgálja felül az alapokat megillető osztott adónemekkel kapcsolatos adatszolgáltatás rendjét, és biztosítsa, hogy a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak kezelői megbízható analitika alapján könyvelhessék a járulékfizetőktől és az MPA-tól érkező bevételeihez kapcsolódó tartozások és túlfizetések értékét. Javasolta továbbá, hogy tegyen intézkedéseket annak érdekében, hogy a START kártyához kapcsolódó járulék kiegészítésnek az MPA általi megtérítése a törvényben meghatározott határidőben teljesíthető legyen, és szükség szerint intézkedjen annak jogi szabályozásáról. **A javaslat hasznosult**, mert a nemzetgazdasági miniszter a szabályozás áttekintéséről, és a 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet módosításáról intézkedett. A PM rendeletet módosító 25/2011. (VII. 5.) NGM rendelet 2011. augusztus 31-től az adatszolgáltatás tartalmát módosította. Az ellenőrzött időszakban – a 31/2005. (IX. 29.) PM rendeletet felváltotta az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet, mely – többek között – tartalmazta a NFA kezelője és az állami adóhatóság közötti adatszolgáltatás rendjét, tartalmát, határidejét³⁸.

A 2010. évben az ÁSZ javasolta a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének ellenőrzéséről szóló jelentésben a nemzetgazdasági miniszternek, hogy dolgoztassa ki a Kincstár informatikai fejlesztése feladatkörében az önkormányzati adófeldolgozást és nyilvántartást végző, elavult ÖNKADÓ program kiváltását biztosító állami szoftvert. **A javaslat hasznosult**, mert a nemzetgazdasági miniszter a program cseréjére vonatkozóan koncepció készítésére szólította fel a Kincstárt. A Kincstár elkészítette az ÖNKADÓ program új technológiájára épülő, ÖNKADOW programot, amely eredményeként 2014. májustól az új program valamennyi, korábban ÖNKADÓ programot használó önkormányzat részére rendelkezésére állt.

A 2012. évben, a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmények és támogatások ellenőrzéséről szóló jelentésben **az ÁSZ javasolta a nemzetgazdasági miniszternek**, hogy határozza meg a minisztérium és az adóhatóság közötti adatszolgáltatás, információátadás rendjét, valamint biztosítsa az adatok rendelkezésre állását és hasznosítsa azokat az adókedvezmények hatásának méréséhez. **A javaslat hasznosult**, a Tao tv. 2012. évi módosítása³⁹ során – 2013. január 1-jétől – a 22/B. § (3) bekezdés a) és b) pontjainak előírásait az adózó beruházáshoz kapcsolódó bejelentési kötelezettségei tekintetében kiegészítették. A Tao tv. 22/B. § (18) bekezdése kibővült az adópolitikáért felelős miniszter évenkénti adatszolgáltatási kötelezettségével. **A jogszabály módosítást követően nem írták elő az adatszolgáltatás teljesítésének a határidejét.**

Az ÁSZ a 2012. évben, a beruházásokhoz kapcsolódó adókedvezmények és támogatások ellenőrzéséről szóló jelentésben **javasolta a NAV elnökének**⁴⁰, **hogy:**

³⁸ Az 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet 6. §, 8. § (1) bekezdés, 10. §, 11. § (2) bekezdés, 1. és 2. mellékletek alapján.

³⁹ Megállapította a 2012. évi CLXXVIII. törvény 36. § (2) bekezdése.

⁴⁰ A NAV elnökének tett 1. a)-d) javaslatok.

- ellenőrizték teljes körűen a 2006-2010. évi adóbevallásokban a bejelentés és engedély hiányában fejlesztési adókedvezményt elszámolt, az ÁSZ ellenőrzés során feltárt adóalanyokat;
- a bevallások feldolgozása során szűrik ki azokat a fejlesztési adókedvezményt elszámoló vállalkozásokat, akik nem tettek eleget a bejelentési, illetve az engedélyeztetési kötelezettségüknek;
- az ellenőrzési irányelvek legyenek összhangban a fejlesztési adókedvezményről szóló 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet 13. §-ának előírásaival;
- az ellenőrzések terjedjenek ki az adókedvezmények igénybevételét megelőzően tett bejelentésekben, engedélyekben foglaltak és a megvalósítás összhangjára.

Az ÁSZ javaslatai hasznosultak, mert a NAV elnöke az ÁSZ javaslataira intézkedési tervet készített. Az intézkedési tervben meghatározott feladatokat határidőben végrehajtották.

Az intézkedési terv alapján a NAV Ellenőrzési Főosztály 2012. december 11-én az 5048/2012/ELL körlevélben elrendelte az ellenőrzések lefolytatását az ÁSZ által feltárt adóalanyok tekintetében, és felhívták a figyelmet, hogy a fejlesztési adókedvezmény ellenőrzésekor a NAV Ellenőrzési Főosztály honlapján elérhető módszertani útmutatót kell alkalmazni. Az ellenőrzések megállapításairól az adó főigazgatóságok beszámoltak. A NAV Bevallási Főosztály 2013. január 7-én a NAV internetes portálján a társasági adó bevalláskitöltő-ellenőrző programját közzétette. A NAV internetes portálján az elévülési időn belül önrevízióval benyújtható társasági adóbevallások módosítása 2013. március 26-án elérhetővé vált. A 2013. évi ellenőrzési irányelv 9. oldalán módosításra került a fejlesztési adókedvezmény ellenőrzése gyakoriságával kapcsolatos bekezdés.

Budapest, 2015. 06. hó 18. nap

Melléklet: 13 db

Függelék: 2 db

ARCHÍVUM

Kimutatás
az igénybe vett foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények alakulásáról
a 2009-2013. években

adatok M Ft-ban

Sor- szám	Adó-, járulékkedvezmény megnevezése	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	Mindösszesen 2009-2013
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	START kártyákhoz kapcsolódó adó- és járulékkedvezmények [2004. évi CXXIII. tv. (Pftv.) szerint]						
2.	START - Pftv. 3. §	5 520	5 900	5 576	4 911	2 242	24 149
3.	START Plusz - Pftv. 4. §	2 595	3 447	4 253	3 113	636	14 044
4.	START Extra - Pftv. 6. §	1 940	3 525	7 522	7 341	1 981	22 309
5.	START Bónusz - Pftv. 7/A. §				8 257	7 443	15 700
6.	Összesen	10 055	12 872	17 351	23 622	12 302	76 202
7.	Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó és egyéb szociális hozzájárulási adókedvezmény (2011. évi CLVI. tv. szerint)						
8.	Munkabérek nettó értékének megőrzését célzó adókedvezmény (2011. CLVI. tv. 460. §)				125 043	38 424	163 467
9.	Szakképzettséget nem igénylő foglalkozásokban foglalkoztatott munkavállalók utáni kedvezmény (2011. CLVI. tv. 461. §)					31 079	31 079
10.	Karrier-Híd program adókedvezménye (2011. CLVI. tv. 462. §)				47	24	71
11.	A megváltozott munkaképességű vállalkozók után érvényesíthető adókedvezmények (2011. CLVI. tv. 462/A. §)				1 108	4 429	5 537
12.	Huszonöt év alatti és ötvenöt év feletti foglalkoztatott munkavállalók utáni adókedvezmények (2011. CLVI. tv. 462/B. §)					74 510	74 510
13.	Tartósan álláskereső személyek utáni adókedvezmények (2011. CLVI. tv. 462/C. §)					3 493	3 493
14.	GYED, GYES, GYET után elhelyezkedők utáni adókedvezmények (2011. CLVI. tv. 462/D. §)					7 039	7 039
15.	Szabad vállalkozási zónákban működő vállalkozások adókedvezménye (2011. CLVI. tv. 462/E. §)					29	29
16.	Kutatók foglalkoztatása utáni adókedvezmény (2011. CLVI. tv. 462/F. §)					882	882
17.	Összesen				126 198	159 909	286 107
18.	Fejlesztési adókedvezmény [1996. évi LXXXI. tv. (Tao tv.) szerint]						
23.	Összesen	13 622	20 890	34 333	47 109	30 266	146 220
24.	Összesen igénybe vett foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények	23 677	33 762	51 684	196 929	202 477	508 529

Forrás: NAV által kitöltött adatszolgáltatása alapján

ARCHÍVUM

ARCHÍVUM

Kimutatás

a helyi iparüzési adóalap-mentesség és az adómentesség igénybevételéről a 2009-2013. években*

Önkormányzat megnevezése/ Időszak (év)	Helyi adó tv. szerinti adóalap-mentesség, adómentesség (39/C. §. ; 39/D. §.)						Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap- mentességet igénybevevők aránya	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap- mentesség nagyságának aránya	
	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap- mentesség (39/D. §.)		Önkormányzat által nyújtott adómentesség (39/C. §.)		Összesen				
	Adózók száma (db)	Igénybe vett adóalap mentesség (M Ft)	Adózók száma (db)	Igénybe vett adómentesség alapja (M Ft)	Adózók száma (db)	Igénybevevett adóalap- és adó mentesség alapja (M Ft)			
1	2	3	4	5	6	7	8=2/6	9=3/7	
Budapest									
	2009	581	9 478	39 237	11 595	39 818	21 073	1,46%	44,98%
	2010	563	9 742	40 158	11 727	40 721	21 469	1,38%	45,38%
	2011	588	10 247	40 192	11 597	40 780	21 844	1,44%	46,91%
	2012	601	8 815	39 290	11 121	39 891	19 936	1,51%	44,22%
	2013	731	16 871	48 401	19 908	49 132	36 779	1,49%	45,87%
	összesen		55 153		65 948		121 101		45,54%
	átlag	613		41 456		42 068		1,46%	
Győr									
	2009	75	691	6 818	6 454	6 893	7 145	1,09%	9,67%
	2010	50	197	6 964	6 567	7 014	6 764	0,71%	2,91%
	2011	62	824	7 064	6 579	7 126	7 403	0,87%	11,13%
	2012	72	1 722	8 400	6 340	8 472	8 062	0,85%	21,36%
	2013	96	2 008	5 176	5 522	5 272	7 530	1,82%	26,67%
	összesen		5 442		31 462		36 904		14,75%
	átlag	71		6 884		6 955		1,07%	
Szombathely									
	2009	44	1 992	4 012	3 430	4 056	5 422	1,08%	36,74%
	2010	39	3 690	3 943	3 371	3 982	7 061	0,98%	52,26%
	2011	47	1 644	3 699	3 120	3 746	4 764	1,25%	34,51%
	2012	49	1 358	2 502	1 174	2 551	2 532	1,92%	53,63%
	2013	48	1 722	2 281	1 156	2 329	2 878	2,06%	59,83%
	összesen		10 406		12 251		22 657		45,93%
	átlag	45		3 287		3 333		1,46%	
Tatabánya									
	2009	43	291	2 689	2 435	2 732	2 726	1,57%	10,67%
	2010	40	233	2 698	68	2 738	301	1,46%	77,41%
	2011	36	491	2 450	22	2 486	513	1,45%	95,71%
	2012	36	242	2 126	9	2 162	251	1,67%	96,41%
	2013	44	527	1 933	8	1 977	535	2,23%	98,50%
	összesen		1 784		2 542		4 326		41,24%
	átlag	40		2 379		2 419		1,67%	
Veszprém									
	2009	46	363	2 980	3 358	3 026	3 721	1,52%	9,76%
	2010	41	169	3 168	3 459	3 209	3 628	1,28%	4,66%
	2011	36	480	3 103	1 950	3 139	2 430	1,15%	19,75%
	2012	36	314	3 061	1 889	3 097	2 203	1,16%	14,25%
	2013	35	242	2 959	1 711	2 994	1 953	1,17%	12,39%
	összesen		1 568		12 367		13 935		11,25%
	átlag	39		3 054		3 093		1,26%	
Önkormányzatok összesítve:									
	2009	789	12 815	55 736	27 272	56 525	40 087	1,40%	31,97%
	2010	733	14 031	56 931	25 192	57 664	39 223	1,27%	35,77%
	2011	769	13 686	56 508	23 268	57 277	36 954	1,34%	37,04%
	2012	794	12 451	55 379	20 533	56 173	32 984	1,41%	37,75%
	2013	954	21 370	60 750	28 305	61 704	49 675	1,55%	43,02%
Mindösszesen			74 353		124 570		198 923		37,38%
Átlag		808		57 061		57 869		1,39%	

*Forrás: Az Önkormányzatok által az ellenőrzéshez kitöltött adatszolgáltatása alapján

ARCHÍVUM

Kimutatás
a helyi iparüzési adóból a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó (Helyi adó tv. 39/D. § szerinti) adóalap-mentesség igénybevételének ellenőrzöttségéről
a 2009-2013. években*

Önkormányzat megnevezése/ Időszak (év)	Adó és adóalap kedvezményt igénybevevő adózók száma (db)		Igénybevett adó és adóalap kedvezmény (M Ft)		Adó és adóalap kedvezményt igénybevevő ellenőrzéssel érintett adózók száma (db)		Ellenőrzéssel lefedett adóalap kedvezmény összege (M Ft)		Ellenőrzéssel érintett adózók és az adóalap kedvezményt igénybevevők aránya (%)		Ellenőrzéssel lefedett és az igénybe vett adóalap kedvezmény aránya (%)	
	összesen	ebből a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség	összesen	ebből a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség	összesen	ebből a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség	összesen	ebből a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség	összesen	ebből a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet érvényesítők	összesen	ebből a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet érvényesítők
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=6/2	11=7/3	12=8/4	13=9/5
Budapest												
2009	39 818	581	21 073	9 478	24	23	1 700	1 698	0,06%	3,96%	8,07%	17,92%
2010	40 721	563	21 469	9 742	18	18	484	484	0,04%	2,25%	4,97%	4,97%
2011	40 780	588	21 844	10 247	21	21	641	641	0,05%	3,57%	2,93%	6,26%
2012	39 891	601	19 936	8 815	4	4	154	154	0,01%	0,67%	0,77%	1,75%
2013	49 132	731	36 779	16 871	1	1	18	18	0,00%	0,14%	0,05%	0,11%
összesen			121 101	55 153	68	67	2 997	2 995			2,47%	5,43%
átlag	42 068	613	24 220	11 031					0,03%	2,31%		
Győr												
2009	6 893	75	7 145	691	9	0	32	0	0,13%	0,00%	0,45%	0,00%
2010	7 014	30	6 764	197	2	0	0	0	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%
2011	7 126	62	7 403	824	7	0	36	0	0,10%	0,00%	0,49%	0,00%
2012	8 472	72	8 062	1 722	2	0	0	0	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%
2013	5 272	96	7 530	2 008	1	0	0	0	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%
összesen			36 904	5 442	21	0	68	0			0,18%	0,00%
átlag	6 953	71	7 381	1 088					0,06%	0,00%		
Szombathely												
2009	4 056	44	5 422	1 992	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2010	3 982	39	7 061	3 690	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2011	3 746	47	4 764	1 644	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2012	2 551	49	2 532	1 358	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2013	2 329	48	2 878	1 722	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
összesen			22 657	10 406	0	0	0	0			0,00%	0,00%
átlag	3 333	45	4 531	2 081					0,00%	0,00%		
Tatabánya												
2009	2 732	43	2 726	291	3	1	7	4	0,11%	2,33%	0,26%	1,37%
2010	2 738	40	301	233	3	2	29	28	0,11%	5,00%	9,63%	12,02%
2011	2 486	36	513	491	5	1	7	3	0,20%	2,78%	1,36%	0,61%
2012	2 162	36	251	242	1	0	0	0	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%
2013	1 977	44	535	527	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
összesen			4 326	1 784	12	4	43	35			0,99%	1,96%
átlag	2 419	40	865	357					0,09%	2,02%		
Veszprém												
2009	3 026	45	3 721	363	16	0	86	0	0,53%	0,00%	2,31%	0,00%
2010	3 209	41	3 628	169	5	2	2	2	0,16%	4,88%	0,06%	1,18%
2011	3 139	36	2 430	480	5	1	14	3	0,16%	2,78%	0,58%	0,63%
2012	3 097	36	2 203	314	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
2013	2 994	35	1 953	242	3	0	7	0	0,10%	0,00%	0,36%	0,00%
összesen			13 935	1 568	29	3	109	5			0,78%	0,32%
átlag	3 093	39	2 787	314					0,19%	1,53%		
Önkormányzatok összesítve												
2009	56 525	789	40 087	12 815	52	24	1 825	1 702	0,09%	3,04%	4,55%	13,28%
2010	57 664	733	39 223	14 031	28	22	515	514	0,05%	3,00%	1,31%	3,66%
2011	57 277	769	36 954	13 686	38	23	698	647	0,07%	2,99%	1,89%	4,73%
2012	56 173	794	32 984	12 451	7	4	154	154	0,01%	0,50%	0,47%	1,24%
2013	61 704	954	49 675	21 370	5	1	25	18	0,01%	0,10%	0,05%	0,08%
összesen			198 923	74 353	130	74	3 217	3 035			1,62%	4,08%
átlag	57 869	808	39 785	14 871					0,05%	1,93%		

*Forrás: Az Önkormányzatok által az ellenőrzéshez kitöltött adatszolgáltatások alapján

ARCHÍVUM

A HELYI IPARÚZÉSI ADÓ BEVALLÁSÁNAK, A FOGLALKOZTATÁSI KEDVEZMÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNÁL

Budapest Főváros Önkormányzat (Önkormányzat₁) illetékességi területén a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó helyi iparúzési adóalap-mentességet az ellenőrzött időszakban érvényesítő adózók száma a 2009. évi 581-ről a 2013. évre 731-re, az igénybevett adóalap-csökkentés mértéke a 2009. évi 9 478,0 millió Ft-ról 2013. évre 16 871,0 millió Ft-ra nőtt¹.

1.1. Az önkormányzat helyi iparúzési adó rendelete és a közzétételi kötelezettség teljesítésének értékelése (5.1.)

Az Önkormányzat₁ a helyi adórendeletét – amely a helyi iparúzési adózás szabályait is tartalmazta – a Helyi adó tv. 35-40. §-ainak megfelelően adta ki. A Helyi adó tv. 39/C. § (1) bekezdése alapján a számított vállalkozási szintű adómentesség határát a 39/C. § (2) bekezdésével összhangban, 2,5 millió Ft-nál alacsonyabb összegben határozta meg. A Helyi adó tv. 39/C. § (3) bekezdése alapján a számított vállalkozási szintű adómentességet minden vállalkozás számára azonos mértékben biztosította.

Az Önkormányzat₁-nél az adómentesség összegét 2012. december 31-ig a 21/1991.(IX. 5.) Főv. Kgy. rendeletben 700,0 ezer Ft-ban, majd 2013. január 1-jétől a 87/2012.(XI. 30.) Főv. Kgy. rendeletben 1.000 ezer Ft-ban határozták meg. Az ellenőrzött időszakban az adó mértéke nem változott, az megegyezett a Helyi adó tv. 40. §-ban előírt mértékkel (az adóalap 2%-a volt). Az adókedvezmény bevezetéséről szóló döntés gazdasági hatását a Jat.₁ 18. § (1) bekezdése szerint, és 2011. január 1-jétől a Jat.₂ 17. § (1) bekezdése szerint a (2) bekezdés aa) pontja alapján előzetesen kalkulálták. A helyi adó rendelet a felügyeleti szerv részére megküldésre került, de a felügyeleti szerv az ellenőrzött időszakban törvényességi felügyeleti észrevételt nem tett.

A HIPA bevallására szolgáló nyomtatvány garnitúrák (főlap és betétlapok) a 35/2008.(XII. 31.) PM rendelet 1. § (2) bekezdése és évenként aktuális sorszámú melléklete (2009-2010-ben a 10-14. sorszámú mellékletek, 2011-2013. évben a 19. sorszámú melléklet) szerinti adattartalommal kerültek kiadásra. Az önkormányzati adóhatóság₁ a vizsgált időszakban a HIPA bevallási nyomtatványai-ban nem szerepeltetett a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség ellenőrzéséhez tájékoztató adatot az átlagos statisztikai állományi létszám adatokról. A nyomtatványok az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat₁ honlapján (https://ssl.budapest.hu/web_hair/) elérhetőek, letölthetőek, elektronikusan és papíralapon kitölthetőek és leadhatóak voltak.

¹ Az Önkormányzat₁ által az ellenőrzéshez kitöltött kimutatás alapján.

Az Önkormányzat₁-nél az ellenőrzött időszakban a HIPA-ból a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség igénybevétele – az Önkormányzat₁ által nyújtott összes adóalap-mentességhez viszonyítva – 1,46% volt.

Az ellenőrzött időszakban a Helyi adó tv. 39/D. § (2) bekezdésében meghatározott adóalap-mentesség érvényesítését kizáró állami támogatás igénybevételére vonatkozó adat/információ/nyilatkozat/egyéb dokumentum bekérése a bevalláson nem történt, azt a helyszíni ellenőrzések alkalmával az adózóktól bekért nyilatkozatok alapján vizsgálták. A nyilatkozatok hiánya kockázatot hordozott magában, de az ellenőrzött esetekben párhuzamos igénybevételt nem tártak fel.

Az éves HIPA bevallás garnitúra nem tartalmazott a létszámadatokra vonatkozó rovatot, pótlapot. A bevallás lapjainak adattartalma alapján a foglalkoztató előző időszakra igénybevett adóalap-mentességének létszámtartási kötelezettsége nem volt megítélhető, illetőleg annak elmulasztása miatt a tárgyévi adóalap-növelési kötelezettség szabályszerű meghatározása – az ellenőrzöttől, illetve az APEH/NAV-tól bekért kimutatások, bevallások alapján – csak utólag volt ellenőrizhető. Az ellenőrzött esetekben a létszámadatokat az előző évi adatok tárgyévi adatokkal való egybevetésével, az állományi létszámra vonatkozó statisztikai adatok alapján, a KSH, OEP adatszolgáltatások és társasági adó bevallások bekérésével ellenőrizték.

A bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységek az Art. 32. §-ában, a Helyi adó tv. 41. §-ában, valamint az Önkormányzat₁ helyi adórendeletének megfelelően és belső szervezetszabályozási eszközökben leírtak alapján valósultak meg. Az önkormányzati adóhatóság₁-nél 1996. január 1-jétől a HAIR szolgált a bevallások nyilvántartására, feldolgozására.

Az önkormányzati adóhatóság₁ által alkalmazott HAIR bevallás feldolgozó rendszer, az összesítő kimutatások a Kincstár felé előírt adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését lehetővé tették. Az Önkormányzat₁ az ÖNEGM² rendszerben a Kincstár felé előírt kötelezettségének, valamint a Helyi adó tv. 42/B. §. (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatási, a 42/B. § (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségeinek az 51/A. §-ában előírt határidőben eleget tett. Az Önkormányzat₁ az ellenőrzött időszakban eleget tett a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 14. § (4), (6), és (10) bekezdéseiben előírt adatszolgáltatási kötelezettségeinek, a rendeletben előírt gyakorisággal és határidőben.

Az önkormányzati adóhatóság₁-nek a Helyi adó tv. 42/A. § előírásai szerinti, a HIPA ellenőrzések során feltárt, az adóalap megállapítását érintő számszerűsített megállapításairól az APEH/NAV felé előírt – a jogerős határozat megküldésére vonatkozó – kötelezettsége az ellenőrzött esetekben nem keletkezett.

1.2. A helyi iparűzési adó ellenőrzése (5.2.)

Az önkormányzati adóhatóság₁ HIPA ellenőrzési tevékenysége – az iparűzési adóhoz kapcsolódó foglalkoztatás növelését segítő kedvezmények igénybevéte-

² www.onegm.allamkincstar.gov.hu

lére vonatkozóan ellenőrzésre kiválasztott mintatételek alapján – az Art. 81. §-ának és a belső szabályzatoknak megfelelt. A HIPA-val, és annak ellenőrzésével kapcsolatos önkormányzati adóhatósági feladatokat 2011. május 19-ig az Önkormányzat, Főpolgármesteri Hivatalának Adó Ügyosztálya, 2011. május 19-től – jelenleg is – az Adó Főosztálya látta el. Az önkormányzati adóhatóság, feladatait a főjegyző által jóváhagyott Belső Működési Szabályzatban, az ellenőrzési nyomvonalban és a munkaköri leírásokban határozták meg.

A feldolgozott bevallások adatai alapján az adóalap-mentességet érvényesítő foglalkoztatók nem kockázat elemzés alapján kerültek ellenőrzésre kiválasztásra. A HIPA bevallás ellenőrzésre történő kiválasztásánál főosztályvezetői és ügyosztályvezetői utasítások, a 2009-2013. évekre kiadott, az ellenőrzési feladatok, ellenőrzési ütemterv és az ellenőrzési feladatok végrehajtásának irányai megnevezésű dokumentumok alapján jártak el. Az ellenőrzésre kiválasztásra az Önkormányzat, Képviselő-testülete az ellenőrzött időszakban nem hozott határozatot.

Az ellenőrzött időszakban az önkormányzati adóhatóság, által az adókedvezményeket és adóalap-mentességeket igénybevevő munkáltatók ellenőrzöttsége – az Önkormányzat, által kitöltött kimutatás alapján – jelentősen csökkent. A 2009-2013. években végzett 68 ellenőrzés az ellenőrzött és igénybevett adóalap mentesség 5,42%-át érintette. Az ellenőrzött időszakban az ellenőrzéssel lefedett összes adóalap-mentesség 2 997,0 millió Ft volt.

Az önkormányzati adóhatóság, adatbázisából a jelen ellenőrzéshez kiválasztott mintatételek ellenőrzése alapján megállapítható, hogy a HIPA-ban érvényesíthető adóalap-mentességet a bevallásokban szerepeltető adózóknál végrehajtott, a bevallások utólagos vizsgálatai során az Önkormányzat, a jogszabályokban és a belső szabályozó eszközökben előírtak szerint, szabályszerűen járt el. A vizsgálatok megkezdésekor az Art. 93. § (1) bekezdésének megfelelően a megbízólevelek, az Art. 92. § (13) bekezdése szerint a vizsgálati programok rendelkezésre álltak. Az Art. 92. §-ában előírt határidőket betartották. A vizsgálatokról az Art. 104. §-a szerint jegyzőkönyv készült. A szabálytalanság megállapítása esetén intézkedtek, a határozatokat meghozták.

Az ellenőrzésre kiválasztott mintatételek alapján megállapítható volt, hogy az önkormányzati adóhatóság, a HIPA ellenőrzése során az adóalap kedvezmény igénybevételi kritériumainak, illetőleg a létszámtartási kötelezettség megsértése esetén az Art. és a belső szabályzatban foglaltak alapján, a jogkövetkezményeket érvényesítette.

Az ellenőrzés során feltárt mulasztás – pl. az iratok ellenőrzésre átadásának elmaradása – esetén az Art. 172. §-a alapján négy esetben mulasztási bírságot szabtak ki. Az ellenőrzött mintatételek alapján az adó késedelmes megfizetése miatt az Art. 165. §-a alapján késedelmi pótlékot, illetve adóhiány esetére a 170. §-a szerinti adóbírságot nem kellett kiszabni.

1.3. A feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése (5.3.)

A HIPA-hoz kapcsolódó feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése az Ötv. 92. § (4)-(5) bekezdéseiben, illetve 2012. január 1-jétől az Möt. 119. § (3)-(4) bekezdéseiben előírtaknak megfelelt.

Az Önkormányzat₁ az ellenőrzött időszakban rendelkezett a helyi iparüzési adóztatási feladatot tartalmazó SZMSZ-szel. A tevékenységet és annak ellenőrzését a 2009-2013. években ellátó szervezet, az Adóügyi Osztály/Adó Főosztály (önkormányzati adóhatóság₁) rendelkezett belső szabályzattal, ügyrenddel. A feladatellátást a munkaköri leírások az SZMSZ-szel és a belső szabályzattal, ügyrenddel összhangban tartalmazták. Az Önkormányzat₁-nél a helyi iparüzési adóalap-mentességek, kedvezmények nyilvántartási, bevallási adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységeire vonatkozó belső szabályozó eszközök előírásai megfelelték az Art. 32. §-ában és a Helyi adó tv. 41. §-ában foglaltaknak. A helyi adó rendelet változására tekintettel az aktualizálások megtörténtek.

A helyi adó rendelet módosítását követően a Belső Működési Szabályzatot is aktualizálták és a módosításokat a feladatköri jegyzékben, az ellenőrzési nyomvonalakban is átvezették. Az önkormányzati adóhatóság₁ Belső Működési Szabályzata (2011. május 18-ig), illetve 2011. május 19-től a Belső Működési Szabályzat 1. számú melléklete a feladatköri jegyzék, a 3. és 5. számú mellékleteként kiadott munkafolyamat leírás és a munkaköri leírások tartalmazták az adókötelezettségek nyilvántartása, a bevallások feldolgozása, ellenőrzése és az adatszolgáltatás feladatait.

Az ellenőrzött időszakban az adóztatási tevékenységre a belső ellenőrzés nem terjedt ki, de az önkormányzati adóhatóság₁ az adóztatási tevékenységet nyomon követte, a bevallási, adatszolgáltatási és ellenőrzési feladatai végrehajtásának alakulásáról éves beszámolót készített. Az önkormányzati adóhatóság₁ az éves beszámolók keretében Önkormányzat₁ Képviselő-testülete részére rendszeres információt biztosított az adóbevételek és az ellenőrzések eredményeinek alakulásáról.

Az Önkormányzat₁-nél a helyi adóztatási tevékenységet törvényességi ellenőrzés, illetve az Önkormányzat₁ megbízása alapján külső szakértő nem vizsgálta. Az ellenőrzött időszakban az ÁSZ 2010. évi jelentése – Jelentés a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének ellenőrzéséről (1031) – az Önkormányzat₁ adóztatási tevékenységének hatékonyságát értékelte, de a jelentés az Önkormányzat₁ részére javaslatot nem tett.

A HELYI IPARÚZÉSI ADÓ BEVALLÁSÁNAK, A FOGLALKOZTATÁSI KEDVEZMÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNÁL

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (Önkormányzat₂) illetékességi területén az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó helyi iparúzési adóalap-mentességet érvényesítő adózók száma a 2009. évi 75-ről 2013. évre 96-ra, az igénybevett adóalap-csökkentés mértéke a 2009. évi 691,0 millió Ft-ról a 2013. évre 2 008,0 millió Ft-ra növekedett¹.

1.1. Az Önkormányzat₂ helyi iparúzési adó rendelete és a közzétételi kötelezettség teljesítésének értékelése (5.1.)

Az Önkormányzat₂ a HIPA rendeletének megalkotása során érvényre juttatta a Helyi adó tv., mint keretjogszabály 35-40. §-ainak rendelkezéseit.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat₂ a HIPA rendeletét a jogszabályi változásokkal összhangban – 2009. év kivételével – felülvizsgálta. A Pénzügyi Bizottság az Ötv. 23. § (1) bekezdésében és az Önkormányzat₂ Polgármesteri Hivatal SZMSZ 1e. mellékletének I/4. pontjával ellentétben 2009. évben nem vizsgálta felül a HIPA rendeletét és nem nyújtott be módosítási javaslatot az Önkormányzat₂ Képviselő-testülete részére.

A HIPA rendelet szerint 2009-2013. évek között Győr Megyei Jogú Város közigazgatási területén adómentes volt az a vállalkozás, amelynek a Helyi adó tv. 39/C. § (1) bekezdése alapján a számított vállalkozás szintű adóalapja a 2,5 millió Ft-ot nem haladta meg. A Helyi adó tv. 39/C. § (3) bekezdése alapján a számított vállalkozási szintű adómentességet minden vállalkozás számára azonos mértékben biztosította. Az állandó jelleggel végzett iparúzési tevékenység esetén az ellenőrzési időszakban az adó mértéke – nem változott – megegyezett a Helyi adó tv. 40. §-ában előírt mértékkel, amely az adóalap 2%-a volt.

Az Önkormányzat₂ az ellenőrzött időszakban az adókedvezmény bevezetéséről szóló döntés gazdasági hatásáról (saját bevétel kiesése) – a Jat.₁ 18. § (1) bekezdését, és 2011. január 1-jétől a Jat.₂ 17. § (1) bekezdése szerint a (2) bekezdés aa) pontját figyelmen kívül hagyva – előzetesen nem készített kalkulációt, és a tervezésnél sem tértek ki rá.

Az Önkormányzat₂-nél az ellenőrzött időszakban a helyi adó rendelet felülvizsgálatára vonatkozó törvényességi felügyeleti ellenőrzés nem volt.

Az ellenőrzött időszakban az önkormányzatoknak a 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet 1. § (2) bekezdése adott iránymutatást és évenként aktuális sorszámu mellékletei a mintát a HIPA bevallásához szükséges nyomtatványok kialakítására.

¹ Az Önkormányzat₂ által az ellenőrzéshez kitöltött kimutatás alapján.

A rendelet mellékletei nem tartalmaztak – a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességhez szükséges – létszámadatokat, azokat az Önkormányzat₂ sem szerepeltette – 2009. év kivételével – a HIPA bevallás nyomtatványain.

Az Önkormányzat₂ által rendszeresített HIPA bevallás nyomtatvány garnitúrák megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. A bevallásból (főlap és betétlapok) – a 2009. év kivételével – azonban nem volt megállapítható a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség szabályszerű igénybevétele. A 2010-2013 évi bevallások adattartalma alapján nem lehetett megítélni a Helyi adó tv. 39/D. §-ában meghatározott, a foglalkoztató által az előző időszakra igénybe vett adóalap-mentességből eredő létszámtartási kötelezettségének teljesítését. Nem volt ellenőrizhető továbbá annak elmulasztása miatt a tárgyévi adóalap-növelési kötelezettség meghatározásának szabályszerűsége sem. Az ellenőrzött időszakban a bevallás nem tartalmazott a Helyi adó tv. 39/D. § (2) bekezdésében meghatározott adóalap – mentesség érvényesítését kizáró adatot, információt és nyilatkozatot sem.

Az Önkormányzat₂ 2009. évre vonatkozó, a HIPA bevallására kialakított nyomtatvány garnitúrájának² 13. pontja tartalmazta a 2008. és 2009. évi átlagos statisztikai állományi létszámot, amelyből megállapítható volt a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség igénybeviteléhez szükséges létszámváltozás.

Az Önkormányzat₂ az ellenőrzött időszakban a HIPA kezelésével, a bevallások feldolgozásával kapcsolatos tevékenységeire külön belső eljárásrendet nem alakított ki. A feladatokat – az Art. 32. §-ával és a Helyi adó tv. 41. §-ával összhangban – 2009-2012. évek között a Győr Megyei Jogú Város szervezeti egységeinek feladat és hatáskör megosztásáról szóló a polgármester és a jegyző által közösen kiadott E/1/2009.(I. 1.) számú és az E/3/2010. számú szabályzatban, 2013. évtől az Önkormányzat₂ Polgármesteri Hivatal SZMSZ-ében és az Adóügyi Osztályon foglalkoztatott köztisztviselők munkaköri leírásaiban határozták meg.

Az önkormányzati adóhatóság₂ a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 4/B. § és 9. §-aiban előírt feldolgozási tevékenységét az ÖNKADÓ program segítségével végezte.

Az Önkormányzat₂ az ellenőrzött időszakban a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 14. § (4), (6), (10) bekezdése szerinti kötelezettségének és a Helyi adó tv. 42/B. (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatási, a 42/B. § (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségének az 51/A. §-ban meghatározott határidőben eleget tett. A Helyi adó tv. 42/A. §-ában meghatározott önkormányzati és állami adóhatóságok közötti együttműködési kötelezettségét szabályszerűen teljesítette.

A Helyi adó tv. 42/B. és 51/A. §-ai 2012. december 1-jétől írták elő az önkormányzatok számára, hogy a Kincstár részére történő adatszolgáltatás teljesítésével egyidejűleg az önkormányzat honlapján közzé kellett tenni az adórendelet, az adórendelet módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét, valamint a rendszeresített bevallási, bejelentkezési nyomtatványokat, az elérhetőségi információkat. Az előírástól függetlenül az Önkormányzat₂ az ellenőrzött időszakban

² Az Önkormányzat₂ AAD293 számú „Helyi iparűzési adó bevallás 2009” nyomtatványa.

belső szabályzatában meghatározta az adatok honlapján (<http://onkormanyzat.gyor.hu>) történő közzétételének rendjét.

Az Önkormányzat₂ az adatok közzétételének rendjét 2012. január 1-jéig a közérdekű adatok közzétételi kötelezettség teljesítéséről szóló E/2/2008. (IX. 1.) számú Polgármester és Jegyző együttes szabályzata 1. számú mellékletében, és 2012. január 1-jétől Önkormányzat₂ Polgármesteri Hivatalának az adatvédelemről és az információszabadságról szóló E/8/2011. (XII. 30.) számú szabályzatában rögzítették.

Az adóhatósági feladatai ellátásával kapcsolatban az Önkormányzat₂ a HIPA rendeletet és annak módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét, valamint a rendszeresített bevallási, bejelentkezési nyomtatványokat, az elérhetőségi információkat közzétette. A jogszabályban előírt közzétételi kötelezettségének teljesítését, illetve annak időpontját a polgármester 2014. december 5-én tett nyilatkozatával igazolta.

1.2. A helyi iparűzési adó ellenőrzése (5.2.)

Az önkormányzati adóhatóság₂ a 2009-2013. évek között nem ellenőrizte a HIPA-hoz kapcsolódó foglalkoztatás növelését segítő kedvezmények igénybevételeének szabályszerűségét. Az Art. 86. §-a alapján biztosított, erre vonatkozó ellenőrzési jogkörét nem gyakorolta.

A HIPA bevallások feldolgozásából szolgáltatott információ alapján a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap mentességet igénybevevők aránya ebben az időszakban az összes mentességet igénybevevő vállalkozásokhoz képest elenyésző, 0,7-1,8% között volt. A kedvezményt igénybevevő foglalkoztatók alacsony aránya, valamint a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódóan igénybe vett adóalap-mentesség nagysága miatt – bár az utóbbi aránya növekvő tendenciát mutat – nem volt cél a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség ellenőrzése.

Az Önkormányzat₂ Képviselő-testülete az ellenőrzött időszakban nem hozott HIPA ellenőrzés elrendelésére vonatkozó határozatot.

A kiválasztott mintatételek az önkormányzati adóhatóság₂ által ellenőrzött – az Önkormányzat₂ HIPA rendeletében biztosított – 2,5 millió Ft adómentesség vizsgálatára vonatkoztak.

Az önkormányzati adóhatóság₂-nél a HIPA mentesség ellenőrzésére az adóalanyok kiválasztása egy programozási módszerrel történt egy olyan halmazból, ahol az adóalanyok eltérő számossággal szerepeltek. A kiválasztás a 2,5 millió Ft értékhatár alatt, de 2,4 millió Ft adóalap felett bevallott adóalappal rendelkezőket érintette 10-szeres súllyal.

Az ellenőrzött időszakban az önkormányzati adóhatóság₂ 21 adómentességet igénybevevő adózót ellenőrzött, ebből egy sem volt olyan vállalkozás, aki érvényesített volna a Helyi adó tv. 39/D. § szerinti, a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet. A 2009-2013 évek között az igénybe vett adóalap-mentesség 36 904,0 millió Ft, az ellenőrzéssel lefedett aránya ennek csupán 0,18%-a, 68,0 millió Ft volt.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszer működtetésének egyes jogszabályi rendelkezéseivel³ ellentétben az Önkormányzat₂ az ellenőrzött időszakban nem rendelkezett a helyi adók ellenőrzésével kapcsolatos belső szabályozással, valamint a hatályos FEUVE szabályzat⁴ melléklete sem tartalmazott a helyi adó ellenőrzésére ellenőrzési nyomvonalat.

Az önkormányzati adóhatóság₂ HIPA ellenőrzési tevékenysége részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak, mert az ellenőrzött mintatételek esetében az Art. 92. § (16) bekezdése ellenére az ellenőrzésekhez vizsgálati program nem készült, a 93. § (1) bekezdésének előírásait – egy eset kivételével – figyelmen kívül hagyva megbízólevelet sem állítottak ki.

Az önkormányzati adóhatóság₂ a Helyi adó tv. 39/C. §-a szerinti HIPA adóalap-mentesség igénybevételi kritériumainak megsértése esetén az Art. 165. § és 170. §-okban foglaltak szerinti jogkövetkezményeket érvényesítette, azonban nem élt az Art. 172. §-ában foglalt mulasztási bírság kiszabásának a lehetőségével.

Az Önkormányzat₂-nél az ellenőrzött mintatételekből 15 esetben az adózók mulasztást követtek el az adatszolgáltatás teljesítése során, a bevallás benyújtásával összefüggésben, de az önkormányzati adóhatóság₂ 14 esetben nem élt az Art. 172. §-ában foglalt mulasztási bírság kiszabásának a lehetőségével.

1.3. A helyi iparűzési adózáshoz kapcsolódó feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése (5.3.)

Az Önkormányzat₂ az ellenőrzött időszakban a helyi iparűzési adóalap-mentességek, kedvezmények nyilvántartási, bevallási adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységekre vonatkozóan külön belső szabályozó eszközökkel nem rendelkezett. A HIPA bevallásokkal kapcsolatos feladatokat az 5.1. pontban leírtak szerint határozták meg, de a feladat-meghatározás a helyi iparűzési adóalap-mentességek, kedvezmények nyilvántartási, bevallási, adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységekre külön nem tért ki.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat₂-nél a helyi adóztatás szabályszerűségének témakörében belső és külső ellenőrzés nem történt.

Az Önkormányzat₂ belső ellenőrzési tervei az ellenőrzött időszakban nem tartalmazták a helyi adóztatás ellenőrzését. A Ber. 2. § I) pontja és a Bkr. 2. § I) pontja szerinti kockázatelemzésekben, – melyekkel a belső ellenőrzési terveket alátámasztották – hiányzott az Adóügyi Osztály tevékenységének kockázatelemzése, amellyel így a tevékenységben rejlő kockázatot sem határozták meg.

³ Az Ámr. 155. § (2) bekezdése és 156. § (2) bekezdése és a Bkr. 4. § a) pontja és a 6. § (3) bekezdése alapján.

⁴ J/8/2007. számú, jegyző által kiadott utasítás a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszerről (hatálytalan 2012. január 2-től) és az E/8/2012. (I.2.) polgármester és a jegyző együttes szabályzata a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszerről (hatályos 2012. január 2-ától).

A polgármester 2014. november 24-ei nyilatkozata szerint az ellenőrzött időszakban az Adóügyi Osztály bevallási, adatszolgáltatási és ellenőrzési feladatai végrehajtásának alakulásáról nem készültek éves beszámolók, elemzések valamint ezekhez kapcsolódó egyéb dokumentumok. Az Adóügyi Osztály vezetőjének és csoportvezetőjének munkaköri leírásai tartalmazták a közreműködési kötelezettséget az Önkormányzat, Képviselő-testülete részére készítendő a helyi adóbevételek alakulásáról szóló beszámoló elkészítésében. Az osztályvezető és a csoportvezető feladata volt többek között a rendszeres információ biztosítása az adóbevételek alakulásáról is.

A helyi adóztatáshoz kapcsolódó feladatellátás szabályszerűségét támogató monitoring rendszer működésének hiánya sérti 2011. december 31-ig az Ötv. 92. § (4) – (5) bekezdéseiben, 2012. január 1-jétől az Mötv. 119. § (3) – (4) bekezdéseiben foglaltakat, mely szerint a jegyző köteles belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

ARCHÍVUM

ARCHÍVUM

A HELYI IPARÚZÉSI ADÓ BEVALLÁSÁNAK, A FOGLALKOZTATÁSI KEDVEZMÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNÁL

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata (Önkormányzat₃) illetékességi területén az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó helyi iparúzési adóalap-mentességet érvényesítő adózók száma a 2009. évi 44-ről a 2013. évre 48-ra nőtt, az igénybevett adóalap-csökkentés mértéke ugyanakkor a 2009. évi 1 992,0 millió Ft-ról a 2013. évre 1 722,0 millió Ft-ra csökkent¹.

1.1. Az Önkormányzat₃ helyi iparúzési adó rendelete és a közzétételi kötelezettség teljesítésének értékelése (5.1.)

Az Önkormányzat₃ a helyi adó rendeleteinek megalkotása során a Helyi adó tv. 35-40. §-ait, mint keretjogszabályban előírtakat betartotta.

Az Önkormányzat₃ Képviselő-testületének a helyi adókról szóló többször módosított 39/2007. (XI. 29.) számú rendelete 6/A. §-a szerint 2009-2011. évek között adómentes volt az a vállalkozás, amelynek a Helyi adó tv. 39/C. § (1) bekezdése alapján számított vállalkozás szintű adóalapja a 39/C. § (2) bekezdésével összhangban a 2,5 millió Ft-ot nem haladta meg. A 2012-2013 években ez az összeg a 38/2011. (XII. 19.) számú ÖK. rendelet 6. §-a alapján 1,2 millió Ft-ra csökkent. Az ellenőrzött időszakban az adó mértéke nem változott, az meg egyezett a Helyi adó tv. 40. §-ában előírt mértékkel, az adóalap 2%-a volt.

Az adókedvezmény minden vállalkozás számára azonos mértékben, nagyságrendben volt biztosított a Helyi adó tv. 39/C. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően. Az adókedvezmény bevezetéséről illetve módosításáról szóló döntés gazdasági hatását a Jat.₁ 18. § (1) bekezdése szerint, és 2011. január 1-jétől a Jat.₂ 17. § (1) bekezdése szerint a (2) bekezdés aa) pontja alapján – az Önkormányzat₃ Képviselő-testületének benyújtott előterjesztésekben – előzetesen kalkulálták.

Az ellenőrzött időszakban a helyi adó rendelet törvényességi felügyeleti ellenőrzése során észrevételt nem fogalmaztak meg.

Az ellenőrzött időszakban a HIPA bevallására kialakított nyomtatvány garnitúrák lehetővé tették a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség szabályszerű igénybevételét, tartalmuk megfelelt a 35/2008. (XII. 31.) PM. rendelet 1. § (2) bekezdése előírásának.

¹ Az Önkormányzat₃ által az ellenőrzéshez megküldött kimutatás alapján.

Az önkormányzati adóhatóság₃ a 2009-2013. években saját HIPA bevallásaiban szerepeltetett a foglalkoztatás növeléshez kapcsolódó adóalap-mentesség ellenőrzése érdekében tájékoztató adatkérést (Tájékoztató adatok 4. oldal) az átlagos statisztikai állományi létszám adataihoz kapcsolódóan. A HIPA bevallásban fel kellett tüntetni a tárgyévben és az azt megelőző két évben foglalkoztatottak létszámát. A bevallás lapjainak adattartalma alapján megítélhető volt a foglalkoztató előző időszakra igénybe vett adóalap-kedvezményének létszámtartási kötelezettsége a két évre visszamenőlegesen bekért létszámadatok alapján.

Az Önkormányzat₃ a Helyi adó tv. 39/D. § (2) bekezdésében meghatározott adóalap mentesség érvényesítését kizáró állami támogatás igénybevételére vonatkozó adatot, információt, nyilatkozatot a 2009-2013. évi bevalláson, annak egyéb lapjain nem kért, ez magában hordozta azt a kockázatot, hogy a bevallás adattartalmának ellenőrzése során nem tudott meggyőződni a kedvezmény igénybevételének jogosságáról. A bevallások kitöltési útmutatói a megfelelő sorokhoz – 2013. év kivételével – tartalmazták, hogy az állami támogatás kizárók, de erre vonatkozó nyilatkozatot nem kértek.

A bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységek az Art. 32. §-a, a Helyi adó tv. 41. §-a, valamint az Önkormányzat₃ helyi adórendeletének megfelelően és a belső szervezetszabályozási eszközökben (ügyrendek, SZMSZ-ek, a Minőségügyi eljárás folyamatszabályozásáról szóló ÖK. rendelet, és a munkaköri leírások) leírtak alapján valósultak meg. A nyilvántartásba rögzítés során a kontrollellenőrzést és az Art. 34. § (1) bekezdésében előírt javítást elvégezték, továbbá a folyamatszabályozások előírása szerint végrehajtották az ellenőrzési feladataikat.

Az önkormányzati adóhatóság₃ a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 4/B. § és 9. §-aiban előírt feldolgozási tevékenységét az ÖNKADÓ program segítségével végezte.

Az önkormányzati adóhatóság₃ az ellenőrzött időszakban eleget tett a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 14. § (4), (6) és (10) bekezdéseiben előírt adatszolgáltatási kötelezettségeinek, a rendeletben előírt gyakorisággal és határidőben. Az Önkormányzat₃ a Helyi adó tv. 2012. december 1-jétől hatályos 42/B. § (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatást, a bevezetést követően az 51/A. §-ában előírt határidőre, első alkalommal 2012. december 20-ig, a Kincstár részére teljesítette, a 42/B. § (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettséget teljesítette.

A Helyi adó tv. 42/A. §-ában szabályozott önkormányzati és állami adóhatóságok közötti együttműködési kötelezettsége az önkormányzati adóhatóság₃-nak nem keletkezett, mert az ellenőrzött időszakban HIPA ellenőrzést nem végzett.

Az Önkormányzat₃ a honlapján (www.szombathely.hu) 2009-2013. évekre vonatkozóan közzétette a helyi adórendeletét, annak módosításakor az egységes szerkezetbe foglalt szövegét, HIPA bevallási, valamint az adóra vonatkozó bejelentkezési nyomtatványokat. Az ellenőrzött időszakra vonatkozó adórendeletek, HIPA bevallások és egyéb nyomtatványok a helyszíni ellenőrzés időszaka

alatt letölthetőek voltak az Önkormányzat₃ honlapjáról a Helyi adó tv. 42/B. § (3) bekezdés előírásának megfelelően.

1.2. A helyi iparűzési adó ellenőrzése (5.2.)

Az ellenőrzött időszakban az önkormányzati adóhatóság₃ a hatáskörébe tartozó HIPA vonatkozásában nem gyakorolta az Art. 86. § (1) bekezdése alapján biztosított ellenőrzési jogkörét, amely szerint az adóbevételek megrövidítésének, a költségvetési támogatás, adó-visszaigénylés jogosulatlan igénybevétele megakadályozása érdekében rendszeresen ellenőrizni kell az adózókat és az adózásban részt vevő más személyeket. Az Önkormányzat₃ Képviselő-testülete részére készített törvényességi és hatósági munkáról szóló beszámolókat tartalmazták, hogy az ellenőrzések építményadó, illetve bejelentés és elmulasztás miatti ellenőrzésekre irányultak.

Az önkormányzati adóhatóság₃ a vizsgált időszakban a feldolgozott bevallások adatai alapján az adóalap-mentességet érvényesítő foglalkoztatókat nem választott ki ellenőrzésre, a HIPA bevallások adattartalmát nem ellenőrizte.

A polgármester és a jegyző 2014. december 8-ai nyilatkozata szerint az önkormányzati adóhatóság₃ a HIPA-t érintő ellenőrzéseket kapacitáshiány miatt nem végzett. A HIPA bevallás benyújtását elmulasztó adózók kiszűrését a rendelkezésre álló e-cégjegyzék és e-beszámolókat alapján végezték. A HIPA bevallást elmulasztó adózók az Art. 172. §-a szerint felszólításra kerültek.

1.3. A helyi iparűzési adózáshoz kapcsolódó feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése (5.3.)

Az Önkormányzat₃-nál a helyi iparűzési adóalap-mentességek, és adómentességek nyilvántartási, bevallási adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységekre vonatkozó belső szabályozó eszközök előírásai megfeleltek az Art. 32. §-ában és a Helyi adó tv. 41. §-ában foglaltaknak, illetve a szervezeti változásokra tekintettel az aktualizálások megtörténtek.

2012. december 31-ig az Önkormányzat₃ Polgármesteri Hivatal ügyrendjében² (Adóosztály Adókievetési Iroda) határozták meg a helyi adókkal kapcsolatos feladatok részletes leírását, amelyet a szervezeti átalakításokkal együtt módosítottak.

2011. július 31-ig az Adóosztály, majd az Adókievetési Iroda, illetve Adóvégrehajtási és Könyvelési Iroda folyamatszabályozása tartalmazta a részfeladatokra lebontott eljárások leírását. Az adóellenőrzés folyamatának leírása (Folyamatszabályozás 2. 2. pont Adóellenőrzés folyamatának leírása) tartalmazta az utólagos ellenőrzést, amelynek a részfeladatait is pontosan meghatározták. A bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységet a jogszabályi és a belső szabályozási eszközökben leírtak alapján végezték.

² 18/2008. (I. 31.) és 290/2011. (VI. 16.) Közgyűlési határozattal elfogadva.

2013. január 1-jétől az SZMSZ-ek (Adókivetési Iroda) tartalmazták a bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységeket.

Az Adókivetési Iroda tekintetében írták elő az adók kivetésével nyilvántartásával, a bevallások feldolgozásával, a végrehajtással kapcsolatos feladatokat. Az Adókivetési Iroda gondoskodik a Kincstár részére nyújtandó tájékoztatások zárasi összesítő adatainak és a költségvetéshez, valamint a zárszámadáshoz szükséges adatszolgáltatások elkészítéséről.

Az Adóvégrehajtási és Könyvelési Iroda feladataiként írták elő az adóhatósági eljárás megindítását, a számlakivonatokkal összefüggő nyilvántartások vezetését, a könyveléssel és a nyilvántartással kapcsolatos feladatokat.

A feladatok köztisztviselőkre történő lebontását a munkaköri leírásokban rögzítették.

Az ellenőrzött időszakban a belső ellenőrzés nem terjedt ki az adóztatási tevékenységre. Az önkormányzati adóhatóság₃ az adóztatási tevékenységet nyomon követte, a bevallási, adatszolgáltatási és ellenőrzési feladatai végrehajtásának alakulásáról éves beszámolót készített. Az önkormányzati adóhatóság₃ az éves beszámolók keretében Önkormányzat₃ Képviselő-testülete részére rendszeres információt biztosított az adóbevételek és az ellenőrzések eredményeinek alakulásáról.

Az Önkormányzat₃-nál a helyi adóztatási tevékenységet törvényességi ellenőrzés, illetve az Önkormányzat₃ megbízása alapján külső szakértő nem vizsgálta. Az ellenőrzött időszakban az ÁSZ 2010. évi jelentése – Jelentés a helyi adók rendszerében a hatékonyság és az eredményesség érvényesülésének ellenőrzéséről (1031) – az Önkormányzat₃ adóztatási tevékenységének hatékonyságát értékelte, de a jelentés az Önkormányzat₃ részére javaslatot nem tett.

A HELYI IPARÚZÉSI ADÓ BEVALLÁSÁNAK, A FOGLALKOZTATÁSI KEDVEZMÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE

TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNÁL

Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata (Önkormányzat₄) illetékességi területén az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó helyi iparúzési adóalap-mentességet érvényesítő adózók száma a 2009. évi 43-ról a 2013. évre 44-re, az igénybevett adóalap-csökkentés mértéke a 2009. évi 291,0 millió Ft-ról a 2013. évre 527,0 millió Ft-ra növekedett¹.

1.1. Az önkormányzat helyi iparúzési adó rendelete és a közvételteli kötelezettség teljesítésének értékelése (5.1.)

Az Önkormányzat₄ az ellenőrzött időszakra vonatkozó HIPA rendeleteinek megalkotása során **érvényre juttatta** a Helyi adó tv., mint keretjogszabály 35-40/A. §-aiban foglalt rendelkezéseit.

Az Önkormányzat₄ HIPA rendeletei 2009-2010. években adókedvezményt biztosítottak azon vállalkozások számára, melyeknek a Helyi adó tv. 39/C. § (1) bekezdése alapján számított vállalkozási szintű adóalapja a 39/C. § (2) bekezdésével összhangban a 2,5 millió Ft-ot nem haladta meg. Az adókedvezmény 2011. évben az ezen adóalap 50%-ára, a 2012-2013. években 25%-ára csökkent. Az adókedvezmény minden vállalkozás számára a 39/C. § (3) bekezdése alapján azonos mértékben és nagyságrendben biztosított volt.

Az adókedvezmény bevezetéséről szóló döntés gazdasági hatását (saját bevétel kiesése) a Jat.₁ 18. § (1) bekezdése szerint, és 2011. január 1-jétől a Jat.₂ 17. § (1) bekezdése szerint a (2) bekezdés aa) pontja alapján előzetesen kalkulálták, tervezték. Az adórendeletek módosítása során a testületi előterjesztések alternatívákat tartalmaztak a kedvezmény mértékére vonatkozóan, számítva annak becsült bevételt módosító hatását. Az adó mértéke az ellenőrzött időszakban – nem változott – megegyezett a Helyi adó tv. 40. §-ban előírt mértékkel, amely az adóalap 2%-a volt.

A helyi adó rendelet törvényességi felülvizsgálata során – a jogalkotási folyamatban – a felügyeleti szerv észrevételt nem tett.

Az Önkormányzat₄ által rendszeresített, a HIPA bevallására kialakított nyomtatvány garnitúrákból (főlap és betétlapok) nem volt megállapítható a foglalkoztatás növeléshez kapcsolódó adóalap-mentesség szabályszerű igénybevétele, mert azok nem tartalmaztak létszámadatokat, amelyekből a Helyi adó tv.

¹ Az Önkormányzat₄ által az ellenőrzéshez biztosított adatszolgáltatás alapján.

39/D. §-ban meghatározott, a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség egyértelműen kiszámítható lett volna.

Az ellenőrzött időszakban az adóalap-mentesség érvényesítését kizáró állami támogatás igénybevételére vonatkozó adatot, információt, nyilatkozatot vagy egyéb dokumentumot a bevallásokon nem kértek, így az Önkormányzat₄ – az adatok, információk, nyilatkozatok hiánya miatt – nem tudott meggyőződni a Helyi adó tv. 39/D. § (1) bekezdésében meghatározott adóalap-mentesség igénybevételének jogosultságáról, ezért a bevallások kockázatot hordoztak. A Helyi adó tv. 39/D. § (2) bekezdésében meghatározott adóalap-mentesség érvényesítését kizáró állami támogatás igénybevételére vonatkozó adat/információ/nyilatkozat/egyéb dokumentum bekérése a bevalláson nem történt, támogatás igénybevételének kizárását a kitöltési útmutatókban rögzítették, mely azonban nem helyettesítette a nyilatkozatokat.

Az Önkormányzat₄ által rendszeresített HIPA bevallás lapjainak adattartalma alapján nem volt megítélhető a foglalkoztató által az előző időszakra igénybe vett adóalap-mentességek miatti létszámtartási kötelezettség. Ebből következően a tárgyévi adóalap-növelési kötelezettség szabályszerű meghatározására a bevallási nyomtatvány nem biztosított információt. Az adóalap-mentességhez kapcsolódó létszámtartási kötelezettség betartását az adóellenőrzések során vizsgálták.

Az ellenőrzött időszakban a bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységek az Art. 32. §-ának, a Helyi adó tv. 41. §-ának és belső szervezet-szabályozási eszközökben leírtaknak megfeleltek. Az ellenőrzött időszakban az adóigazgatási feladatokat az Adóügyi és Behajtási Iroda látta el. A Polgármesteri Hivatal SZMSZ-einek mellékleteiben és függelékeiben rögzítették az Adóügyi és Behajtási Iroda feladatait és hatáskörét, a bevallások kezelésével és feldolgozásával kapcsolatos tevékenységeket. A feladatok köztisztviselőkre történő lebontását a munkaköri leírások tartalmazták.

Az önkormányzati adóhatóság₄ a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 4/B. § és 9. §-aiban előírt feldolgozási tevékenységét az ÖNKADÓ program segítségével végezte.

Az Önkormányzat₄ a 13/1991. (V. 21.) PM rendelet 14. § (4), (6), és (10) bekezdései szerinti kötelezettségének, valamint a Helyi adó tv. 42/B. § (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatási, 42/B. § (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségének az 51/A. §-a szerinti határidőben és szabályszerűen eleget tett. A Helyi adó tv. 42/B. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak megfelelően az önkormányzati adóhatóság₄ a HIPA rendelet, valamint annak módosítása kihirdetésétől számított 5 napon belül – a Kincstár elektronikus rendszerén keresztül – adatot szolgáltatott a Kincstár számára.

A Helyi adó tv. 42/A. §-a szerinti, a HIPA ellenőrzések során feltárt, az adóalap megállapítását érintő számszerűsített megállapításairól az önkormányzati adóhatóság₄-nek az ellenőrzött időszakban az ellenőrzött esetekben állami adóhatóság felé előírt kötelezettsége – a jogerős határozat megküldésével – nem keletkezett.

Az önkormányzati adóhatóság₄ az Önkormányzat₄ honlapján (www.tatabanya.hu) 2009-2013. évekre vonatkozóan a HIPA rendeletet, annak módosításakor az egységes szerkezetbe foglalt szövegét, a HIPA bevallási, az adóra vonatkozó bejelentkezési nyomtatványokat és kitöltési útmutatókat közölte.

1.2. A helyi iparűzési adó ellenőrzése (5.2.)

Az Önkormányzat₄-nél az adózók ellenőrzésre történő kijelölése során alkalmazott kiválasztási módszer nem kezelte a foglalkoztatási célú adókedvezmény igénybevételét, mint kockázati tényezőt.

Az adóalanyok ellenőrzésre történő kiválasztása a feldolgozott bevallások és az APEH/NAV megyei adóigazgatóságától bekért társasági adóbevallások adatainak összevetése alapján történt.

Az Önkormányzat₄ Képviselő-testülete az ellenőrzött időszakban nem hozott határozatot HIPA ellenőrzés elrendelésére vonatkozóan.

Az ellenőrzött időszakban az önkormányzati adóhatóság₄ 12 adóalap mentességet és adómentességet igénybevevő adózót ellenőrzött, ebből négy vállalkozás érvényesített a Helyi adó tv. 39/D. §-a szerinti, a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet. A 2009-2013 évek között az igénybe vett adóalap-mentesség 4 326,0 millió Ft, az ellenőrzéssel lefedett aránya ennek csupán 0,99%-a, 43,0 millió Ft volt.

A 2009-2013. években az önkormányzati adóhatóság₄ a hatáskörébe tartozó HIPA vonatkozásában az Art. 86. § (1) bekezdése alapján biztosított ellenőrzési jogkörét gyakorolta. A vizsgálatok megkezdésekor az Art. 93. § (1) bekezdésének megfelelően a megbízólevelek, az Art. 92. § (13) bekezdése szerint a vizsgálati programok rendelkezésre álltak. Az Art. 92. §-ában előírt határidőket betartották. A vizsgálatokról az Art. 104. §-a szerint jegyzőkönyv készült. A szabálytalanság megállapítása esetén intézkedtek, a határozatokat meghozták. Az Art. 135. §-ában foglaltak alapján a határozat saját hatáskörben történő módosítására, visszavonására, vagy megsemmisítésére nem került sor.

A lefolytatott HIPA ellenőrzések közül 11 ellenőrzés esetében érvényesített az adózó adóalap-mentességet, adómentességet, ezért mintavételre nem került sor, a teljes alapsokaságot ellenőriztük. Az önkormányzati adóhatóság₄ a Helyi adó tv. 39/D §-a szerinti adóalap-mentességet a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódóan négy foglalkoztató, a 39/C §-a szerinti adómentesség igénybevételénél hét adóalany ellenőrzését végezte el.

A helyi iparűzési adóalap-mentesség szabálytalan igénybevétele miatt az önkormányzati adóhatóság₄ a jogkövetkezmények érvényesítésekor az ellenőrzött esetekben a Helyi adó tv. az Art. 106. § (1)-(2) bekezdés, Art. 170. § (1) bekezdés, Art. 165. § (3) bekezdés és az Art. 171. § (1) bekezdés előírásait betartotta.

Az önkormányzati adóhatóság₄ a helyi iparűzési adónemben megállapított adóhiány után a késedelmi pótlékot szabályszerűen számította ki, kettő ellenőrzésnél késedelmi pótlék nem került felszámításra.

A megállapított HIPA hiány után az adóbírságokat az önkormányzati adóhatóság₄ a jogszabályban meghatározottak szerint állapította meg. Egy esetben eltekintett a bírság kiszabásától, öt mintatételnél a bírság mértéke az adóhiány 50%-a, két adózónál 30%-a és három esetben 10%-a volt. Mulasztási bírság kiszabására egy esetben került sor.

A 100,0 ezer Ft mulasztási bírságot szabtak ki, mivel az adózó a szabályosan átvett értesítés ellenére a kért ellenőrzési dokumentumokat nem biztosította, így az ellenőrzés lefolytatásához szükséges közreműködési kötelezettségét nem teljesítette.

1.3. A helyi iparűzési adózáshoz kapcsolódó feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése (5.3.)

Az önkormányzati adóhatóság₄-nél a helyi iparűzési adóalap-mentességek, kedvezmények nyilvántartási, bevallási adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységeire vonatkozó belső szabályozó eszközök előírásai megfeleltek az Art. 32. §-ában és a Helyi adó tv. 41. §-ában foglaltaknak.

A helyi adóztatás szabályszerűségének témakörében az Önkormányzat₄ belső ellenőrzése 2013 áprilisában az Adóügyi és Behajtási Irodát ellenőrizte a 2012. január 1. és december 31. közötti időszakra vonatkozóan. A rendszerellenőrzés tárgya a belső kontrollrendszer elemeinek értékelése, célja a FEUVE rendszer kiépítettségének értékelése volt. A belső ellenőrzés megállapította, hogy az ellenőrzési nyomvonalban a feladatok nem voltak részletezve a munkaköri leírásokban foglalt munkafolyamatoknak megfelelően. Az utóellenőrzés szerint az Adóügyi és Behajtási Iroda ellenőrzési nyomvonalára tett javaslat nem valósult meg, nem tartalmazta a felelősségi és informális szinteket és kapcsolatokat, az irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését. A nyomvonal változatlanul csak a főfolyamatot tartalmazta.

A felügyeleti szerv 2011 októberében komplex ellenőrzést végzett az Önkormányzat₄ Polgármesteri Hivatalánál a 2009. január 1. és 2011. augusztus 31. közötti időszakra vonatkozóan. A felügyeleti szerv megállapítása szerint az önkormányzati adóhatóság₄ jogszerűen végezte adóhatósági tevékenységét, a személyi és tárgyi feltételek megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. Az adóigazgatásra vonatkozó főbb megállapításait a 04/873-22/2011. számú ellenőrzési jelentésben foglalta össze.

A HELYI IPARÚZÉSI ADÓ BEVALLÁSÁNAK, A FOGLALKOZTATÁSI KEDVEZMÉNYEK ÉRVÉNYESÍTÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE

VESZPRÉM MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNÁL

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata (Önkormányzat_s) illetékességi területén a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó helyi iparúzési adóalap-mentességet az ellenőrzött időszakban érvényesítő adózók száma a 2009. évi 46-ról a 2013. évre 35-re, az igénybevett adóalap-csökkentés mértéke a 2009. évi 363,0 millió Ft-ról a 2013. évre 242,0 millió Ft-ra csökkent¹.

1.1. Az önkormányzat helyi iparúzési adó rendelete és a köz-zétételi kötelezettség teljesítésének értékelése (5.1.)

Az Önkormányzat_s a helyi adó rendeletét – amely a helyi iparúzési adózás szabályait is tartalmazta – a Helyi adó tv. 35-40. §-aiban előírtaknak megfelelően adta ki. Az Önkormányzat_s a helyi adó rendeletében a Helyi adó tv. 39/C. § (1) bekezdése alapján a 2,5 millió Ft-nál alacsonyabb, számított adóalap esetében a 39/C. § (2) bekezdésével összhangban a vállalkozások számára adókedvezményt biztosított. Az adókedvezmény a 39/C. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően minden vállalkozás számára azonos mértékben volt biztosított.

Az Önkormányzat_s-nél az adómentesség alapja a 35/2008. (VI. 27.) önkormányzati rendelettel módosított 47/2002. (XII.18.) rendeletben meghatározottak alapján 2008. július 1-jétől 1,5 millió Ft, majd a 2013. január 1-jétől a 61/2012. (XI. 30.) önkormányzati rendelettel módosított 47/2010. (XII. 17.) rendelet alapján 2,5 millió Ft volt. Az ellenőrzött időszakban az adó mértéke nem változott, az megegyezett a Helyi adó tv. 40. §-ában előírt mértékkel (az adóalap 2%-a volt).

Az adókedvezmény bevezetéséről szóló döntés gazdasági hatását a Jat.₁ 18. § (1) bekezdése szerint, és 2011. január 1-jétől a Jat.₂ 17. § (1) bekezdése szerint a (2) bekezdés aa) pontja alapján előzetesen kalkulálták.

A helyi adó rendeletek törvényességi felügyeleti ellenőrzése során az ellenőrzött időszakban a felügyeleti szerv észrevételt nem fogalmazott meg.

A HIPA bevallására kialakított nyomtatvány garnitúrák tartalma megfelelt a 35/2008. (XII. 31.) PM. rendelet 1. § (2) bekezdés előírásának, de statisztikai átlagos állományi létszám adatok hiányában nem tették lehetővé a foglalkoztatás növeléshez kapcsolódó adóalap-mentesség szabályszerű igénybevételének a bevallás adatai alapján történő ellenőrzését. Az önkormányzati adóhatóság_s a

¹ Az Önkormányzat által az ellenőrzéshez kitöltött adatszolgáltatása alapján.

vizsgált időszakban a HIPA bevallási nyomtatványában nem szerepeltetett a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség ellenőrzéséhez tájékoztató adatot a statisztikai átlagos állományi létszám adatokról. A bevallási nyomtatványokat és a kitöltési útmutatót az Önkormányzat_s a honlapján (www.veszprem.hu) minden évben közzétette.

A HIPA bevallási lapjainak adattartalma alapján a Helyi adó tv. 39/D. § (2) bekezdésében meghatározott adóalap-mentesség érvényesítését kizáró állami támogatás igénybevételére vonatkozó adatot, információt, nyilatkozatot a bevalláson, annak egyéb lapjain nem kértek. Ennek hiányában az adóalap kedvezmény jogosságát alátámasztani – az Önkormányzat_s által kiadott 2014. december 8-án kelt nyilatkozat 5. és 8. pontjai alapján – nem tudták. A foglalkoztató előző időszakra igénybe vett adóalap-kedvezményének létszámtartási kötelezettsége a bevallás adattartalma alapján nem volt megítélhető. Az adatok, információk, nyilatkozatok hiánya magában hordozta azt a kockázatot, hogy az önkormányzati adóhatóság_s a bevallás adattartalmának ellenőrzése során nem tudott meggyőződni a Helyi adó tv. 39/D. § (1) bekezdésében meghatározott kedvezmény igénybevételének jogosságáról.

Az ellenőrzött esetekben a vállalkozások bevallásainak utólagos ellenőrzése során a foglalkoztatási adatokhoz pl.: a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központtól adatot kértek.

A bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységek az Art. 32. §-ában, a Helyi adó tv. 41. §-ában, valamint az Önkormányzat_s helyi adórendeletének megfelelően és belső szervezetszabályozási eszközökben leírtak alapján valósultak meg.

Az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítését a Kincstár felé az önkormányzati adóhatóság_s által a HIPA-hoz kapcsolódóan vezetett bevallás nyilvántartások és az ÖNKADÓ segítették. Az önkormányzati adóhatóság_s a Helyi adó tv. 42/B. (1) bekezdésében előírt adatszolgáltatási, a 42/B. § (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettségeinek az 51/A. § (1) bekezdésben előírt határidőben eleget tett. Az Önkormányzat_s honlapján az adórendelet, illetve annak módosítása egységes szerkezetbe foglalt szövege, a HIPA bevallási, valamint az adóra vonatkozó bejelentkezési nyomtatványok a helyszíni ellenőrzés időszakában a 2013. év tekintetében elérhetőek voltak.

Az önkormányzati adóhatóság_s az ellenőrzött időszakban eleget tett a 13/1991. (V.21.) PM rendelet (4), (6) és (10) bekezdéseiben előírt adatszolgáltatási kötelezettségeinek, a rendeletben előírt gyakorisággal és határidőben.

Az önkormányzati adóhatóság_s a Helyi adó tv. 42/A. §-ában szabályozott, az önkormányzati és állami adóhatóságok közötti együttműködési kötelezettségének nem tett eleget mert – a 2014. december 8-án kelt nyilatkozat 8. pontja alapján – a bevallások utólagos ellenőrzése során megállapított nettó árbevétel eltitkolásáról az ellenőrzött időszakban az APEH/NAV részére az adóalany adatait az adóellenőrzés elősegítése céljából nem küldte meg.

1.2. A helyi iparűzési adó ellenőrzése (5.2.)

Az önkormányzati adóhatóság_s a HIPA vonatkozásában gyakorolta az Art. 86. § (1) bekezdése és a 106. § (1) bekezdése alapján biztosított ellenőrzési jogkörét.

Az önkormányzati adóhatóság_s az ellenőrzött időszakban a feldolgozott bevételek adatai alapján az adóalap-mentességet érvényesítő foglalkoztatókat ellenőrzésre kockázatelemzés alapján választotta ki.

A kiválasztás az Adóhivatal vezetője által évente kiadott iránymutatások alapján történt, mely szerint az ellenőrzési kapacitásokat az adójogi szempontból legveszélyesebbnek minősülő, kifejezetten adókikerülést célzó adózók felderítésére koncentrálták.

Az Önkormányzat_s Képviselő-testülete az ellenőrzött időszakban nem hozott határozatot a HIPA ellenőrzés elrendelésére.

Az ellenőrzött időszakban a HIPA ellenőrzések lefolytatása során – az ellenőrzésre kiválasztott mintatételek alapján az ellenőrzés megkezdéséről az adózó kiértesítése az Art. 93. § (1) bekezdésének megfelelően megtörtént. Az ellenőrzések során az Art. 92. §-ában meghatározott határidőket betartották. Az ellenőrzésekről az Art. 104. §-a szerint jegyzőkönyvet állítottak ki. A jegyzőkönyvben foglaltak realizálására hozott határozatok kiadására a jogszabályban foglalt határidőket az Art. 104. § és 123. §-okban foglalt előírásoknak megfelelően betartották. Az ellenőrzött időszakban határozat saját hatáskörben történő módosítására, visszavonására, vagy megsemmisítésére, jogszabálysértő határozat kiadása miatt új eljárás lefolytatására nem került sor.

Az ellenőrzött időszakban az önkormányzati adóhatóság_s által az adókedvezményeket igénybevevő munkáltatók ellenőrzöttsége – az Önkormányzat_s által kitöltött kimutatás alapján – jelentősen csökkent. A 2009-2013. években végzett 29 ellenőrzés az ellenőrzött és igénybevett adóalap mentesség (3 ellenőrzés) és adómentesség (26 ellenőrzés) 0,78%-át érintette. Az ellenőrzött időszakban az ellenőrzéssel lefedett összes adóalap-mentesség és adómentesség 109,0 millió Ft volt.

A helyi iparűzési adóalap-mentesség szabálytalan igénybevétele miatt 9 esetben az önkormányzati adóhatóság_s a jogkövetkezmények érvényesítésével az Art 165. §, 170. § és 172. §-ainak az előírásait betartotta.

A megállapított adóhiány után 6 esetben a késedelmi pótlékot szabályszerűen számították fel, az adóbírság kiszabására 4 esetben a jogszabályban meghatározottak szerint került sor. Három esetben mulasztási bírságot szabtak ki az ellenőrzés akadályoztatása, illetve késedelmes adóbevallás benyújtása miatt.

1.3. A feladatellátás szabályszerűségét támogató belső kontrollkörnyezet kialakítása és a monitoring rendszer működtetése (5.3.)

Az Önkormányzat_s-nél a helyi iparűzési adóalap-mentességek, kedvezmények nyilvántartási, bevallási adatfeldolgozási és adatszolgáltatási tevékenységek belső szabályozó eszközei megfeleltek az Art. 32. §-ában és a Helyi adó tv. 41. §-ában előírt a HIPA bevallások feldolgozásához, nyilvántartásához, ellenőrzéséhez kapcsolódó feladatoknak.

Az Önkormányzat_s Polgármesteri Hivatala SZMSZ-ei meghatározták a helyi adókkal kapcsolatos feladatok keretszabályait. (Az SZMSZ módosítások az Adóhivatal szervezeti átalakításával, illetve feladatainak változásával nem függtek össze.) Az Adóhivatal folyamatszabályozása az ellenőrzött időszak egészére vonatkozóan tartalmazta a részfeladatokra lebontott eljárások leírását. Az Adóhivatal vezetője a 2009-2013. években évente adott ki irányelvet az ellenőrzési feladatok ellátásához, amelyben meghatározta a bevallások kezelésével, feldolgozásával kapcsolatos tevékenységek részfeladatait és rögzítette a kockázatosnak minősülő vállalkozások kiválasztásának módszerét. A személyi változásokkal összhangban a munkaköri leírásokat módosították. A belső szabályozásoknak megfelelően végezték az adók kivetésével, nyilvántartásával, beszédésével és ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat.

Az Önkormányzat_s belső ellenőrzése a jelen vizsgálat tárgyát képező ellenőrzést a 2010. és a 2012. években végezt. A 2010. évi ellenőrzés a belső kontrollrendszer működését, a 2012. évi a helyi adóbevételek tervezését vizsgálta. A két ellenőrzés a szakmai feladatellátásra vonatkozó javaslatot nem tett. Az Önkormányzat_s-nél a helyi adóztatási tevékenységet törvényességi ellenőrzés, illetve megbízás alapján külső szakértő nem vizsgálta.

516

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
2015/2015
Érkezett: 2015 APR 16.
Iktatószám: V-0457-303/2015
Melléklet:

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIRVATAL
Elnök

Marrai 17

Iktatószám: 3457213260

Domokos László úr
Elnök

Állami Számvevőszék

Tisztelt Elnök Úr!

A részünkre, véleményezés céljából a V-0457-292/2015. iktatószámon megküldött, *A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzése* című vizsgálatáról készült jelentés tervezetét áttanulmányoztuk és azzal kapcsolatosan az alábbi érdemi észrevételeket tesszük:

Előljáróban meg kívánjuk jegyezni, hogy a *jelentés* tervezet több helyen is megállapítja, hogy a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekre vonatkozóan külön eljárásrendek, ellenőrzések, szabályozók nem készültek. A NAV egyik alapszabványa az adókötelezettség ellenőrzése, melynek keretében történik meg a kérdéses kedvezmények vizsgálata, ennek megfelelően a Hivatal által vezetett nyilvántartásoknak és a bevallásoknak csak kis részében jelennek meg. A fentiekre tekintettel egy-egy kedvezménycsoportot kiemelni nem indokolt külön szabályozásban, mert az a hatékony és az átlátható működés elvárásának nem felel meg, túlszabályozottságot eredményezve.

Részletes észrevételek:

➤ 3. oldal második bekezdés

„2009-2013. években a társasági és osztalékadóból igénybe vett —a munkahelyteremtést szolgáló beruházásokhoz kapcsolódó— fejlesztési adókedvezmények összege 146 220,0 millió Ft volt.”

Tekintettel arra, hogy az igénybe vett fejlesztési adókedvezmény irányulhat a munkahelyteremtés mellett egyéb gazdaságpolitikai célra is, javasoljuk a szövegrész fentieknek megfelelő pontosítását.

➤ 7. oldal utolsó bekezdés, 9. oldal utolsó bekezdés

Javasoljuk, hogy a *jelentés* az összegző megállapításokat tartalmazó I. fejezetében, a belső kontrollkörnyezetre vonatkozó megállapítások, (7. oldal utolsó bek.), ill. a START kártyák kiállításával kapcsolatos megállapítások között, (9. oldal utolsó előtti bek.) is utaljon a 3.1 pont első bekezdésében (23. oldal) szereplő megállapításra, amely szerint az ellenőrzött

időszakban hatályos START-kártya kiadási szabályzat késedelmes kiadása a kártyák kiállításával és a jogosultságok elbírálásával kapcsolatos eljárás szabályszerűségét nem befolyásolta.

➤ **8. oldal első bekezdés első mondata és 19. oldal harmadik bekezdés**

A tervezet megállapítja, hogy a NAV az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, adatszolgáltatási és ellenőrzési tevékenységhez kapcsolódóan külön eljárásrenddel nem rendelkezett. A 20. oldalon ugyanakkor a harmadik bekezdés megállapítja, hogy a NAV kiadta a bevallások feldolgozásának szabályzatát, melynek melléklete meghatározta (a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények bevallására szolgáló) '08-as bevallások feldolgozásának részletszabályait.

Tekintettel arra, hogy a NAV minden évben elkészítette a bevallások feldolgozásával kapcsolatos általános, és az egyes bevallások tekintetében speciális eljárási szabályokat tartalmazó utasításokat, ezért javasoljuk a 8. oldalon az első mondat, illetőleg a 19. oldalon a harmadik bekezdésében jelölni, hogy a NAV a bevallások feldolgozására vonatkozó szabályozásban rendezte ezen kérdéseket.

➤ **9. oldal második bekezdés 2-3. mondata, 27. oldal hatodik. bekezdés 1. mondata, 30. oldal ötödik bekezdés 3. mondata**

„Az APEH/NAV az ellenőrzési tevékenysége során a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételét önállóan nem ellenőrizte, az ellenőrzött időszakban célzott kiválasztást nem alkalmazott. Az adó- és járulékkedvezmények igénybevételének jogszerűségét csak a bevallások utólagos vizsgálatára, az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló, a kedvezményrel érintett adónemek ellenőrzése keretében vizsgálta.” (9. oldal)

„Az APEH/NAV a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételét önállóan nem ellenőrizte.” (27. oldal)

„Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban az Art. 87. § (1) bekezdés a) és c) pontjainak megfelelően a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzését végezte, vagyis a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket önállóan nem ellenőrizte.” (30. oldal)

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) alapján az adóhatóság bevallások utólagos vizsgálatára irányuló adónem ellenőrzést végez, vagyis az adókedvezményeket önállóan nem ellenőrizheti, kizárólag az adókedvezménnyel érintett adónem ellenőrzése során átfogóan vizsgálhatja az adókedvezmények igénybevételének jogszerűségét, mivel kizárólag az adókötelezettséghez kapcsolódó valamennyi kedvezmény illetve kötelezettség együttes vizsgálatával állapítható meg az adott adónem adókötelezettség összege.

Tekintettel arra, hogy a '08-as bevalláson szereplő adónemekhez kapcsolódó egyes adókötelezettségek egymással összefüggésben állnak, az ellenőrzéseknek a '08-as bevallási nyomtatványon szereplő valamennyi adónemre ki kell terjedniük. A bevalláson szereplő adónemek egyidejű vizsgálatával kapcsolatban több körlevél is kiadmányozásra került (95/2009/ELL, 5040/2102/ELL, 5007/2014/ELL). Jogszabály alapján nincs lehetősége az APEH/NAV ellenőrzési szakterületének arra, hogy az adó- és járulékkedvezmény igénybevételének jogszerűségét önállóan ellenőrizze. A START kártya vonatkozásában megemlítendő, hogy a munkáltató a START programhoz kapcsolódó kártyával rendelkező

személyek foglalkoztatása esetén is a '08-as típusú járulékbavallás elkészítésére kötelezett, és tulajdonképpen ennek benyújtásával érvényesíti a kedvezményt. A bevallásban a külön erre a célra kialakított oldalon köteles a munkáltató a kedvezményes járulékfizetéssel járó foglalkoztatás adatait feltüntetni. Így többek között a havi bevallásban szerepeltetni kell a START programhoz kapcsolódó kártya típusát, a kedvezmény igénybevételének időtartamát, a kedvezmény alapját és a kedvezményes járulék összegét.

A jelentés 24. 2. és 3. bekezdése és 25. 1-5. bekezdései szerint a '08-as bevallás minden szükséges adatot tartalmaz, megfelel a jogszabályi előírásoknak, magánszemélyenként kimutatható az igénybe vett adó- és járulékkedvezmény összege. A bevallás feldolgozási rendszer is minden feltételnek megfelel a jelentés szerint.

A havi járulékbavallás adóhatósághoz való benyújtását követően a feldolgozása során a bevallás feldolgozó program összeveti a START programhoz kapcsolódó kártyával rendelkező személyek foglalkoztatására vonatkozóan, a bevallásban feltüntetett adatokat az adóhatóság adóalany-nyilvántartási rendszerében rögzített adatokkal. **A bevallás feldolgozás folyamatában így a kártya típusának és a kártya érvényességének ellenőrzése megtörténik.** Amennyiben a bevallás és az adóalany-nyilvántartási rendszer adatai nem egyeznek, a bevallás feldolgozása során hibátüzenet keletkezik, ami miatt a bevallás további feldolgozása nem lehetséges. A hibaágra futott bevallást benyújtó munkáltató minden esetben - elektronikus úton - felszólító levelet kap, amelyben az adóhatóság felhívja a bevallás javítására, tehát a bevallásban a jogosulatlan személyre vonatkozóan feltüntetett járulékkedvezmény az adóalany-nyilvántartási rendszerben rögzített adatok segítségével kiszűrhető.

Mivel már a feldolgozás fázisában hibaágra futnak azok a járulék bevallások, amelyekben olyan munkavállaló után próbálnak meg kedvezményt igénybe venni, aki nem rendelkezik START kártyával, ezen kívül a feldolgozó program azokat a nyomtatványokat is kiszűri, ahol a jogosultság időtartamának lejártá után próbálják meg érvényesíteni a kedvezőbb járulék mértéket, ezért a járulék ellenőrzés keretében a START kártyák ellenőrzése alkalmával a járulék kedvezmény jogosulatlan igénybevételével összefüggésben kevés a számszaki (adókülönbözet) megállapítás.

Fentiek alapján az érintett bekezdések alábbiak szerinti módosítását javasoljuk:

„Az APEH/NAV az ellenőrzési tevékenysége során a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételét önállóan nem ellenőrizte, az ellenőrzött időszakban elévült kiválasztást nem alkalmazott. Az adó- és járulékkedvezmények igénybevételének jogszerűségét csak a bevallások utólagos vizsgálatára, az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló, a kedvezménnyel érintett adónemek ellenőrzése keretében vizsgálta, tekintettel arra, hogy egy adónem adókötelezettség összegének helytállósága kizárólag komplex módon, valamennyi adónemhez köthető kedvezmény és kötelezettség együttes ellenőrzése keretében állapítható meg.” (9. oldal)

„Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban az Art. 87. § (1) bekezdés a) és c) pontjainak megfelelően a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésének ellenőrzését végezte, vagyis a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket önállóan nem ellenőrizte.” (30. oldal)

Továbbá a jelentés tervezet 27. oldal hatodik bekezdés első mondatának fentiek alapján történő módosítását javasoljuk.

➤ 9. oldal 3. bekezdés, 28. oldal 2. bekezdés 4. mondata

„Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban az Art. rendelkezései szerint a kötelező ellenőrzéseken túl végzendő ellenőrzési irányai meghatározására évenként közzétette az ellenőrzési irányelveit. A 2009-2011. évi ellenőrzési irányelvekben nem nevesítették a foglalkoztatási célú TB járulékokból érvényesíthető kedvezmények igénybevételének ellenőrzését. A 2012-2013. évi ellenőrzési irányelvek szerint – SZOCHO kedvezmények bevezetését követően – kiemelt figyelmet kellett fordítani a fizetendő adó megállapításánál figyelembe vett kedvezmények érvényesítése jogszerűségének vizsgálatára.” (9. oldal)

„Az APEH/NAV a 2009-2011. évi ellenőrzési irányelvekben nem nevesítették a foglalkoztatási célú TB járulékokból érvényesíthető kedvezmények igénybevételének ellenőrzését.” (28. oldal)

A 2009-2011. évi NAV ellenőrzési irányelv szerint is kiemelt feladat volt a társadalombiztosítás pénzügyi alapjait illető bevételek ellenőrzése, amelynek keretében – a fent leírtakkal összhangban – valamennyi adónemhez kapcsolódó kedvezményi és kötelezettséget komplex módon ellenőriznek az adóellenőrök, vagyis ezen ellenőrzések keretében vizsgálják, hogy érvényesülnek-e az adókedvezmények igénybevételének feltételei.

Fentiek alapján az érintett bekezdés 2. és 3. mondatának alábbiak szerinti módosítását javasoljuk:

„A 2009-2011. évi ellenőrzési irányelvekben külön nem nevesítették a foglalkoztatási célú TB járulékokból érvényesíthető kedvezmények igénybevételének ellenőrzését, azonban kiemelt feladatként került nevesítésre valamennyi adónemhez kapcsolódó kedvezmény és kötelezettség komplex módon történő ellenőrzése. A 2012-2013. évi ellenőrzési irányelvekben szerint – SZOCHO kedvezmények bevezetését követően – külön nevesítésre került, hogy kiemelt figyelmet kellett fordítani a fizetendő adó megállapításánál figyelembe vett kedvezmények érvényesítése jogszerűségének vizsgálatára.”

Továbbá javasoljuk a 28. oldal második bekezdés 4. mondatának fentieknek megfelelő tartalmi módosítását.

➤ 9. oldal negyedik bekezdés, 29. oldal ötödik és hetedik bekezdés 3. mondata, 30. oldal hatodik bekezdése:

„Az ellenőrzött időszakban az állami adóhatóságnál nem volt szempont a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket igénybe vevő adóalanyok ellenőrzésre történő kiválasztása. Az ellenőrzött tételeknél egyetlen esetben sem szerepelt kiválasztási okként a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények ellenőrzése. Az állami adóhatóság által végzett vizsgálatokból ellenőrzésre kiválasztott, - a NAV által rendelkezésre bocsátott ellenőrzötti listából – kettő dokumentáció tartalmazott foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményi igénybe vevő adózóra vonatkozó ellenőrzést, ezért az APEH/NAV – a Tb járulékból és a SZOCHO-ból a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevétele szabályszerűségére irányuló – ellenőrzési tevékenységét értékelni nem tudtuk.” (9. oldal)

„Az adóhatóság regionális ellenőrzési szervezeteinél a saját hatáskörben történő ellenőrzésre való kijelölésekor az ellenőrzött eseteknél nem volt szempont a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket igénybe vevő adóalanyok kiválasztása” (29. oldal)

„Az ellenőrzött tételeknél egyetlen esetben sem szerepelt kiválasztási okként a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények ellenőrzése.” (29. oldal)

„Az APEH/NAV – a Tb járulékból és a SZOCHO-ból a foglalkoztatási célú adó-és járulékkedvezmények igénybevétele szabályszerűségére irányuló – ellenőrzési tevékenységét értékelni nem tudtuk, mivel az ellenőrzésre kiválasztott, - a NAV által rendelkezésre bocsátott ellenőrzötti listából – az állami adóhatóság által végzett vizsgálatokból mindössze kettő dokumentáció tartalmazott foglalkoztatási célú adó-és járulékkedvezményt igénybe vevő adózóra vonatkozó ellenőrzést. Az ellenőrzött esetekben –ellenőrzésre kiválasztott valamennyi tétel alapján – a határidők számítása az Art. 92. § (1) bekezdése szerinti történt. Az Art. 92. § (16) bekezdése alapján a vizsgálati program az ellenőrzés megkezdésekor rendelkezésre állt. Az ellenőrzésekről az Art. 104. § bekezdés szerint jegyzőkönyv készült. A megállapításokat a feltárt adóhiányról, adóbírságról és késedelmi pótlékról az Art. 105. § alapján határozatban rögzítették.” (30. oldal)

A jelentés tervezet 9. oldalának 3. bekezdése szerint az ellenőrzési irányokban meghatározott feladat volt a járulék illetve ennek keretében az ehhez kapcsolódó kedvezmények ellenőrzése, vagyis az ellenőrzésre kiválasztás kiemelt szempontja volt az ÁSZ által vizsgált években.

Az, hogy egy adott vizsgálat REV rendszerbeli nyilvántartó lapján nem került külön feltüntetésre olyan kód, hogy mely adókedvezmények kerültek ellenőrzésre, az nem azt jelenti, hogy nem ellenőrizték ezen adókedvezményeket. Továbbra is hangsúlyozzuk, hogy egy vizsgálathoz 1 vizsgálat elrendelési ok-kód, és 6 darab cél-, témakód rögzíthető a REV rendszerben, vagyis priorizálni szükséges, hogy mely kód kerül nyilvántartásba vételre egy vizsgálat esetében.

Azonban azon adózók, amelyek a vizsgált időszakban adókedvezményt érvényesítettek a járulék ellenőrzések keretében vizsgálat alá kerültek, vagyis a vizsgálati lapon szerepel ellenőrzött adónemként a járulék és az adózó vett igénybe adókedvezményt, akkor az adókedvezmény ellenőrzés alá is került, függetlenül egyéb REV rendszerben rögzített kódtól.

Fentieknek megfelelően a járulék adónem ellenőrzésekkel kapcsolatos vizsgálati adatok kerültek átadásra az ÁSZ munkatársai részére. A mintatételekre, vagyis hogy olyan adózók kerültek kiválasztásra az ÁSZ munkatársai részéről, amelyek az érintett adókedvezményt nem vették igénybe a NAV-nak nem volt ráhatása.

Fentiek alapján az érintett bekezdések alábbiak szerinti módosítását javasoljuk:

„Az ellenőrzött időszakban az állami adóhatóságnál nem volt kiemelt ellenőrzési szempont volt társadalombiztosítás pénzügyi alapjait megillető bevételek, és ezen belül a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményeket igénybe vevő adóalanyok ellenőrzésére történő kiválasztása. Az ellenőrzött tételeknél egyetlen esetben sem szerepelt kiválasztási okként a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények ellenőrzése. Az állami adóhatóság által végzett vizsgálatokból ellenőrzésre kiválasztott, - a NAV által rendelkezésre bocsátott járulék ellenőrzötti listából – kettő dokumentáció tartalmazott foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményt igénybe vevő adózóra vonatkozó ellenőrzést, ezért az APEH/NAV – a Tb járulékból és a SZOCHO-ból a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevétele szabályszerűségére irányuló – ellenőrzési tevékenységét értékelni nem tudtuk.”

„Az APEH/NAV – a Tb járulékból és a SZOCHO-ból a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevétele szabályszerűségére irányuló – ellenőrzési tevékenységét értékelni nem tudtuk, mivel az ellenőrzésre kiválasztott, - a NAV által rendelkezésre bocsátott ellenőrzötti listából – az állami adóhatóság által végzett vizsgálatokból mindössze kettő dokumentáció tartalmazott foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményt igénybe vevő adózóra vonatkozó ellenőrzést. Az ellenőrzött esetekben –ellenőrzésre kiválasztott

valamennyi tétel alapján – a határidők számítása az Art. 92. § (1) bekezdése szerint történt. Az Art. 92. § (16) bekezdése alapján a vizsgálati program az ellenőrzés megkezdésekor rendelkezésre állt. Az ellenőrzésekről az Art. 104. § bekezdés szerinti jegyzőkönyv készült. A megállapításokat a feltárt adóhiányról, adóbírságról és késedelmi pótlékról az Art. 105. § alapján határozatban rögzítették.”

Valamint a jelentés tervezet 29. oldal 5. bekezdés fentieknek megfelelő tartalmi módosítását javasoljuk.

➤ **10. oldal negyedik bekezdés, 33. oldal ötödik bekezdés 3. mondata**

„Az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmények igénybevétele jogszerűségének ellenőrzésére önálló vizsgálatokat az ellenőrzött időszakban nem indított. A fejlesztési adókedvezményeket a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló társasági adó nem ellenőrzései keretében vizsgálta.” (10. oldal)

„Az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmények igénybevétele jogszerűségének és számszaki megfelelőségének ellenőrzésére önálló vizsgálatokat az ellenőrzött időszakban nem indított.” (33. oldal)

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a fentiekben részletezett eljárás nem szabálytalan, hanem másképp nem is lehetséges vizsgálat alá vonni a fejlesztési adókedvezmény jogszerűségét, mivel az adónemhez kapcsolódó valamennyi kötelezettség illetve kedvezmény együttes vizsgálatával állapítható meg a tényleges adókötelezettség összege, ahogy az már fentiekben is ismertetésre került.

Fentiek alapján az érintett bekezdés alábbiak szerinti módosítását javasoljuk:

„Az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmények igénybevétele jogszerűségének ellenőrzésére önálló vizsgálatokat az ellenőrzött időszakban nem indított. A fejlesztési adókedvezményeket a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló társasági adó adónemet érintő ellenőrzései keretében vizsgálta.”

➤ **10. oldal ötödik bekezdés 3. mondata, 13. oldal javaslata, valamint 35. oldal négy-öt bekezdése**

„2009-2013. években az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele feltételeinek teljesítését a fejlesztési adókedvezményről szóló kormányrendeletben foglaltak ellenére az adókedvezmény első igénybevételét követő harmadik adóév végéig legalább egyszer - valamennyi fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő adózó esetében- nem ellenőrizte.” (10. oldal)

„A 2009-2013. években az APEH/NAV valamennyi fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő adózó esetében a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele feltételeinek teljesítését a fejlesztési adókedvezményről szóló 206/2006. (X.16.) Korm. rendelet 13. §-ában foglaltak ellenére az adókedvezmény első igénybevételét követő harmadik adóév végéig legalább egyszer nem ellenőrizte.

Javaslat:

Intézkedjen, hogy a fejlesztési adókedvezmény igénybevételéhez kapcsolódó ellenőrzés a vonatkozó, hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelően történjenek.” (13. oldal)

„A 2009-2013. években az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele teljesítését az adókedvezmény első igénybevételét követő harmadik adóév végéig legalább egyszer -

valamennyi fejlesztési adókedvezményt igénybe vevő adózó vonatkozásában- nem ellenőrizte. (35. oldal)

A NAV KH a 2013. évig az NGM által megküldött, a fejlesztési adókedvezmények igénybevételére vonatkozó kérelmeket és bejelentéseket összevetette a NAV nyilvántartásaival, valamint a 2008-2012. évi adóbevallások adataival. Az egybevetés eredményeként létrejött azok kimutatása, akik bejelentés, kérelem hiányában vettek igénybe fejlesztési adókedvezményt (9 adózó). Tartalmazta azon adóalanyok listáját is, akik ugyan a bejelentési kötelezettségüknek eleget tettek, de az ellenőrzésre a 206/2006. (X.16.) Korm. rendelet 13. §-a szerinti határidőben nem került sor (42 adózó). A körlevélben előírták a kimutatásokban szereplő adózók soron kívüli ellenőrzését. A vizsgálatok végrehajtása és az eredmények értékelése a jelen ellenőrzés ideje alatt még folyamatban volt." (35. oldal)

Kérjük az ellenőrzési jelentés tervezetében jelzett hiányosság felülvizsgálata és esetlegesen szükséges orvoslása érdekében megjelölni szíveskedjenek azon adózók adószámát, amely alapján a fenti következtetés megállapításra került.

➤ **10. oldal hatodik bekezdés 1. mondata, 34. oldal ötödik. bekezdés, 35. oldal első bekezdés**

„A 2009-2011. években az APEH/NAV nem alkalmazott az ellenőrzésre történő kiválasztáskor szűréseket a foglalkoztatási célú fejlesztési adókedvezmények jogosulatlan igénybe vételének feltárása érdekében." (10. oldal)

„A bevallások utólagos ellenőrzése során a 2009-2011. években az APEH/NAV nem alkalmazott az ellenőrzésre történő kiválasztáskor az Art. 90. § (6) bekezdésének megfelelő szűréseket az adókedvezmények jogosulatlan igénybevételének feltárására. Ezt támasztották alá az ÁSZ 2012. évben közzétett jelentése és a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele jogszerűségének soron kívüli ellenőrzése elrendeléséről szóló - a 2012. május 24-én kelt 5027/2012/ELL, a 2012. december 11-én kelt 5048/2012/ELL számú -körlevelek is. A körlevelek szerint a társasági adóbevallások feldolgozása alapján összevetésre kerültek a bevallásokban fejlesztési adókedvezményt szerepeltető adózók, a kedvezményre jogosultak körével. A körlevelek mellékleteiben azokat a vállalkozásokat szerepeltették, amelyek ellenőrzésére nem került sor az előírt határidőben és ezért soron kívül ellenőrzésre szólította fel a NAV KH Ellenőrzési Főosztálya a regionális szervezeteket." (34. oldal)

„Vagyis nem választották ki ellenőrzésre azon adózókat, akik adatszolgáltatás szerint nem tettek bejelentést az adópolitikáért felelős minisztérium felé, így jogosulatlanul vettek igénybe fejlesztési adókedvezményt." (35. oldal)

A fentiekben foglaltak pontatlan megállapítások, mivel történt kiválasztás csak nem minden adókedvezményt igénybe vevő adózó ellenőrzésének elrendelésére került sor az előírt igénybe vételt követő harmadik év végéig, erre hívták fel a figyelmet a megemlített körlevelek.

Fentiek alapján a 10. oldal hatodik bekezdés 1. mondatának törlését javasoljuk, valamint a 34. oldal ötödik bekezdésének és a 35. oldal első bekezdésének alábbiak szerinti módosítását javasoljuk:

„A bevallások utólagos ellenőrzése során a 2009-2011. években az APEH/NAV nem minden esetben alkalmazott az ellenőrzésre történő kiválasztáskor az Art. 90. § (6) bekezdésének megfelelő szűréseket elrendelte az adókedvezmények igénybe vételét követő harmadik év végéig az igénybe vevő adóalanyok ellenőrzéseit, jogosulatlan igénybevételének feltárására.

~~Ezt támasztották alá az ÁSZ 212. évben közzétett jelentése és Ezért a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele jogszerűségének soron kívüli ellenőrzése-elrendeléséről szóló - a 2012. május 24-én kelt 5027/2012/ELL, a 2012. december 11-én kelt 5048/2012/ELL számú - körlevelek kerültek kiadásra is. A körlevelek szerint a társasági adóbevallások feldolgozása alapján összevetésre kerültek a bevallásokban fejlesztési adókedvezményt szerepeltető adózók, a kedvezményre jogosultak körével. A körlevelek mellékleteiben azokat a vállalkozásokat szerepeltették, amelyek ellenőrzésére nem került sor az előírt határidőben és ezért soron kívül ellenőrzésre szólította fel a NAV KH Ellenőrzési Főosztálya a regionális szervezeteket.~~

~~„Vagyis nem teljes körűen választották ki ellenőrzésre azon adózókat, akik adatszolgáltatás szerint nem tettek bejelentést az adópolitikáért felelős minisztérium felé, így jogosulatlanul vettek igénybe fejlesztési adókedvezményt.”~~

➤ 19. oldal

A tervezet megállapítása szerint a NAV elnöke által kiadott irányító és jogalkalmazást segítő belső irányítási eszközök nem határozzák meg azt a végső határidőt, amelyen belül jogszabályváltozás esetén a belső irányítási eszközöket módosítani szükséges.

A közjogi szervezetszabályozó eszközként kiadásra kerülő utasításról, valamint az Adó és Vámértéktörőről szóló 1/2012. (I.27.) NAV utasítás 4. § (4) bekezdése értelmében, jogszabályváltozás esetén haladéktalanul intézkedni kell az utasítás módosítása, hatályon kívül helyezése vagy új utasítás kiadása iránt. A módosításig, hatályon kívül helyezésig, új utasítás kiadásáig a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kell eljárni. Az irányító és jogalkalmazást segítő eszközök kiadásának rendjéről szóló 2150/2012. elnöki szabályzat 6. pontja kimondja, hogy ezt az elvet kell értelemszerűen alkalmazni a NAV rendelkezésekre is. Továbbá a szabályzat 10. pontja rendelkezik arról is, hogy jogszabályváltozás esetén – a szabályozási igény sürgősségére tekintettel, átmeneti intézkedésként – utasítással, eljárási renddel, szabályzattal ellentétes tartalmú NAV rendelkezést is ki lehet adni, amelyre a NAV elnöke jogosult és melynek maximum érvényességi ideje 90 nap, mely idő alatt a megfelelő, nagyobb volumenű szabályozást ki kell alakítani.

Álláspontunk szerint a belső rendelkezések egyértelműek és rendezik a jogszabályváltozáskor követendő eljárást. Az átmeneti időszakban a jogszabályok szerint, az aktualizálás iránt haladéktalanul intézkedve - és amennyiben átmeneti intézkedés kiadására került sor, erre is figyelemmel - kell eljárni. A vizsgálat során is megállapításra került, hogy a módosítási késedelem nem járt szabálytalansággal.

A fentieknek megfelelően javasoljuk a 19. oldal második bekezdés utolsó mondatának törlését.

➤ 29. oldal hetedik bekezdés 2. mondat

„A REV rendszer azonban nem tartalmazott külön céltéma-kódot a foglalkoztatást ösztönző adó- és járulékkedvezmények vonatkozásában.”

A REV rendszerben - az ÁSZ által ellenőrzött időszakban - rendelkezésre álltak a hiányolt céltéma kódok

- 385 - Szabad vállalkozási zónákban működő vállalkozások által foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény ellenőrzése,
- 403 - Szakképzettséget nem igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény ellenőrzése,

- 404 - A huszonöt év alatti és az ötven év feletti foglalkoztatott munkavállaló után érvényesíthető adókedvezmény ellenőrzése,
- 406 - Tartósan álláskereső személyek után érvényesíthető adókedvezmény ellenőrzése,
- 407 - Gyermekgondozási díj, a gyermekgondozási segély, valamint a gyermeknevelési támogatás folyósítását követően foglalkoztatott munkavállalók után érvényesíthető adókedvezmény ellenőrzése,
- 408 - Kutatók foglalkoztatása esetén érvényesíthető adókedvezmény ellenőrzése

Azonban továbbra is hangsúlyozzuk, hogy nem a cél, téma kód rögzítése igazolja, hogy ellenőrzésre került-e az adókedvezmény igénybevétel jogszerűsége.

Fentiek alapján az érintett mondat törlését vagy fentieknek megfelelő tartalmi módosítását javasoljuk.

➤ 30. oldal első bekezdés 1. mondat

„A NAV a START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó vizsgálati tevékenységének ellenőrzéséhez nem tudott rendelkezésre bocsátani olyan ellenőrzési listát, amely kizárólag foglalkoztatási célú adó-és járulékkedvezmények igénybevételének ellenőrzéseit tartalmazta.”

A fentiekben is részleteztettük alapján megállapítható, hogy jogszabály alapján nem lehetséges önállóan ellenőrizni egy adókedvezmény jogszerűségét, ezért olyan listát sem lehet készíteni, amely kizárólag ezen ellenőrzések adatát tartalmazza.

Fentiek alapján az érintett bekezdés alábbiak szerinti módosítását javasoljuk;

„A NAV a START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó vizsgálati tevékenységének ellenőrzéséhez –a szabályozásra tekintettel, melynek értelmében adókedvezmény-jogszerűségének ellenőrzése önállóan nem lehetséges – nem tudott rendelkezésre bocsátani olyan ellenőrzési listát, amely kizárólag foglalkoztatási célú adó-és járulékkedvezmények igénybevételének ellenőrzéseit tartalmazta.”

➤ 30. oldal ötödik bekezdés 2. mondat

„A NAV nem tudta az igénybevett adókedvezményhez kapcsolódóan megállapított adókülönbségeket önállóan kimutatni, így az ellenőrzéshez átadott kimutatások adattartalma sem a foglalkoztatási célú adó-és járulékkedvezmények igénybevételének ellenőrzése során feltárt adókülönbségeket, hanem az adónemek egészére vonatkozó adatokat tartalmazta..”

Nem értelmezhető az „adókedvezményhez kapcsolódóan megállapított adókülönbséget”. A NAV jogszabály szerinti kötelezettsége az adott adónemben bevallott adókötelezettség helytállóságának ellenőrzése, vagyis egy adott adónemben tárhat fel az összes kötelezettség figyelembe vételével adókülönbséget. Fentiek alapján az érintett mondat törlését javasoljuk.

A végső szövegezés kialakításakor kérem észrevételeink, javaslataink szíves figyelembe vételét.

Budapest, 2015. április „14.”

Tisztelettel:

Dr. Vida Ildikó

ARCHÍVUM

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0457-307/2015.

Dr. Vida Ildikó úrhölgy
elnök

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

Budapest

Tisztelt Elnök Úrhölgy!

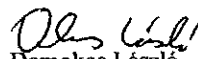
A „Jelentéstervezet a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” című jelentéstervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Elnök úrhölgyet, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembevételével készül.

Budapest, 2015. 05. hó 12. nap

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet: Tájékoztítás az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

Markus

**Tájékoztatás
az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről**

A „Jelentéstervezet a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” című jelentéstervezetre 2015. április 16-án érkezett észrevételeit áttekintettük, azok kezelésével kapcsolatban a következő tájékoztatást adom.

3. oldal második bekezdés

A jelentéstervezet 3. oldal 2. bekezdésének 3. mondatát az alábbiak szerint pontosítjuk:

„A 2009-2013. években a társasági és osztalékadóból igénybe vett fejlesztési adókedvezmények összege 146 220,0 millió Ft volt.”

7. oldal utolsó bekezdés, 9. oldal utolsó bekezdés

Az észrevétel a jelentéstervezet megállapításának helytállóságát nem kifogásolja. Az összegző megállapításokban leírtak további részletezését a részletes megállapítások tartalmazzák, ezért az összegző rész módosítása nem indokolt.

8. oldal első bekezdés első mondata és 19. oldal harmadik bekezdés

Az észrevétel a jelentéstervezet megállapításának helytállóságát nem kifogásolja. A jelentéstervezet 19. oldal 3. bekezdésének kiegészítése nem indokolt, mert az észrevételben hivatkozott, a szervezet egészére kialakított eljárásrend meglétére vonatkozó megállapítást a jelentéstervezet 20. oldala tartalmazza. A 8. oldal 1. mondatát azonban a következőre pontosítjuk.

„Az APEH/NAV az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekkel kapcsolatos bevallási, nyilvántartási, adatszolgáltatási és ellenőrzési tevékenységekre külön eljárás rendekkel nem rendelkezett, azokat a szervezet egész tevékenységére vonatkozó belső irányítási eszközökben szabályozta.”

9. oldal 2. bekezdés 2-3. mondata, 27. oldal 6. bekezdés 1. mondata, 30. oldal 5. bekezdés 3. monda

Az észrevétel nem cáfolja azt a tényyszerű megállapítást, miszerint a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények önállóan nem kerültek ellenőrzésre. A jelentéstervezet tartalmazza, hogy az adózás rendjéről törvény szerint a NAV-nak milyen típusú ellenőrzési kötelezettségnek kell eleget tennie. Ezzel kapcsolatban megállapítja azt is, hogy ebbe nem tartozik bele a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények önálló ellenőrzése. Mindezekre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

9. oldal 3. bekezdés, 28. oldal 2. bekezdés 4. mondata

A hivatkozott megállapításokhoz kapcsolódó kiegészítését köszönjük. A megállapítás ténszerűségét, miszerint a 2009-2011. évi ellenőrzési irányelvekben nem nevesítették a foglalkoztatási célú TB járulékból érvényesíthető kedvezmények igénybevételének ellenőrzését az észrevétel nem vitatja. A megállapítás az ellenőrzés részére rendelkezésre bocsátott dokumentumokon alapul és az abban foglaltak alapján került rögzítésre. Az előbbiekre tekintettel a hivatkozott megállapítások módosítása nem indokolt.

9. oldal 4. bekezdés, 29. oldal 5. és 7. bekezdés 3. mondata, 30. oldal 6. bekezdése

A jelentéstervezet 9. oldalának 3. és 4. bekezdésében leírtak között nincs ellentmondás. A 3. bekezdés az irányelveket tartalmazza, a 4. bekezdés az ellenőrzésre történő kiválasztás okát. Mindkettő megfelel a tényeknek.

A jelentéstervezet megállapítását, miszerint az ellenőrzött tételeknél egyetlen esetben sem szerepelt kiválasztási okként a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények ellenőrzése az észrevétel nem kifogásolja. A megállapítás tényeket közöl, nem célja és nem is részletezi, hogy a kiválasztási ok kód szerepeltetése, illetve hiánya mit jelent.

A NAV nem tudott olyan ellenőrzötti listát rendelkezésre bocsátani a mintavételhez, amely célzottan a START kártyához, illetve Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó kedvezmények vonatkozásában végzett vizsgálatait tartalmazta volna. Mindezekre tekintettel a jelentéstervezet hivatkozott részeinek módosítása nem indokolt.

10. oldal 4. bekezdés, 33. oldal 5. bekezdés 3. mondata

A jelentéstervezet hivatkozott bekezdései azt tartalmazzák, hogy az APEH/NAV a fejlesztési adókedvezmények igénybevétele jogszerűségének ellenőrzésére önálló vizsgálatokat nem indított. Emellett – az észrevételben jelzettekhez hasonlóan – megállapítja azt is, hogy a fejlesztési adókedvezményeket a bevallások utólagos és az egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló társasági adóellenőrzései keretében vizsgálta. A jelentéstervezet fenti megállapítási ténszerűek, szabálytalan eljárásra vonatkozó utalást nem tartalmaznak. Az előbbiekre tekintettel a jelentéstervezet hivatkozott szövegrészeinek módosítása nem indokolt.

10. oldal 5. bekezdés 3. mondata, 13. oldal javaslata, valamint 35. oldal 4-5. bekezdése

A jelentéstervezet az adótitokra tekintettel adószámokat és egyéb beazonosítás céljára alkalmas adatokat nem közöl. A jelentéstervezetben rögzített megállapításokat az ellenőrzés rendelkezésére bocsátott, a NAV Központi Hivatala Ellenőrzési Főosztályának 5003/2014/ELL számú Kőrlevele, annak 1. számú és 2. számú mellékletei támasztják alá. A mellékletek tartalmazzák azon adózók listáját, melyek a társasági adóból fejlesztési adókedvezményt vettek igénybe és az első igénybevételt követően a jogszabály szerinti határidőben az ellenőrzésre nem került sor. Az előbbiekre tekintettel a jelentéstervezet hivatkozott szövegrészeinek kiegészítése nem indokolt.

10. oldal 6. bekezdés 1. mondata, 34. oldal 5. bekezdés, 35. oldal első bekezdés

Az észrevétel a hivatkozott szövegrész pontosítását javasolja. Jelzi, hogy történt kiválasztás csak nem minden adókedvezményt igénybe vevő adózó ellenőrzésének elrendelésére került sor. Az észrevétel azonban nem vitatja, hogy a foglalkoztatási célú fejlesztési adókedvezmények jogosulatlan igénybe vételének feltárása érdekében az ellenőrzésre történő kiválasztáshoz az APEH/NAV szűréseket nem alkalmazott. A hivatkozott körleveleket ismételtén áttekintettük, azok nem tartalmaznak utalást az észrevételben leírtak szerinti kiválasztásra. A körlevelek mellékletei azokat az adózókat tartalmazták, amelyek ellenőrzésére nem került sor az előírt határidőben. Előzőekre tekintettel, a megállapításunk helytálló, a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

19. oldal

A tényeknek megfelelő és az észrevétel sem vitatja azt, hogy a belső irányítási eszközökben nem határozták meg azt a végső határidőt, amely időtartamon belül jogszabályváltozás esetén intézkedni szükséges. Az észrevételben leírtakkal összhangban a jelentéstervezet 9. oldal 2. bekezdése tartalmazza, hogy jogszabályváltozás esetén a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján kellett eljárni, valamint haladéktalanul intézkedni kell a belső irányítási eszköz módosításáról. Az ellenőrzési tapasztalatok alapján azonban megállapítható, hogy a szabályozásban szereplő haladéktalan intézkedés a gyakorlatban nem történt meg. Mindezekre tekintettel a megállapításunkat továbbra is fenntartjuk.

29. oldal 7. bekezdés 2. mondat

A dokumentumok ismételt áttekintését követően az észrevételben hivatkozott 29. oldal 7. bekezdésének 2. mondata törlésre kerül.

30. oldal első bekezdés első mondat

Az észrevétel nem cáfolja azt a tényszerű megállapítást, miszerint a NAV a START kártyákhoz és a Munkahelyvédelmi Akciótervhez kapcsolódó vizsgálati tevékenységének ellenőrzéséhez nem tudott rendelkezésre bocsátani olyan ellenőrzési listát, amely kizárólag a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének ellenőrzéseit tartalmazta. A jelentéstervezet tartalmazza, hogy az adózás rendjéről törvény szerint a NAV-nak milyen típusú ellenőrzési kötelezettségnek kell eleget tennie. Az előbbiekre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

30. oldal 5. bekezdés 2. mondat

Az egyértelműség érdekében a jelentéstervezet 30. oldal 5. bekezdésének 2. mondatát az alábbiak szerint pontosítjuk.

„A NAV által az ellenőrzéshez átadott kimutatások adattartalma nem a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének ellenőrzése során feltárt adókülönbségeket, hanem az adónemek egészére vonatkozó adatokat tartalmazta.”

Tájékoztatom Elnök úrhölgyet, hogy a számvevőszéki jelentés mellékleteként szerepeltetjük a jelentéstervezethez tett észrevételeit, valamint az azokra adott válaszunkat.

Budapest, 2015. év 05. hó 12. nap

Makkai Mária
felügyeleti vezető

ARCHIVUM

FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
FŐPOLGÁRMESTERE

Ikt. szám: 70/275-4/2015.

Tárgy: V-0457-290/2015. számú vizsgálati
megállapításainak észrevételezése

Állami Számvevőszék

Domokos László Elnök úr
részére

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
28373/2015
Érkezett: 2015 APR 17.
Iktatószám: V-0457-304/2015.
Melléklet:

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel megkaptam a fenti iktató számú, „A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” szóló jelentés tervezetét. Áttanulmányozva az abban foglaltakat – a hivatal érintett szervezeti egységének bevonásával – az alábbi észrevételeket teszem:

Jelentéstervezet, II. rész, 5.2.pont:

Az e pontban leírtak a jelentés-tervezet 2. számú melléklete szerinti adatokon alapulnak, amely a vizsgálat során bekért 10./A. Tanúsítvány szerinti adatokat tükrözik. E tanúsítvány elnevezése szerint „a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó helyi iparüzési adóalap-mentesség ellenőrzöttségéről” kért adatokat a vizsgált évekre vonatkozóan. Ennek megfelelően a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 39/C. §-ában szabályozott helyi iparüzési adókedvezményt és adóalap-mentességet igénybe vevők közül a foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezményekkel kapcsolatos adatok kerültek feltüntetésre.

A jelentéstervezet áttanulmányozása során észleltük, hogy a vizsgálatl érintett további önkormányzatok esetében a tanúsítványok más értelmezéssel kerültek kitöltésre, azaz az összes, Htv. 39/C. § szerinti igénybe vett kedvezményt/mentességet feltüntették.

Az eltérő adattartalomra tekintettel az 5.2. pontban leírtak a Fővárosi Önkormányzat tekintetében nem reálisak.

Amennyiben a Fővárosi Önkormányzat esetében is, valamennyi - a megjelölt jogszabályhely szerint - nyújtott kedvezményre/mentességre vonatkozó összesített adatokat vesszük figyelembe, úgy a vizsgálati évek szerinti bontásban, a 10.A. tanúsítvány sorai a következő adatokat tartalmazzák:

2009. év

Megnevezés		Adózók száma (db)	Igénybevevett adóalap csökkentés (M Ft)
1.		2.	3.
1.	Htv. szerinti adóalap-mentesség összesen (Htv. 39/C. §., 39/D. §)	39 818	21 073
2.	ebből:		
3.	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség (39/D. §)	581	9 478
4.	Önkormányzat által nyújtott adóalap-mentesség (39/C. §)	39 237	11 595

2010. év

Megnevezés		Adózók száma (db)	Igénybevevett adóalap csökkentés (M Ft)
1.		2.	3.
1.	Htv. szerinti adóalap-mentesség összesen (Htv. 39/C. §., 39/D. §)	40 721	21 469
2.	ebből:		
3.	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség (39/D. §)	563	9 742
4.	Önkormányzat által nyújtott adóalap-mentesség (39/C. §)	40 158	11 727

2011. év

Megnevezés		Adózók száma (db)	Igénybevevett adóalap csökkentés (M Ft)
1.		2.	3.
1.	Htv. szerinti adóalap-mentesség összesen (Htv. 39/C. §., 39/D. §)	40 780	21 844
2.	ebből:		
3.	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség (39/D. §)	588	10 247
4.	Önkormányzat által nyújtott adóalap-mentesség (39/C. §)	40 192	11 597

2012. év

Megnevezés		Adózók száma (db)	Igénybevevett adóalap csökkentés (M Ft)
1.		2.	3.
1.	Htv. szerinti adóalap-mentesség összesen (Htv. 39/C. §., 39/D. §.)	39 891	19 936
2.	ebből:		
3.	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség (39/D. §.)	601	8 815
4.	Önkormányzat által nyújtott adóalap-mentesség (39/C. §.)	39 290	11 121

2013. év

Megnevezés		Adózók száma (db)	Igénybevevett adóalap csökkentés (M Ft)
1.		2.	3.
1.	Htv. szerinti adóalap-mentesség összesen (Htv. 39/C. §., 39/D. §.)	49 132	36 779
2.	ebből:		
3.	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség (39/D. §.)	731	16 871
4.	Önkormányzat által nyújtott adóalap-mentesség (39/C. §.)	48 401	19 908

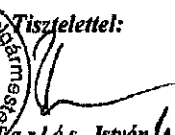
A bemutatott adatok alapján a jelentéstervezet 2. számú Melléklete szerinti Kimutatás Budapestre vonatkozó megfelelő sorai a következők:

Önkormányzat megnevezése/Időszak (év)	Helyi adó tv. szerinti adóalap-mentesség, adómentesség (39/C. §., 39/D. §.)					
	Foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség (39/D. §.)		Önkormányzat által nyújtott adómentesség (39/C. §.)		Összesen	
	Adózók száma (db)	Igénybe vett adóalap mentesség (M Ft)	Adózók száma (db)	Igénybe vett adómentesség alapja (M Ft)	Adózók száma (db)	Igénybe vett adóalap- és adómentesség alapja (M Ft)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Budapest						
2009.	581	9 478	39 237	11 595	39 818	21 073
2010.	563	9 742	40 158	11 727	40 721	21 469
2011.	588	10 247	40 192	11 597	40 780	21 844
2012.	601	8 815	39 290	11 121	39 891	19 936
2013.	731	16 871	48 401	19 908	49 132	36 779

Előzőekre tekintettel kérem szíves intézkedését a jelentéstervezet II. rész 5.1. pontjának a Fővárosi Önkormányzatra vonatkozó, a mentességi értékhatárt leíró első bekezdésének és a 4.A. számú Melléklet 1.1. pontjának az előző adatokra tekintettel történő pontosítását. Az adómentesség értékhatára 2012. december 31-ig a 21/1991. (IX. 5.) Főv. Kgy. rendeletben 700,0 ezer forint, majd 2013. január 1-jétől a 87/2012. (XI.30.) Főv. Kgy. rendelet szerint 1000,0 ezer Ft-ban került meghatározásra.

Segítőkész munkájukat megköszönve kérem T. Elnök Urat, hogy észrevételünkben leírtakat elfogadni és a végleges jelentés kialakítása során figyelembe venni szíveskedjen.

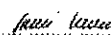
Budapest, 2015. április „16.”

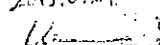
Tisztelettel:

István

Szignálta:

dr. Bagdy Gábor
H. 19 - főpolgármester-helyettes

Sarádi Kálmánné dr.
főjegyző

Szignálta: 2015.04.14

Kemecsei Zoltán János
főosztályvezető

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0457-309/2015.

Tarlós István úr
főpolgármester
Budapest Főváros Önkormányzata
Budapest

Tisztelt Főpolgármester Úr!

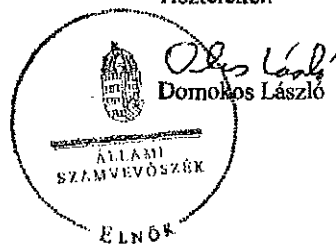
A „Jelentéstervezet a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” című jelentéstervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Főpolgármester urat, hogy a számvevőszéki jelentés mellékleteként szerepeltetjük a jelentéstervezethez tett észrevételeit, valamint az azokra adott válaszunkat.

Budapest, 2015. 05. hó 12. nap

Tisztelettel:

Melléklet: Tájékoztató az elfogadott észrevételekről

**Tájékoztatás
az elfogadott észrevételekről**

A „Jelentéstervezet a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” című jelentéstervezetre 2015. április 17-én érkezett észrevételeit áttekintettük, azok kezelésével kapcsolatban a következő tájékoztatást adom.

Jelentéstervezet II. rész 5.2. pontja

Az ellenőrzés részére átadott dokumentumokat, az észrevételben jelletteket és a megküldött adatokat felülvizsgálva a téves adatokra vonatkozó korrekciójukat elfogadjuk, amely alapján a jelentéstervezet 2. és a 3. számú mellékletét javítjuk.

Az adatok korrigálását követően a jelentéstervezet II. rész 5.2. pontja első bekezdésének utolsó sorában az 5% helyett, 1,39%-ot szerepeltetünk és a módosítás következtében a 2. részbekezdést töröljük.

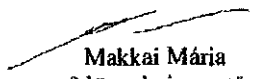
Az előbbiekkal összefüggésben a jelentéstervezet 4/A melléklet 1.1. pontjának 4. bekezdését az alábbiak szerint pontosítjuk.

„Az Önkormányzatnál az ellenőrzött időszakban a HIPA-ból a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség igénybevétele – az Önkormányzat által nyújtott összes adóalap-mentességhez viszonyítva – 1,46% volt.”

Továbbá a jelentéstervezet II. rész 5.1. pontjának második bekezdését és ezzel összefüggésben a 4/A melléklet 1.1. pontja 2. bekezdésének első mondatát az alábbiak szerint pontosítjuk.

„Az Önkormányzatnál az adómentesség összegét 2012. december 31-ig a 21/1991. (IX. 5.) Főv. Kgy. rendeletben 700,0 ezer Ft-ban, majd 2013. január 1-jétől a 87/2012. (XI. 30.) Főv. Kgy. rendeletben 1.000 ezer Ft-ban határozták meg.”

Budapest, 2015. év a 5. hó 12. nap

Makkai Mária
felügyeleti vezető

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM
MINISZTER

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
35905/2015
Érkezett: 2015. MAJ 07.
Határozatszám: V-0457-317/2015
Melléklet: 2015. 05. 08.

Handwritten signature
0.9

Domokos László úr részére
elnök

Állami Számvevőszék

Budapest

Ikt.szám: NGM/15023/3/2015.

Tárgy: Észrevételek „a foglalkoztatási célú
adó és járulékkedvezmények
igénybevételének szabályszerűségi
ellenőrzéséről” címmel készített
számvevőszéki jelentés-tervezet

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel fogadtuk „a foglalkoztatási célú adó és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” címmel készített számvevőszéki jelentés-tervezetet. A tervezetben megfogalmazott megállapításokat érintően az alábbi észrevételeket teszem:

1. A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények körében tett észrevételek

A jelentés-tervezet kiemeli, hogy az ellenőrzött időszakban a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódóan a jogszabály-előkészítéshez, illetve annak felülvizsgálatához, a költségvetés tervezéséhez, valamint a hatásvizsgálathoz szükséges adatok és információk rendelkezésre állását biztosító adatszolgáltatás és kapcsolattartás körében a pénzügyminiszter, illetve a nemzetgazdasági miniszter nem élt a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 23. §-ában szabályozott lehetőséggel, és nem adott ki az adatszolgáltatás rendjéről külön normatív utasítást.

A jelentés-tervezet megállapítja, hogy a Pénzügyminisztérium (a továbbiakban: PM), illetve a Nemzetgazdasági Minisztérium (a továbbiakban: NGM) a tárgykörre vonatkozó, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (a továbbiakban: APEH), illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) szabályzatait véleményezte, kialakításában részt vett, azzal egyetértett. A fenti megállapítások értelmében a PM, illetve az NGM a működéshez szükséges adatszolgáltatási szabályok kialakításáról gondoskodott, és abban tevékenyen részt vett.

Álláspontom szerint ezen felül további szabályzat megalkotása – tekintettel a Kormány deregulációs törekvéseire – nem szükséges, így a megállapítást nem tartom indokoltnak.

2. A fejlesztési adókedvezmények körében tett észrevételek

A jelentés-tervezet I. Összegző megállapítások, következtetések, javaslatok című fejezetében foglaltak szerint a fejlesztési adókedvezmény igénybevételére irányuló bejelentések (a továbbiakban: bejelentés) 30 napon belüli vizsgálatáról dokumentált módon az NGM-nél csak részben gondoskodtak. Az NGM eljárása a leírtak alapján nem felelt meg a vizsgált időszakban hatályos, a fejlesztési adókedvezményről szóló 206/2006. (X. 16.) Korm.

rendeletben (a továbbiakban: Kormányrendelet) előírtaknak, mivel nem volt megállapítható a vizsgálat megtörténte, időpontja.

Az Állami Számvevőszék részéről megállapítást nyert továbbá, hogy a fejlesztési adókedvezmény tekintetében nem került teljes körűen kialakításra a kapcsolódó tevékenységet szabályozó belső kontrollkörnyezet, a belső eljárásrend nem rendelkezik a kapcsolódó dokumentációs folyamatok, vizsgálatok mikéntjéről.

Mindenekelőtt jelzem, hogy a hivatkozott Kormányrendelet megjelölése tévesen szerepel, az a jelentés-tervezet 10. oldalán PM rendeletként került feltüntetésre.

A fenti két megállapítással az alábbiak miatt nem értek egyet.

A Kormányrendelet 2010. január 1-jétől kiegészült a 10. § (6) bekezdésének azon rendelkezésével, amely alapján az adópolitikáért felelős miniszter a fejlesztési adókedvezmény érvényesítésére irányuló bejelentést 30 napon belül megvizsgálja, és a hiányos vagy a jogosulatlan bejelentésről tájékoztatja az adózót. Ha az adópolitikáért felelős miniszter a bejelentést követő 30 napon belül nem válaszol, akkor – a (7) bekezdésben foglalt eljárás kivételével – úgy kell tekinteni, hogy a bejelentést nyilvántartásba vette.

Álláspontom szerint, egyet nem érve a jelentés-tervezet 4.1. alpontjában foglaltakkal, a fenti jogszabályi feltételek teljesültek abban az esetben, ha a nyilvántartásba vehető bejelentések tekintetében „nincs nyoma” 30 napon belüli vizsgálatnak, mivel a jogszabály csak a hiányos vagy a jogosulatlan bejelentés esetére ír elő tájékoztatási kötelezettséget. Alapul véve a jogalkotói szándékot, a nyilvántartásba vétel nem fizikai aktus, csupán elvi jóváhagyás. A vizsgálat tárgyát képező időszakban sem a nyilvántartásba vétel mikéntjére, sem annak igazolására nem vonatkozott jogszabályi előírás. A hiánypótlási felhívások esetleges 30 napon túli kibocsátása álláspontom szerint nem eredményezett semminemű hátrányt az adózó számára, magát a fejlesztési adókedvezmény igénybevételére való jogosultságot alapvetően nem befolyásolta, ha formai szempontból kiegészítésre szorult a bejelentés. Megjegyzem ugyanakkor, hogy a jelentés-tervezet 32. oldalán bemutatottak szerint a mintába bevont esetek 24 százalékában került sor hiánypótlás kibocsátására. Ez az arány álláspontom szerint tükrözi a hiánypótlásra szoruló bejelentések mindenkor reprezentáltságát, ebből következően igazoltnak találok a Kormányrendelet 10. § (6) bekezdésében foglaltak teljesülését, azaz, hogy a minisztérium a bejelentések tartalmát vizsgálta, elemezte, és ha hiányosságot vagy jogosulatlan bejelentést tapasztalt, akkor ezekről értesítette az érintett adózót.

Az NGM nyilvántartásaiban szereplő bejelentések mindaddig „hatályosak”, amíg az azok alapjául szolgáló beruházás tényállásváltozás nélkül megfelelt a Kormányrendeletben és a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvényben (a továbbiakban: Tao. tv.) foglalt feltételeknek. Amennyiben ezen előírások nem teljesültek, úgy az adózó nem volt jogosult az adókedvezmény igénybevételére (akkor sem, ha a bejelentése nyilvántartásba vételre került), azaz az adókedvezményi jogosultságot nem az adópolitikáért felelős miniszter részére történő bejelentés hozza létre, a bejelentés pusztán egyfajta értesítési kötelezettségnek tekinthető. Az adókedvezmény igénybevételére való jogosultság időközbeni megszűnése álláspontom szerint bármikor felmerülhet olyan körülmények megismerése vagy bekövetkezése okán, amelyekről az adózó a bejelentés benyújtásakor nem tudott vagy nem kívánt nyilatkozni. Ebből következően a 30 napos határidőn túli tájékoztatás ezen esetekben sokszor nem valósulhatott meg, ám az adózó jogosultságának meg nem léte vagy megszűnése esetében a 30 napon túli tájékoztatás ellenére sincs (sőt annak hiányában sincs) lehetőség az adókedvezmény igénybevételére. Megjegyzem e ponton továbbá azt is, hogy az adózó a bejelentés benyújtásával a beruházásra kötelezettséget nem vállal. A bejelentést döntése szerint bármikor vissza is vonhatja. A nyilvántartásba vétel pusztán egy formai előírás, amely

arra utal, hogy a bejelentéskor rendelkezésre álló adatok alapján az adózó jogosult lehet adókedvezményre.

A Tao. tv. 2013. január 1-jétől hatályba lépett 22/B. § (18) bekezdése szerint az adópolitikáért felelős miniszter a jogszabályhely (3) bekezdésében meghatározott adatokról évente tájékoztatást nyújt az állami adóhatóság részére. E rendelkezés szerinti gyakorlat a korábbi évek során is fennállt, az adókedvezmény iránti bejelentésekről és kérelmekről az éves adatszolgáltatás hivatalos úton megtörtént.

A jelentés-tervezetben tett azon megállapítása helytálló, amely szerint a fenti adatszolgáltatás teljesítésére nem volt – és jelenleg sincs – előírva határidő. Ennek oka, hogy az adatszolgáltatás csak abban az esetben hajtható érdemben végre, ha az előző évi bejelentésekre indult eljárások teljes körűen lezárultak. Tekintettel arra, hogy a hiánypótlási felhívások megválaszolására az adózók részére nincs előírt határidő, sok esetben előfordul, hogy hónapokig húzódik az adott bejelentés nyilvántartásba vétele. Mivel a hiánypótlás alapulvételével kerül meghatározásra, nyilvántartásba vételre az engedélyezhető maximális elszámolható költség és ebből következően az adókedvezmény-összeg, így annak beérkezéskéig és feldolgozásáig nincs relevanciája az adóhatóság részére történő adatszolgáltatásnak. Ebből következően jelenleg sem látom szükségét az adatszolgáltatási kötelezettség vonatkozásában határidő előírásának, figyelembe véve azt is, hogy az adókedvezmény igénybevételének kezdetét minden esetben meg kell előznie az annak alapjául szolgáló beruházás befejezésének. A beruházás befejezéséről az adózó az adóhatóságot a befejezés adóévére szóló adóbevallásában értesíti. Ily módon minimális annak valószínűsége, hogy az adóhatóságnak nincs információja az adókedvezmény igénybevételére irányuló szándék, jogosultság meglétéről.

A fentiekhez kapcsolódóan, reagálva a jelentés-tervezet II. Részletes megállapítások 1.1. alpontjában is foglaltakra, szintén nem látom szükségét az adatszolgáltatás rendjének – a belső kontrollkörnyezet részeként – eljárásrendben történő szabályozásának.

Az eljárásrend kialakítása tekintetében a jelentés-tervezet 1.1. pontjában előadott hiányosságra vonatkozóan álláspontom szerint azért nem volt szükség speciális rendelkezések kialakítására, mert a minisztérium részéről a bejelentések jóváhagyása, nyilvántartásba vétele pusztán formai jellegű, azok tartalmi elbírálására nincs jogszabályi lehetőség vagy kötelezettség. Ebből kifolyólag a gyakorlatban egy bejelentés feldolgozása a mindenkor hatályos szervezeti és működési szabályzat alapján a hatáskörrel rendelkező főosztályon, osztályon dolgozók számára rutinjellegű, társfőosztályok vagy társtárca bevonására csak olyan esetben kerül sor, amikor azt a Tao. tv. vagy a Kormányrendelet kötelezővé vagy lehetővé teszi (a gyakorlatban nagyon ritka). Erre vezethető vissza az is, hogy a feladatok nem csupán egy-egy dolgozó feladatkörét képezik, illetve munkaköri leírásában vannak jelen. Számos más ügýtípushoz hasonlóan nem szükséges külön szabályozást kialakítani a fejlesztési adókedvezmény igénybevétele iránti bejelentések feldolgozásához. A nyilvántartásba vett bejelentésben foglaltak az adózók számára lényegében „indikatívak”, egyfajta keretrendszeri és felső határokat szabnak meg a beruházásuk elszámolható költségét és azon keresztül az igénybe vehető adókedvezményt illetően, a beruházás tényleges megvalósulásának és az adókedvezmény tényleges igénybevételének felügyelete, ellenőrzése nem az NGM hatáskörébe tartozik. Mindez azt jelenti, hogy a fejlesztési adókedvezmény igénybevételére irányuló bejelentések vonatkozásában a minisztériumi teendők sem mennyiségükben, sem minőségükben nem kívánják meg külön eljárásrend vagy kontrollrendszer felállítását, az a jelenleg meghatározottak szerint álláspontom szerint teljes mértékben egyértelmű és elegendő.

A jelentés-tervezetben foglaltak alapulvételével ugyanakkor a jövőben igyekszünk hatékonyabbá, a vonatkozó előírásoknak, így a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak a lehető legteljesebb mértékben megfelelővé tenni a kapcsolódó belső kontrollkörnyezetet és eljárásrendet egyaránt, amennyiben arra szükség mutatkozik.

3. Helyi iparüzési adót, valamint az önkormányzati adóhatóságok egyes megállapításait érintő észrevételek

Az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet szerinti helyi iparüzési adó bevallási nyomtatványok valamennyi, az Állami Számvevőszék által lefolytatott ellenőrzéssel érintett időszakra vonatkozóan tartalmazzák a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség, valamint a foglalkoztatás csökkentéséhez kapcsolódó adóalap-növekmény adatainak adózó által történő rögzítésének lehetőségét.

A helyi iparüzési adó adóalapja csökkenthető az adóévi működés hónapjai alapján számított adóévi átlagos statisztikai állományi létszámnak az előző adóévi működés hónapjai alapján az előző adóévre számított átlagos statisztikai állományi létszámhoz képest bekövetkezett – főben kifejezett – növekménye után 1 millió forint/fő összeggel. Ezért a helyi iparüzési adó bevallási nyomtatványán adózó által forintban bevallott foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség forintadataiból az önkormányzati adóhatóság számára (egyszerű, 1 millió forinttal való osztással) egyértelműen megjelenik az ezen adóalap-mentességet megalapozó statisztikai állományi létszám is. Ezért a helyi iparüzési adó bevallási nyomtatvány e jogcímen igénybe vehető adóalap-mentesség statisztikai állományi létszámadatait (rubrikával) külön nem kéri feltüntetni, az az önkormányzati adóhatóságok adófeldolgozási munkájának, továbbá az adózók bevallással kapcsolatos adminisztratív terheinek növelésével járna.

Az önkormányzati adóhatóságoknak lehetőségük van arra, hogy a működés hónapjai alapján számított adóévi átlagos statisztikai állományi létszámnak az előző adóévi működés hónapjai alapján az előző adóévre számított átlagos statisztikai állományi létszámhoz képest bekövetkezett növekményét adóellenőrzés keretén belül vizsgálják az adóév lezárását követően.

Az önkormányzati adóhatóságoknak arra is lehetőségük van, hogy az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 119. § (1) bekezdése alapján a nyilvántartásában és az adózó nyilvántartásában, bevallásában szereplő adatok, tények, körülmények valóságtartalmának, illetve ezek hitelességének megállapítása érdekében a bevallási időszak lezárását megelőzően is adatokat gyűjtsön, vagy helyszíni ellenőrzést végezzen annak érdekében különösen, hogy a vállalkozó ténylegesen hány fő után vette igénybe e jogcímen a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességet.

Amennyiben a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén is rendelkezik telephellyel, vagy székhelye más önkormányzat illetékességi területén található, az adóellenőrzés eredményes lefolytatása érdekében belsőldi jogsegély keretében más önkormányzati adóhatóságot is megkereshet. Az önkormányzati adóhatóságok törvényben meghatározott feltételek szerint adatok, tények átadásával segítik egymás eredményes működését is.

Mindennek megfelelően az Állami Számvevőszék helyi iparüzési adót érintő foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességgel, valamint az önkormányzati adóhatóságok

által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványokkal kapcsolatosan tett megállapításait nem tartom megalapozottnak.

A jelentés-tervezetben foglaltak alapulvételével ugyanakkor a jövőben igyekszünk hatékonyabbá, a vonatkozó előírásoknak, így a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben és az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben foglaltaknak a lehető legteljesebb mértékben megfelelővé tenni a kapcsolódó belső kontrollkörnyezetet és eljárásrendet egyaránt, amennyiben arra szükség mutatkozik.

4. Az APEH-ra, illetve a NAV-ra vonatkozó észrevételek

A jelentés-tervezet tartalmaz az APEH, illetve a NAV vonatkozásában is észrevételeket.

A jelentés-tervezet szerint az APEH, illetve a NAV a START-kártyák kiadására vonatkozó belső utasításait esetenként 6-9 hónap késedelemmel aktualizálta. E körben megjegyzem, hogy a START-kártyák tényleges kiadása és a kapcsolódó kedvezmények igénybevétele – a belső szabály késedelmes módosítása ellenére – mindenkor a hatályos jogszabályok alapján történt.

A jelentés-tervezet kiemeli, hogy az APEH, illetve a NAV az ellenőrzések tervezése és az ellenőrzésre történő kijelölés során nem alkalmazta kiválasztási szempontként a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezményekhez kapcsolódó tevékenységek szabályszerűségének vizsgálatát. Ugyanakkor megállapításra kerül, hogy utólagos vizsgálatok és céllenőrzések során történtek ellenőrzések a foglalkoztatási célú társadalombiztosítási járulék és szociális hozzájárulási adó kedvezmények igénybevételeire.

Ahogy az Állami Számvevőszék jelentés-tervezete is megállapította, az APEH, illetve a NAV az egyéb kiválasztási szempontok alapján ellenőrzés alá vont adózók esetében a kedvezménnyel érintett adónemeket is vizsgálta.

Mivel a szóban forgó aspektus az ellenőrzött időszakban az APEH, illetve a NAV kiválasztási szempontjainak körén kívül esett, erre vonatkozó belső szabályozás sem került kialakításra, ezért nem tartom indokoltnak az erre vonatkozó megállapítást.

5. Pontosító, szövegszerű javaslatok

3. oldal második bekezdése: „2009-2013. években a társasági és osztalékadóból igénybe vett – a munkahelyteremtést szolgáló beruházásokhoz kapcsolódó – fejlesztési adókedvezmények összege 146 220 millió Ft volt.”

Javasolom, hogy a közbeszúrt „a munkahelyteremtést szolgáló beruházásokhoz kapcsolódó” szövegrész kerüljön elhagyásra, tekintettel arra, hogy a feltüntetett összeg nemcsak a munkahelyteremtést szolgáló beruházásokhoz kapcsolódó fejlesztési adókedvezményt tartalmazza, hanem a vizsgált időszakban bármely jogcímen igénybevett összes fejlesztési adókedvezményt.

5. oldal utolsó bekezdése: „A Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében 2012. évtől érvényesíthető foglalkoztatási és egyéb célú szociális hozzájárulási adókedvezmény feltételeit az [...] határozták meg.”

Javasolom, hogy „a Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében 2012. évtől érvényesíthető foglalkoztatási és egyéb célú szociális hozzájárulási adókedvezmény” szövegrész helyett „a szociális hozzájárulási adóból igénybe vehető foglalkoztatási és egyéb célú adókedvezmények” szöveg szerepeljen, tekintettel arra, hogy a Munkahelyvédelmi Akcióterv

részét képező kedvezmények 2013-tól vehetők igénybe, ugyanakkor a hivatkozott jogszabályok egy része 2012-ben is hatályban volt.

10. oldal második bekezdése: Javasolom a „206/2006. (X. 16.) PM rendeletben” szövegrész „206/2006. (X. 16.) Korm. rendeletben” szöveggel való helyettesítését.

Kérem észrevételeim szíves figyelembevételét.

Budapest, 2015. április „3”

Üdvözlettel:

Varga Mihály
KISZTER

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELNÖK

Ikt.szám: V-0457-315/2015.

Varga Mihály
miniszter
Nemzetgazdasági Minisztérium
Budapest

Tisztelt Miniszter Úr!

A „Jelentéstervezet a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” című jelentéstervezetre tett észrevételeit köszönettel megkaptam.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Miniszter urat, hogy a számvevőszéki jelentés szövegezése az elfogadott észrevételek figyelembevételével készül.

Budapest, 2015. 06. hó 03. nap

Tisztelettel:

Domokos László
Domokos László

Melléklet: Tájékoztatás az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről

**Tájékoztatás
az elfogadott és az el nem fogadott észrevételekről**

A „Jelentéstervezet a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” című jelentéstervezetre 2015. május 07-én érkezett észrevételeit áttekintettük, azok kezelésével kapcsolatban a következő tájékoztatást adom.

1. A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények körében tett észrevételekkel összefüggésben:

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 3. § a) pontja és a 6. § (1) bekezdés b) pontja alapján a költségvetési szerv vezetője felelős a belső kontrollrendszer keretében - a szervezet minden szintjén érvényesülő - megfelelő kontrollkörnyezet kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért, valamint köteles olyan kontrollkörnyezetet kialakítani, amelyben egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok.

A fentiek alapján jogszabályok előkészítéséhez, felülvizsgálatához, a költségvetés tervezéséhez és a hatásvizsgálatokhoz szükséges adatok és információk rendelkezésre állását biztosító adatszolgáltatás, kapcsolattartás rendjét az e tevékenység ellátásáért felelős szerv kell, hogy meghatározza. Ezt alátámasztja a Bkr. 4. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt azon rendelkezés, miszerint a belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságossággal, hatékonysággal és eredményességgel követelményeivel.

Tekintettel arra, hogy az ellenőrzéssel érintett időszakban a PM/NGM – a PM/NGM-mel véleményezettett, vele egyetértésben kialakított APEH/NAV szabályzatokon túl - nem határozta meg az adatáramlás, adatkapcsolat formáját az adóhatósággal szemben, így az e pontnál rögzített észrevétel alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt, megállapítás helytálló.

2. A fejlesztési adókedvezményekkel összefüggésben tett észrevételek:

A fejlesztési adókedvezményről szóló 206/2006. (X.16) Korm. rendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) 10. § (6) bekezdésének értelmében az adópolitikaért felelős miniszter a fejlesztési adókedvezmény érvényesítésére irányuló bejelentéseket 30 napon belül megvizsgálja, ezt követően tájékoztatja az adózót a hiányos vagy jogosulatlan bejelentésről. A bejelentés 30 napon belüli vizsgálatának jelentősége van,

mert az alapján állapítható meg, hogy az adókedvezmény érvényesítésének feltételei fennállnak/fennálltak e.

A Bkr. első pontban hivatkozott rendelkezéseinek e területen történő érvényesülése is szükséges a megfelelő kontrollkörnyezet kialakításával és működtetésével annak érdekében, hogy a bejelentés vizsgálata bármikor, bárki számára ellenőrizhető legyen.

A Nemzetgazdasági Minisztériumnál (továbbiakban: NGM) belső szabályzat a vizsgálat megtörténtének igazolására vonatkozó részletszabályt nem tartalmaz. Tény, hogy a rendelkezésünkre álló dokumentumok alapján az NGM nem tudta valamennyi, az ellenőrzési mintavétel részét képező bejelentés tekintetében a 30 napon belüli dokumentált felülvizsgálat megtörténtét alátámasztani. Ebben szerepet játszott a megfelelő kontrollkörnyezet kialakításának és működtetésének hiánya.

Mindezek alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt, a megállapítás és a szabályszerű feladatellátást és működést elősegítő javaslat megalapozott.

3. A helyi iparűzési adóval, valamint az önkormányzati adóhatóságok egyes megállapításaival összefüggésben tett észrevételek:

Az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet (a továbbiakban: PM rendelet) 1. § (1) bekezdésének második fordulata szerint az adóhatóság a bevallási nyomtatványokat kizárólag az önkormányzati adórendeletben szabályozott mentességi, kedvezményi rendelkezések végrehajtása, illetve a fizetendő adó megállapítása érdekében egészítheti ki.

A PM rendelet szerinti bevallási nyomtatványmintát minden önkormányzati adóhatóság a településre irányadó tárgyévi adórendelet szerinti adómérték, illetőleg a Htv. 39/C. §-án alapuló – 2,5 millió forint vállalkozási szintű adóalapot meg nem haladó adózókra vonatkozó – rendeleti adókedvezményi vagy és adóalap-mentességi szabály esetén, az említett három tényállási elemmel egészítheti ki.

A bevallásnyomtatványok létszámadatokkal való kiegészítéséből eredő, a helyi önkormányzatok bevallás feldolgozásával kapcsolatos minimális adminisztratív teher növekedésével (3 létszámadat) az azonnali számszaki kontroll, továbbá a bevallás adatai alapján az előző évben létszámnövekedésre igénybevetett adókedvezményből eredő létszámtartási kötelezettség teljesülése/ nem teljesülése elérhetővé válik.

A jelentéstervezetben adóalap-mentesség ellenőrzésének tekintetben kockázatok azonosítására került sor. A kockázatok jövőbeni kiküszöbölésének érdekében az észrevételben rögzítettek alapján a jelentéstervezet módosítása nem indokolt, a megállapítás helytálló.

4. Az APEH-ra, illetve a NAV-ra tett észrevételekkel összefüggésben:

- **START kártyát érintő észrevétel:** az észrevétel a jelentéstervezet megállapításának helytállóságát nem kifogásolja. A jelentéstervezetben nem szerepel megállapítás arra vonatkozóan, hogy a START kártyák tényleges kiadása és a kapcsolódó kedvezmények igénybevétele nem a hatályos jogszabályi előírások alapján történt.
- **Foglalkoztatási célú kedvezmények ellenőrzése:** a jelentéstervezet tartalmazza, hogy az APEH/NAV az ellenőrzési tevékenysége során a foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevétele önállóan nem ellenőrizte, mindemellett rögzítésre került, hogy a kedvezmények vizsgálatára utólagos ellenőrzések és célellenőrzések keretében került sor. Az előzőek alapján az észrevétel nem cáfolja a jelentéstervezetben rögzített megállapítást.

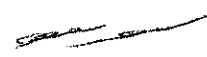
A jelentéstervezet megállapításokat, tényeket közöl, nem célja és nem is részletezi, hogy az APEH/NAV miért nem alkalmazott az ellenőrzött időszakban célzott kiválasztási módszert. Mindezekre tekintettel a jelentéstervezet módosítása nem indokolt.

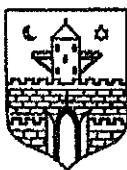
5. Pontosító, szövegszerű javaslatokkal összefüggésben tett észrevételek:

Az észrevételben rögzített pontosító javaslatokat köszönjük, a szövegszerű javaslatok - az észrevételben rögzítetteknek megfelelően - átvezetésre kerülnek.

Tájékoztatom Miniszter urat, hogy a számvevőszéki jelentés mellékleteként szerepeltetjük a jelentéstervezethez tett észrevételeit, valamint az azokra adott válaszunkat.

Budapest, 2015. év 06 hó 03 nap

Makkai Mária
felügyeleti vezető

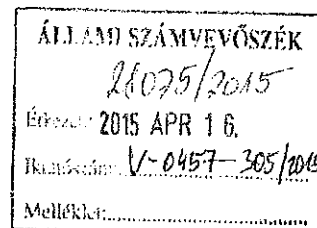

SZOMBATHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERE

Iktatási szám: 15.040-2/2015.

Domokos László Úr
Állami Számvevőszék Elnöke

Budapest
Apáczai Csere János u. 10.
1052

Marrai M.

2015. 04. 17.

Tisztelt Elnök Úr!

„A foglalkoztatási célú adó- és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” címmel készített számvevőszéki jelentéstervezetet megkaptam, köszönöm.

A jelentéstervezetben foglalt megállapításokra észrevételt nem kívánok tenni.

Egyidejűleg megköszönöm munkatársuk segítő közreműködését.

Szombathely, 2015. április „10.”

Tisztelettel:

(: Dr. Puskás Tivadar :)

2016
Szent Márton
Szombathely

Telefon: +36 94/520-133
Fax: +36 94/520-243
Web: www.szombathely.hu

Tanúsítvány
száma:
CH04/0010

ARCHÍVUM

1482
TATABÁNYA MEGYEI JOGÚ VÁROS
SCHMIDT CSABA
polgármester

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
26807/2015
Érkezett: 2015 APR 13.
Iktatási szám: V-0457-302/2015.
Melléklet:

Iktatószám: 102-157/1/2015
Ügyintéző: Tamásné Lobenwein Gizella jegyző
Telefon: 34/515-779
E-mail: jegyzo@tatabanya.hu

Hivatkozási szám: V-0457-290/2015.
Tárgy: Észrevétel Jelentéstervezetre

Állami Számvevőszék
Domokos László
elnök

Budapest
Pf.54
1364

Tisztelt Elnök Úr!

A fenti számú „A foglalkoztatási célú adó-és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” címmel készült számvevőszéki jelentéstervezetre észrevételt nem kívánok tenni.

Tatabánya, 2015. április 8.

Tisztelettel

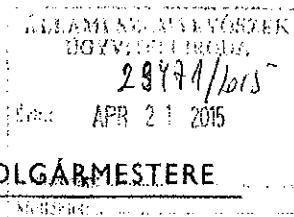

Schmidt Csaba
polgármester

ARCHÍVUM

VESZPRÉM MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERE

Szám: Adó 183/2015.

V-0457-306/2015

Tárgy: számvevőszéki jelentés tervezet

Ellenőrzés iktató száma Önöknél: V-0457-297/2015.

Marshall
as

Állami Számvevőszék
Domokos László elnök
részére

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

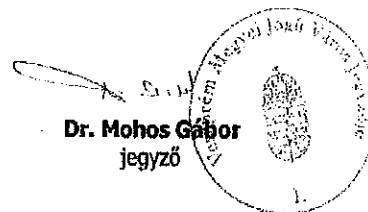
Az Állami Számvevőszék jelentéstervezetét, amely „A foglalkozási célú adó –és járulékkedvezmények igénybevételének szabályszerűségi ellenőrzéséről” készült áttanulmányoztuk.

A jelentés tervezetre észrevételt nem kívánunk tenni.

Az Állami Számvevőszéknek a helyi iparüzési adózáshoz kapcsolódó építő javaslatait, együttműködését ezúton is köszönjük.

Veszprém, 2015. április 13.

Tisztelettel:

Levélcím: 8210 Veszprém, Pf.: 1042; Honlap: www.veszprem.hu

ARCHÍVUM

ARCHÍVUM

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht. ₁	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Áht. ₂	az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (hatályos 2012. január 1-jétől)
Art.	az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény
ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (hatályos 2011. július 1-jétől)
Helyi adó tv.	a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény
Jat. ₁	a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (hatályos 2010. december 30-ig)
Jat. ₂	a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (hatályos 2011. január 1-jétől)
Ktv.	a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (hatálytalan 2012. március 1-jétől)
Kttv.	a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (hatályos 2012. március 1-jétől)
Mötv.	Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (hatályos 2012. január 1-jétől)
NAV tv.	a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény (hatályos 2010. november 20-tól, 2010. november 27-től, illetve 2011. január 1-jétől)
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (hatálytalan 2014. október 12-től)
Pftv.	a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény
Tao tv.	a társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény

Rendeletek

Ámr.	az államháztartás működési rendjéről szóló 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Ávr.	az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (hatályos 2012. január 1-jétől)
Ber.	a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
Bkr.	a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (hatályos 2012. január 1-jétől)

169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet	a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet (hatálytalan 2010. július 1-jétől)
206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet	a fejlesztési adókedvezményről szóló 206/2006. (X. 16.) Korm. rendelet (hatálytalan 2014. július 18-tól, hatályon kívül helyezte a fejlesztési adókedvezményről szóló 165/2014. (VII. 17.) Korm. rendelet),
273/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet	az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról szóló 273/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (hatálytalan 2011. január 1-jétől)
291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet	az Állami Foglalkoztatási Szolgálatról szóló 291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet (hatályos 2007. január 1-jétől 2010. december 31-ig)
212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet	az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet (hatálytalan 2014. június 6-án 22 órától)
273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet	a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szervezetéről és egyes szervek kijelöléséről szóló 273/2010. (XII. 9.) Korm. rendelet (hatályos 2011. január 1-jétől)
315/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet	a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatról szóló 315/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet (hatályos 2011. január 1-jétől 2011. december 31-ig)
323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet	a Nemzeti Munkaügyi Hivatalról és a szakmai irányítása alá tartozó szakigazgatási szervek feladat és hatásköréről szóló 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (hatályos 2011. december 29-től, illetve 2012. január 1-jétől 2014. december 15-ig, illetve 2014. december 31-ig)
424/2012. (XII. 29) Korm. rendelet	a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős nyugdíjbiztosítási szerv, az egészségbiztosítási szerv, a rehabilitációs hatóság, az állami foglalkoztatási szerv és a munkaügyi hatóság részére az állami adóhatóság által teljesített adatátadás részletes szabályairól szóló 424/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet (hatályos 2013. január 1-jétől)
320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet	az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet (hatályos 2015. január 1-jétől)
55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet	a START kártyák felhasználásának, illetve az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adókedvezmény érvényesítésének, továbbá elszámolásának részletes szabályairól szóló 55/2011. (XII. 30.) NGM rendelet (hatályos 2012. január 1-jétől)
13/1991. (V. 21.) PM rendelet	a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásáról, kezeléséről és elszámolásáról szóló 13/1991. (V. 21.) PM rendelet

31/2005. (IX. 29.) PM rendelet	a START- kártya felhasználásának, a járulékkedvezmény érvényesítésének, továbbá elszámolásának részletes szabályairól szóló 31/2005. (IX. 29.) PM rendelet (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
35/2008. (XII. 31.) PM rendelet	az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet (hatályos 2009. január 1-jétől)
7/2005. (II. 8.) PM-FMM együttes rendelet	a foglalkoztatáspolitikai célú járulékkedvezmény elszámolásának részletes szabályairól szóló 7/2005. (II. 8.) PM-FMM együttes rendelet (hatálytalan 2012. január 1-jétől)
7/2009. (IV. 11.) PM-SZMM együttes rendelet	a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról szóló 2004. évi CXXIII. törvény 8. §-ában meghatározott járulékkedvezmények érvényesítésének és ellenőrzésének részletes feltételeiről és szabályairól szóló 7/2009. (IV. 11.) PM-SZMM együttes rendelet (hatályos 2009. április 16-tól)

Egyéb szervezetszabályozó eszközök

2009. évi ellenőrzési irányelv	7003/2009. (AEÉ 2.) APEH irányelv az ellenőrzési feladatok 2009. évi ellátásához
2010. évi ellenőrzési irányelv	7002/2010. (AEÉ 3-4.) APEH irányelv az ellenőrzési feladatok 2010. évi ellátásához
2011. évi ellenőrzési irányelv	2011. február 3-án kiadott „Ellenőrzési irányok a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóztatási- és vámszerve 2011. évi ellenőrzési feladatainak végrehajtásához
2012. évi ellenőrzési irányelv	4003/2012. számú NAV tájékoztatás ellenőrzési irányok a Nemzeti Adó- és Vámhivatal adóztatási- és vámszerve 2012. évi ellenőrzési feladatainak végrehajtásához
2013. évi ellenőrzési irányelv	4001/2013. tájékoztatás a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2013. évi ellenőrzési feladatainak végrehajtásához kapcsolódó ellenőrzési irányokról
a bevallások feldolgozásának szabályzata ₁	1048/B/2009. APEH utasítással módosított 1019/B/2009. APEH utasítás a bevallások, adatszolgáltatások fogadásának, feldolgozásának általános és speciális ügyviteli szabályozásáról (hatályos 2009. március 17-től 2010. március 1-ig)
a bevallások feldolgozásának szabályzata ₂	1022/B/2010. APEH utasítás a bevallások, adatszolgáltatások fogadásának, feldolgozásának általános és speciális ügyviteli szabályozásáról (hatályos 2010. március 2-től 2011. február 27-ig)
a bevallások feldolgozásának szabályzata ₃	1016/2011. NAV eljárásrend a bevallások, adatszolgáltatások fogadásának, feldolgozásának általános és speciális ügyviteli szabályozásáról (hatályos 2011. február 28-tól 2012. március 20-ig)

a bevallások feldolgozásának szabályzata ₄	1044/2012. NAV eljárásrend a bevallások, adatszolgáltatások fogadásának, feldolgozásának általános és speciális ügyviteli szabályozásáról (hatályos 2012. március 21-től 2013. március 6-ig)
a bevallások feldolgozásának szabályzata ₅	1108/2013. eljárási renddel módosított 1023/2013. NAV eljárásrend a bevallások, adatszolgáltatások fogadásának, feldolgozásának általános és speciális ügyviteli szabályozásáról (hatályos 2013. március 7-től)
adatszolgáltatási szabályzat ₁	1058/B/2008. APEH utasítás az adóhatóság által teljesített adatszolgáltatások egyes eljárási kérdéseiről, az APEH Központi Hivatala által teljesített rendszeres adatszolgáltatásokról, valamint a költségtérítés ellenében kiadható adatok köréről (hatályos 2009. június 25-ig)
adatszolgáltatási szabályzat ₂	1059/B/2009. APEH utasítás az adóhatóság által teljesített adatszolgáltatások egyes eljárási kérdéseiről, az APEH Központi Hivatala által teljesített rendszeres adatszolgáltatásokról, valamint a költségtérítés ellenében kiadható adatok köréről (hatályos 2009. június 26-tól 2010. június 20-ig)
adatszolgáltatási szabályzat ₃	1051/B/2010. APEH utasítás az adóhatóság által teljesített adatszolgáltatások egyes eljárási kérdéseiről, az APEH Központi Hivatala által teljesített rendszeres adatszolgáltatásokról, valamint a költségtérítés ellenében kiadható adatok köréről (hatályos 2010. június 21-től 2010. november 15-ig)
adatszolgáltatási szabályzat ₄	1087/B/2010. APEH utasítás az adóhatóság által teljesített adatszolgáltatások egyes eljárási kérdéseiről, az APEH Központi Hivatala által teljesített rendszeres adatszolgáltatásokról, valamint a költségtérítés ellenében kiadható adatok köréről (hatályos 2010. november 16-tól 2011. április 20-ig)
adatszolgáltatási szabályzat ₅	1034/2011. eljárási rend a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által teljesített adatszolgáltatások egyes szakmai eljárási kérdéseiről, valamint a NAV Központi Hivatala által teljesített rendszeres adatszolgáltatásokról (hatályos 2011. április 21-től 2012. április 10-ig)
adatszolgáltatási szabályzat ₆	2027/2012. NAV szabályzat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által teljesített adatszolgáltatások egyes szakmai eljárási kérdéseiről, valamint a NAV Központi Hivatala által teljesített rendszeres adatszolgáltatásokról (hatályos 2012. április 11-től 2013. január 1-ig)
adatszolgáltatási szabályzat ₇	2149/2012. NAV szabályzat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által teljesítendő külső adatszolgáltatások egyes szakmai eljárási kérdéseiről (hatályos 2013. január 2-től)
az adótartozások után fizetendő késedelmi pótlék számításáról szóló szabályzatok	3/2010. (AEÉ 9.) APEH utasítás az adótartozások után fizetendő késedelmi pótlék számításáról, valamint a késedelmi pótlék közlésének, kezelésének eljárási szabályairól (hatályos 2010. július 10-től 2011. február 22-ig), 1015/2011. eljárási rend (hatályos 2011. február 23-tól),

ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat ₁	1068/2012. eljárási rend (hatályos 2012. január 1-jétől 2012. december 16-ig), 1139/2012. eljárási rend (hatályos 2012. december 17-től) 1112/B/2010. APEH utasítással módosított 1074/B/2007. APEH utasítás az adóhatósági ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról vezetett nyilvántartásról és a kódok alkalmazásáról, (hatályos 2011. december 31-ig)
ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat ₂	1004/2012. eljárási rend az adóhatósági ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról vezetett nyilvántartásról és a kódok alkalmazásáról (hatályos 2012. január 10-től 2013. október 9-ig)
ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról szóló szabályzat ₃	1092/2013. eljárási rend az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó ellenőrzések elrendelésének közvetlen okáról vezetett nyilvántartásról és a kódok alkalmazásáról (hatályos 2013. október 9-től)
az ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról szóló belső szabályzat ₁	1073/B/2007. APEH utasítás az állami adóhatóság által végzett ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról, (hatályos 2012. január 20-ig), 1113/B/2010. APEH utasítás az állami adóhatóság által végzett ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról szóló 1073/B/2007. utasítás módosításáról (hatályos 2011. január 1-jétől 2012. január 20-ig)
az ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról szóló belső szabályzat ₂	1010/2012. eljárási rend az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról (hatályos 2012. január 20-tól 2013. június 13-ig)
az ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról szóló belső szabályzat ₃	1058/2013. eljárási rend az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó ellenőrzések feldolgozásáról és nyilvántartásáról (hatályos 2013. június 14-től)
az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai ₁	1027/B/2006. APEH utasítással módosított 1047/B/2004. APEH utasítás az ellenőrzések tervezésének és az ellenőrzésre történő kijelölésnek, kiválasztásnak általános alapelveiről, módszereiről (hatályos 2011. január 5-ig)
az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai ₂	1114/B/2010. APEH utasítás az ellenőrzések tervezésének és az ellenőrzésre történő kijelölésnek, kiválasztásnak általános alapelveiről, módszereiről (hatályos 2011. január 5-től 2011. augusztus 4-ig)
az ellenőrzésre kiválasztás belső szabályai ₃	1070/2011. eljárási rend az ellenőrzések tervezésének és az ellenőrzésre történő kijelölésnek, kiválasztásnak általános alapelveiről, módszereiről (hatályos 2011. augusztus 4-től)
irányító és a jogalkalmazást segítő belső irányítási eszközök	1137/B/2007. APEH utasítás az irányító tevékenység eszközeiről és az „Adó és Ellenőrzési Értesítő”-ről (hatálytalan 2010. október 8-tól) 1067/B/2010. APEH utasítás az irányító tevékenység eszközeiről és az „Adó és Ellenőrzési Értesítő”-ről (hatályos a 2010. október 8-tól 2011. január 14-ig)

	1/2011. NAV utasítás az irányító tevékenység eszközeiről és az Adó és Vám Értesítőről (hatályos 2011. január 15-től 2012. február 3-ig) 1001/2011. eljárásrend a közjogi szervezetszabályozó eszköznek és parancsnak nem minősülő egyéb irányító eszközökről (hatályos 2011. január 14-től 2012. február 15-ig), 1/2012. NAV utasítás a közjogi szervezetszabályozó eszközként kiadásra kerülő utasításról, valamint az Adó- és Vámértesítőről (hatályos 2012. február 4-től), 2021/2012. NAV szabályzat a közjogi szervezetszabályozó, más irányító, továbbá a jogalkalmazást segítő eszközök kiadásának rendjéről, valamint a Hírlevélről (hatályos 2012. február 16-tól 2012. december 31-ig), 2150/2012. NAV szabályzat az irányító és a jogalkalmazást segítő eszközök kiadásának rendjéről (hatályos 2013. január 1-től)
NAV KH Ügyrend ₁	24/2011. Szabályzat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Ügyrendjéről (hatályos 2011. július 21-től 2012. július 26-ig)
NAV KH Ügyrend ₂	2113/2012. Szabályzat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Ügyrendjéről – módosítva 2012. augusztus 23-tól a 2121/2012. számú szabályzattal – (hatályos 2012. július 26-tól 2013. február 12-ig)
NAV KH Ügyrend ₃	2005/2013. Szabályzat a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Ügyrendjéről – módosítva 2013. december 6-tól a 2153/2013. számú szabályzattal – (hatályos 2013. február 12-től)
Önkormányzat ₁ helyi adó rendelet	többször módosított 21/1991. (IX. 5.) Főv. Kgy. rendelet (hatályos 2012. december 31-ig), 95/2012. (XII. 27.) Főv. Kgy. rendelettel módosított 87/2012. (XI. 30.) Főv. Kgy. rendelet (hatályos 2013. január 1-jétől)
Önkormányzat ₁ Főpolgármesteri Hivatal SZMSZ	Budapest Főváros Főpolgármesterének és Főjegyzőjének 525/2005. számú együttes intézkedése Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzatáról, Ügyrendjéről (hatályos 2005. március 1-jétől 2010. október 26-ig), 553/2010. számú együttes intézkedés az 525/2005. számú módosításáról (hatályos 2010. október 27-től- 2011. január 16-ig), 505/2011. számú együttes intézkedés (hatályos 2011. január 17-től)
Önkormányzat ₂ HIPA rendelete	9/2003. (III. 20.) ÖK. rendeletével és a 64/2003. (XII. 19.) ÖK. rendeletével módosított, a helyi iparüzési adóról szóló 45/2002. (XII. 20.) ÖK. rendelet (hatályos 2010. december 31-ig) a 6/2012. (III. 30.) ÖK. rendelettel és a 35/2013. (XII. 10.) ÖK. rendelettel módosított a helyi

Önkormányzat ₂ Polgármesteri Hivatal SZMSZ	iparűzési adóról szóló 34/2010. (XI. 26.) ÖK. rendelet (hatályos 2011. január 1-jétől)
Önkormányzat ₃ helyi adó rendelet	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló többször módosított 11/2007. (III. 23.) ÖK. rendelet 3/2009. (I. 30.) ÖK. rendelettel és a 15/2010. (IV. 30.) ÖK. rendelettel módosított 39/2007. (XI. 29.) ÖK. rendelet, (hatályos 2011. december 31-ig) 44/2013. (X. 28.) számú és a 49/2013. (XII. 18.) ÖK. rendelettel módosított 38/2011. (XII. 19.) ÖK. rendelet (hatályos 2012. január 1-jétől)
Önkormányzat ₃ Polgármesteri Hivatal SZMSZ	többször módosított 27/2007. (XI. 29.) ÖK. rendelet az Önkormányzat SZMSZ-ről, amely tartalmazza a Polgármesteri Hivatal SZMSZ-ét (hatályos 2011. július 31-ig) többször módosított 15/2011. (VI. 18.) ÖK. rendelet az Önkormányzat SZMSZ-ről, amely tartalmazza a Polgármesteri Hivatal SZMSZ-ét (hatályos 2012. december 31-ig) 79/2013. (II. 28.), a 365/2013. (VI. 19.) és 629/2013. (XII. 12.) Kgy. határozatokkal módosított 530/2012. (XII. 13.) Kgy. határozat a Polgármesteri Hivatal SZMSZ-éről (hatályos 2013. január 1-jétől)
Önkormányzat ₄ HIPA rendelete	többször módosított 35/2002. (XII. 12.) ÖK. rendelet (hatályos 2012. december 31-ig), 54/2012. (X. 28.) ÖK. rendelet (hatályos 2013. január 1-től)
Önkormányzat ₄ Polgármesteri Hivatal SZMSZ	többször módosított 191/2005. (VIII. 25.) Kgy. határozat (hatályos 2010. november 30-ig) 294/2010. (XI. 25.) Kgy. határozat (hatályos 2010. december 1-jétől 2012. január 26-ig), 15/2012. (I. 27.) Kgy. határozat (hatályos 2012. január 27-től 2012. december 31-ig) többször módosított 257/2012. (XII. 20.) Kgy. határozat (hatályos 2013. január 1-jétől 2013. június 30-ig) 113/2013. (VI. 28.) Kgy. határozat (hatályos 2013. július 1-jétől)
Önkormányzat ₅ helyi adó rendelet	35/2008. (VI. 27.) ÖK. rendelettel módosított 47/2002. (XII. 18.) ÖK. rendelet (hatályos 2010. december 31-ig) 61/2012. (XI. 30.) ÖK. rendelettel módosított 47/2010. (XII. 17.) ÖK. rendelet (hatályos 2011. január 1-jétől)
Önkormányzat ₅ Polgármesteri Hivatal SZMSZ	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 35/2002. (XI. 15.) ÖK. rendelet (hatályos 2011. március 31-ig), 5/2011. (III. 28.) ÜIB határozattal jóváhagyott Polgármesteri hivatali Szervezeti és Működési Szabályzat (hatályos 2012. december 31-ig) Veszprém Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata az Ügyrendi és Igazgatási Bizottság jóváhagyása alapján (hatályos 2013. január 1-jétől)

PM/NGM SZMSZ-ek	PM SZMSZ-ről szóló 5/2008. (MK 48.) PM utasítás, hatályos 2012. december 21-ig, hatályon kívül helyezte a 48/2012. (XII. 21.) NGM utasítás 2. § c) pontja, az NGM szervezeti és működési rendjének ideiglenes meghatározásáról szóló 1/2010. (VII. 8.) NGM utasítás, hatályos 2010. július 9-től 2010. október 4-ig NGM SZMSZ-ről szóló 4/2010. (X. 5.) NGM utasítás, hatályos 2010. október 5-től 2013. június 3-ig, NGM SZMSZ-ről szóló 11/2013. (VI. 3.) NGM utasítás (hatályos 2013. június 4-től)
START kártya kiadási szabályzat ₁	1036/B/2008. APEH utasítás a START-kártya, a START PLUSZ kártya és a START EXTRA kártya kiadásáról (hatályos 2009. szeptember 02-ig),
START kártya kiadási szabályzat ₂	1079/B/2009. APEH utasítás a START-kártya, a START PLUSZ kártya és a START EXTRA kártya kiadásáról (hatályos 2009. szeptember 03-tól 2010. június 24-ig),
START kártya kiadási szabályzat ₃	1054/B/2010. APEH utasítás a START-kártya, a START PLUSZ kártya és a START EXTRA kártya kiadásáról (hatályos 2010. június 25-től 2011. április 04-ig)
START kártya kiadási szabályzat ₄	1025/2011. eljárásrend a START-kártya, a START PLUSZ kártya és a START EXTRA kártya kiadásáról (hatályos 2011. április 05-től)
START kártya kiadási szabályzat ₅	1125/2012. eljárásrend a START-kártya és a START BÓNUSZ kártya kiadásáról (hatályos 2012. október 01-től)
APEH/NAV SZMSZ ₁	1/2007. PM utasítás az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról (hatályos 2010. augusztus 22-ig)
APEH/NAV SZMSZ ₂	a nemzetgazdasági miniszter által 2010. augusztus 23-án kiadmányozott, az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló NGM utasítás (hatályos 2010. augusztus 23-tól 2010. október 21-ig)
APEH/NAV SZMSZ ₃	6/2010. (X. 25.) NGM utasítás az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról (hatályos 2010. október 22-től 2011. június 30-ig)
APEH/NAV SZMSZ ₄	23/2011. (VI. 30.) NGM utasítás a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról, melléklet (hatályos 2011. július 1-jétől)
Egyéb rövidítések	
ANYK	Adóalany Nyilvántartó Keretrendszer
APEH	Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal (NAV jogelődje)
állami adóhatóság	APEH 2010. december 31-ig, NAV 2011. január 1-jétől
állami foglalkoztatási szerv	2012. január 1-jétől a 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése alapján a Nemzeti Munkaügyi Hivalt, a munkaügyi központot, valamint a kirendeltséget jelöli
ÁSZ	Állami Számvevőszék

BEVFELD	Bevallás Feldolgozó Rendszer
FEUVE	folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzés
Főjegyző	Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatalának főjegyzője
Főpolgármesteri Hivatal	Budapest Főváros Önkormányzatának Főpolgármesteri Hivatala
Főv. Kgy. rendelet	Budapest Főváros Közgyűlésének rendelete
FSZH	Foglalkoztatási és Szociális Hivatal
HAIR	helyi adók információs rendszere (Önkormányzat ₁ -nél alkalmazott rendszer)
HIPA	helyi iparűzési adó
INTOSAI	Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete
ISSAI	INTOSAI által kiadott nemzetközi standardok
IFAF	Információvédelmi, Folyamatszabályozási és Adatvagyongazdálkodási Főosztály
jegyző	Önkormányzat _{2,5} Polgármesteri Hivatalának jegyzője
Kgy. rendelet	Önkormányzat _{2,5} Közgyűléseinek rendeletei
Kincstár	Magyar Államkincstár
Korm. határozat	Kormányhatározat
Korm. rendelet	Kormányrendelet
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
MBANK	Magánszemélyek adatbankja
MPA	Munkaerőpiaci Alap
munkaügyi hatóság	2012. január 1-jétől a 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § (1) és (2) bekezdései alapján a Nemzeti Munkaügyi Hivatal önálló feladat és hatáskörrel rendelkező szervezeti egysége a munkavédelmi és munkaügyi igazgatóság, továbbá a fővárosi és megyei kormányhivatalok munkavédelmi és munkaügyi szakigazgatási szerve
munkaügyi központok	2007. január 1-jétől a 291/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet, 2011. január 1-jétől a 315/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet, 2012. január 1-jétől a 323/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet, illetve 2015. január 1-jétől a 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján az állami foglalkoztatási szervezet részeit jelöli
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
NAV INIT	NAV Informatikai Intézet
NAV KH	NAV Központi Hivatal
NFA	Nemzeti Foglalkoztatási Alap
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
NMH	Nemzeti Munkaügyi Hivatal
NRSZH	Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal
OEP	Országos Egészségbiztosítási Pénztár
ONYF	Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság
ÖK. rendelet	Önkormányzat _{2,5} rendeletei

ÖNEGM	Önkormányzati Előirányzat Gazdálkodási Modul
ÖNKADÓ	Önkormányzati Adók Nyilvántartó Rendszere
Önkormányzat ₁	Budapest Főváros Önkormányzata
Önkormányzat ₂	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata
Önkormányzat ₃	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata
Önkormányzat ₄	Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata
Önkormányzat ₅	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
önkormányzatok	Önkormányzat ₁₋₅
önkormányzatok képviselő-testületei	Önkormányzat ₁₋₅ Közgyűlése
Önkormányzati adóhatóság ₁	Budapest Főváros Önkormányzat Főpolgármesteri Hivatal Adó Ügyosztálya (2011. május 19-ig)/Adó Főosztálya (2011. május 19-től jelenleg is)
Önkormányzati adóhatóság ₂	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának Adóügyi Osztálya
Önkormányzati adóhatóság ₃	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának 2011. július 31-ig Adóosztálya, 2011. augusztus 1-jétől Adókievetési Irodája, illetve Adóvégrehajtási és Könyvelési Irodája
Önkormányzati adóhatóság ₄	Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának Adóügyi és Behajtási Irodája
Önkormányzati adóhatóság ₅	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának Adóhivatala
önkormányzati adóhatóságok	Önkormányzat ₁₋₅ helyi adóztatási tevékenységére kijelölt szervezeti egység
Önkormányzat ₁ Képviselő-testülete	Budapest Főváros Önkormányzat Közgyűlése
Önkormányzat ₂ Képviselő-testülete	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése
Önkormányzat ₃ Képviselő-testülete	Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése
Önkormányzat ₄ Képviselő-testülete	Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése
Önkormányzat ₅ Képviselő-testülete	Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése
PM	Pénzügyminisztérium
REV lap	Revíziót követő információs rendszerből előállítható nyilvántartólap
REV rendszer	Revíziót követő információs rendszer (2011. december 31-ig R rendszer, azt követően REV rendszer)
SZMM	Szociális és Munkaügyi Minisztérium
SZMSZ	Szervezeti Működési Szabályzat
SZOCHO	szociális hozzájárulási adó
TB járulék	társadalombiztosítási járulék
Törvényességi felügyelet ellátó szerv	az Ötv. 95. § a) pontja alapján: 2010. december 31-ig a közigazgatási hivatalok, 2011. január 1.- 2011. december

31. között a helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért felelős szerv, 2012. január 1-jétől a fővárosi és megyei kormányhivatalok

tv. törvény

ARCHÍVUM

ARCHÍVUM

FOGALOMTÁR

adókülönbözlet	A bevallott (bejelentett), bevallani (bejelenteni) elmulasztott vagy a bevallás (bejelentés) alapján kivetett, kiszabott és az adóhatóság által utólag megállapított adó, költségvetési támogatás különbözete, vagy a büntető bíróság által jogerősen megállapított adóbevétel – csökkenés, illetőleg a jogosulatlanul igénybe vett költségvetési támogatás. (Forrás: Art. 178. § 3. pont)
adótítok	Adótítok az adózást érintő tény, adat, körülmény, határozat, végzés, igazolás, vagy más irat. Az adótítokra vonatkozó rendelkezéseket és a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló törvény 16. § (9) bekezdésében foglalt rendelkezést kell alkalmazni a VPID szám megállapításával, nyilvántartásba vételével és nyilvántartásával összefüggő eljárásokra. (Forrás: Art. 53. § (1) bekezdés)
belső kontrollrendszer	A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelésére és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szerv megvalósítsa a következő fő célokat: a) a költségvetési szerv a működése és gazdálkodása során a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, valamint a 91. § (1) bekezdésében meghatározott követelményekkel összhangban hajtsa végre, b) teljesítse az elszámolási kötelezettségeket, és c) megvédje a szervezet erőforrásait a veszteségektől (károktól) és a nem rendeltetésszerű használattól. (Forrás: Áht.₁ 121. § (1) bekezdése) A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy megvalósuljanak a következő célok: a) a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, b) az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, és c) megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használattól. (Forrás: Áht.₂ 69. § (1) bekezdése) Részei: kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és

	kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer (monitoring) (Forrás: Bkr. 3. §)
önellenőrzés	Az önadózás útján megállapított, vagy megállapítani elmulasztott adót, adóalapot – az illeték kivételével – és a költségvetési támogatást az adózó helyesbítheti. Ha az adózó az adóhatóság ellenőrzésének megkezdését megelőzően feltárja, hogy az adó alapját, az adót, a költségvetési támogatást nem a jogszabálynak megfelelően állapította meg, vagy számítási hiba, vagy más elírás miatt az adó, költségvetési támogatás alapja, összege tekintetében hibás, bevallását önellenőrzéssel módosíthatja. (Forrás: Art. 49. § (1) bekezdés)
START kártya család	A START kártyacsalád „tagjai” a START, START PLUSZ, START EXTRA, START BONUSZ kártyák, melyek a Pftv. által definiált, a munkaerőpiacról tartósan távollévők meghatározott körébe tartozó magánszemélyek munkaadója számára lehetővé tették/teszik a foglalkoztatást terhelő járulékokból, – 2012. január 1-től a szociális hozzájárulási adóból – adókedvezmény igénybe vételét. (Forrás: Pftv. 3-7/A. §)
START Program	A START Program 2005. október 1-től a START Program, 2007. július 1-jétől a START PLUSZ Program a START EXTRA és 2012. január 1-jétől START BÓNUSZ Program összefoglaló neve. A Program lehetőséget biztosít a pályakezdőknek a munkaerő-piacon nélkülözhetetlen munkatapasztalat megszerzésére, a munkáltatóknak pedig a fiatalok foglalkoztatásához kötődő járulékkedvezmény érvényesítésére. Biztosítja továbbá a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűnek számító rétegek (kismamák, 50 év feletti, 25 év alatti, vagy alacsony iskolai végzettségű, tartósan munka nélkül lévők és a rendelkezésre állási támogatásban részesülők) foglalkoztatásának elősegítését a munkáltatók által igénybe vehető járulékkedvezmények útján. (Forrás: Az ÁSZ saját fogalom meghatározása a TÁMOP-1.2.1 „Hátrányos helyzetűek foglalkoztatását ösztönző járulékkedvezmények” alapján)